

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ КОПРИВЩИЦА

ПОКАНА

На основание чл.61 ал.2 от ПОДОСК Копривщица свиквам редовно заседание на комисия КЕУРРБФИИСГС към ОБС Копривщица на 21.06.2022 год. (вторник) от 17:00 часа в стаята на общински съвет - Копривщица.

На основание чл. 47, ал.2 от ПОДОСК Копривщица предлагам следния дневен ред за заседанието:

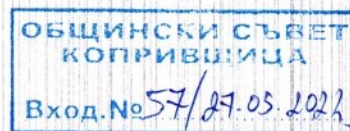
1. Разглеждане на докладна записка от кмета на община Копривщица относно кандидатстване и реализиране на проект по подмярка 19.1. „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020г., и определяне на представител на община Копривщица в Сдружение „МИГ Пирдоп, Копривщица и Антон“.

2. Разглеждане на докладна записка от кмета на община Копривщица относно актуализация на План за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021 – 2027г.

3. Разни

17.06.2022 г.
гр. Копривщица

Мария Тороманова
Председател на КЕУРРБФИИСГС

ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА

**ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-КОПРИВЩИЦА**

ДОКЛАД

ОТ

**Бойка Рашкова Дюлгярова
Кмет на община Копривщица**

ОТНОСНО: Вземане на Решение за кандидатстване и реализиране на проект по подмярка 19.1. „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. и определяне на представител на община Копривщица в Сдружение „МИГ Пирдоп, Копривщица и Антон“.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

За периода 2007 – 2013 г. България за първи път ефективно прилага подхода ЛИДЕР като инструмент за децентрализирано управление и интегрирано местно развитие в селските райони. Със средства от ЕЗФРСР са създадени и функционират 35 местни инициативни групи, обхващащи 57 селски общини. С изпълнението на своите стратегии за местно развитие те са финансирали проекти на общините, бизнеса и неправителствения сектор за над 130 млн. лева. За съжаление, през изминалия вече планов период, община Копривщица не можа да се възползва от предимствата и възможностите на подхода ЛИДЕР.

През периода 2014-2020 г., съгласно подписаното с Европейската комисия Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 година се прилага подхода на Воденото от общностите местно развитие (ВОМР).

ВОМР е подход за участието на гражданите на местно равнище в разработването на отговори на социалните, екологичните и икономическите предизвикателства, пред които сме изправени днес. ВОМР е подход, който изисква време и усилия, но със сравнително малки финансови инвестиции, може да окаже значително влияние върху живота на хората и да генерира нови идеи и обща отговорност за въвеждането им в практиката. Два са основните инструменти за прилагането на този подход – Местните инициативни групи (МИГ)

и разработените от тях интегрирани стратегии за местно развитие с възможност за многофондово финансиране.

На 05.05.2022 г. е обявен прием по процедура №BG06RDNP001-19.610 чрез подбор на проектни предложения по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. Срокът за подаване на проектни предложения е 31.07.2022 г.

Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата са:

- Подпомагане на процеса по създаване на местни инициативни групи (МИГ) на териториите на прилагане на подхода Водено от общностите местно развитие (ВОМР);
- Подкрепа за придобиване на умения и създаване на капацитет за функциониране на такива групи на местно ниво;
- Подпомагане на процеса за подготовка на стратегии за местно развитие, финансирани от ЕЗФРСР или от повече от един от Европейските структурни и инвестиционни фондове;
- Насърчаване на включването на местното население в разработването и бъдещото прилагане на стратегиите за Водено от общностите местно развитие;
- Подкрепа за информиране на местното население относно възможността за финансиране на стратегиите по повече от един фонд.

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект за подготвителни дейности е до левовата равностойност на 30 000 евро (58 674 лева) за кандидат - местно партньорство, на територията на което не е прилаган подхода ЛИДЕР през периода 2007 – 2013 г. или подхода ВОМР през периода 2014 – 2020 г.

Допустими кандидати за предоставяне на финансова помощ за изпълнение на проект за подготвителни дейности са Местни инициативни групи, които са регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Сдружение „МИГ Пирдоп, Копривщица и Антон“ със седалище и адрес на управление гр. Пирдоп, е регистрирано с Решение №1 по ф.д.№9/2017 г. на Софийски окръжен съд.

Предвид гореизложеното, предлагам ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-КОПРИВЩИЦА да вземе следните:

Проект!

РЕШЕНИЯ :

На основание чл.21, ал.1, т.15 от ЗМСМА и във връзка с условия за кандидатстване за подготвителни дейности по процедура № BG06RDNP001-19.610 по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.:

1. Дава съгласие за кандидатстване и реализиране на проект по подмярка 19.1. „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

2. Определя за представител на община Копривщица в колективния върховен орган на Сдружение с нестопанска цел „МИГ Пирдоп, Копривщица и Антон“ – Бойка Рашкова Дюлгярова – Кмет на община Копривщица.

С уважение,

ВНОСИТЕЛ:
БОЙКА ДЮЛГЯРОВА
КМЕТ НА ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА

ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-КОПРИВЩИЦА

ДОКЛАД

ОТ
Бойка Рашкова Дюлгярова
Кмет на община Копривщица

ОТНОСНО: Вземане на Решение за актуализация на План за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Във връзка с намерението на Сдружение „МИГ Пирдоп, Копривщица и Антон“ за кандидатстване по процедура №BG06RDNP001-19.610 чрез подбор на проектни предложения по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014г. – 2020г., както и с наличието на актуални статистически данни за периода 2020г.- 2021г., предлагам на Вашето внимание актуализация на План за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021г.-2027г.

Извършената актуализация е както следва:

1. В раздел II. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г., т. 2. Състояние на местната икономика, **се допълва следния текст:**

„В тази връзка ключов фактор за развитието на сектора на територията на общината през новия програмен период се явява възможността за прилагане на подхода Водено от общностите местно развитие (ВОМР). През 2016 г. се дава началото на създаването на сдружение Местна инициативна група (МИГ), чиято дейност цели да подпомага както общините Копривщица, Пирдоп и Антон, така и представителите на бизнеса на техните територии. През новия програмен период община Копривщица, както и останалите общини в сдружението, ще използват възможността за финансиране на съществуващия МИГ, като подготвят нова Стратегия ВОМР. Основната цел ще бъде създаването на

възможности за стимулирането и развитието на бизнес инициативи на регионално ниво, като по този начин ще бъдат задържани икономически активните лица на територията на общините, както и ще се подобри икономическия бизнес климат на района.”

2. В раздел II. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Копривщица за периода 2021-2027г., **се актуализират статистическите данни, като се допълват с актуалните такива за периода 2020 г.-2021 г.**

На основание чл.22, ал.1, т.3 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, предложението за актуализация с мотивите за това, е публикувано на официалния сайт на община Копривщица на 13.05.2022 г., като е дадена възможност на заинтересованите лица в едномесечен срок да направят предложения и изразят становища по него. Такива не са получени.

Предвид гореизложеното, на основание чл.21, ал.1, т.12 и чл.21, ал.2 от ЗМСМА предлагам Общински съвет-Копривщица да вземе следното:

Проект!

РЕШЕНИЕ:

1. Общински съвет-Копривщица приема актуализация на План за интегрирано развитие на община Копривщица.

С уважение,

ВНОСИТЕЛ:
БОЙКА ДЮЛГЯРОВА
КМЕТ НА ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА ЗА ПЕРИОДА 2021-2027

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ	7
1. Общи условия и изисквания за разработване на План за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.	7
1.1. Основание за разработване на ПИРО	8
2. Цели и обхват на плана за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.	12
II. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.	14
1. Географско разположение и характеристика	14
1.1 Населени места/землища в община Копривщица	15
1.2 Природни ресурси	15
1.3. Историческа обвързаност/свързаност с други територии	23
2. Състояние на местната икономика	24
3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси	31
3.1 Демографски параметри	31
4. Транспортна инфраструктура	51
5. Водоснабдяване и канализация.....	52
6. Телекомуникационна и съобщителна мрежа.....	53
7. Енергийна мрежа, ВЕИ и енергийна ефективност.....	54
8. Сметосъбиране	54
9. Екологично състояние и рискове.....	55
9.1. Състояние на атмосферен въздух	55
9.2. Състояние на води	56
9.3. Шум, радиация и замърсяване	56
9.4. Почви	56
9.5. Защитени територии и територии попадащи в националната мрежа Natura 2000	57
10. Административен капацитет на администрацията	58
11. Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор.....	66
12. Анализ на връзки със съседни общини, които могат да повлияят на развитието.	60

13. SWOT анализ	62
14. Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД.....	63
III. Цели и приоритети за развитие на община Копривщица за периода 2021-2027г.	68
1. Визия	69
2. Стратегически цели и приоритети.....	69
IV. Комуникационна стратегия и принципи за партньорство, информация и публичност в подготовката и изпълнението на ПИРО.	79
1. Принципи на комуникационната стратегия.....	80
2. Приоритети на комуникационната стратегия.....	81
3. Цели на комуникационната стратегия.....	82
4. Хронология на комуникационната стратегия.....	83
5. Подход “Отдолу-нагоре“	85
6. Провеждане на кампания за набиране на идейни проекти.....	87
7. Обобщаване на информацията и отчет на резултатите	88
8. Обсъждане на ПИРО с гражданите.....	89
9. Приемане на ПИРО	90
10. Комуникиране на етапа на изпълнение на ПИРО	90
11. Комуникация за актуализация на ПИРО	91
12. Комуникация за осигуряване на популяризиране на механизмите за отчетност....	92
13. План за действие при изпълнение на комуникационната стратегия.....	92
14. Мерки за комуникация и публичност на ПИРО	102
15. Мониторинг и критерии за оценка на ефективността.....	103
IV. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини-приоритетни зони за въздействие.....	105
1. Урбанизирани зони за прилагане на интегриран подход	106
2. Секторни зони за прилагане на интегриран подход.....	107
3. Междубщински зони за прилагане на интегриран подход.....	108
4. Защитени зони.....	108
5. Зони с общо предназначение.....	109

6. Приоритетни зони за въздействие	110
V. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие...	111
VI. Програма за развитие на туризма на община Копривщица за периода 2021-2027г. ...	113
1. Основни принципи на програмата за развитие на туризма в община Копривщица за периода 2021-2027 г.	115
2. Туристически ресурси за развитие.....	116
4. SWOT анализ	119
5. Визия и стратегически цели за развитието на туризма в община Копривщица	122
6. Приоритети.....	123
7. Очаквани резултати.....	124
8. Финансово осигуряване на програмата за развитие на туризма в община Копривщица през 2021-2027 г.....	124
9. Заключение.....	126
VII. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия	127
1. Основни цели, приоритети и политики на ЕС във връзка с изменението на климата	129
1.1. Общ контекст	129
1.2. Усилия на ЕС за борба с изменението на климата.....	130
2. Приоритетни мерки за предотвратяване изменението на климата на община Копривщица.....	140
IX. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на План за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.	148
X. Предварителна оценка, съгласно условията на чл. 32 от Закона за регионалното развитие	150
XI. Заключение.....	150

Списък с използваните абривиатури

Абревиатура	Значение
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ЕС	Европейски съюз
ЗРР	Закон за регионалното развитие
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие за периода
ИТСР	Интегрираната териториална стратегия за развитие
ВЕИ	Възобновяем енергиен източник
ГКПП	Гранично контролен пропускателен пункт
ЕТ	Едноличен търговец
ПЕВП	Полиетилен висока плътност
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ТПО	Териториална проектантска организация
АД	Акционерно дружество
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
НСМОС	Националната система за мониторинг на околната среда
КАВ	Качество на атмосферния въздух
ДОАС	Диференциално оптична атомноабсорбиционна спектрофотометрия
СКОС	Стандарти за качество на околната среда
БДР	Басейнова дирекция „Дунавски район“
МДК	Максимално допустими концентрации
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
МСП	Малки и средни предприятия
МКБШМН	Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
ЦОП	Център за обществена подкрепа
РСБЗН	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението"
РЗИ	Регионална здравна инспекция
СГО	Структури на гражданското общество
ЗОП	Закон за обществени поръчки
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ОП	Оперативна програма
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз
БВП	Брутен вътрешен продукт
РКООНИК	Рамкова конвенция на ООН по изменение на климата
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
НПУГ	Национална програма за ускорена газификация
ЗЕЕ	Закон за енергийната ефективност

НПО	Неправителствена организация
СМР	Строително-монтажни работи
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020
МИГ	Местна инициативна група
ВОМР	Водено от общностите местно развитие

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г. интерпретира и конкретизира общата законодателна и стратегическа рамка на регионалното развитие в България и Европа, поставяйки на преден план местната специфика и предлагайки аргументирани решения за социалните, икономическите, екологичните, културните и управленските предизвикателства по пътя към устойчивото развитие на общината. Основната цел на Плана за интегрирано развитие на община Копривщица, е да предложи обща рамка и последователност от конкретни действия за устойчиво и интегрирано развитие на местно ниво, обединени в конкретна програма за действие. Планът за интегрирано развитие на община Копривщица е оперативен документ, обединяващ целите и начините за тяхното постигане, при задължително съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападен район 2021-2027 г. и действащите устройствени планове.

Планът за интегрирано развитие (ПИРО) е част от системата от стратегически документи, интегриращи регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на проблемите, нуждите и потенциалите за развитие на общините и териториите им.

Съгласно чл. 13, ал. 1 от Закона за регионалното развитие, ПИРО определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона и се разработва за срок от 7 (седем) години.

ПИРО се разработва за цялата територия на общината, като се определят зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за коопериране със съседни общини.

1. Общи условия и изисквания за разработване на План за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.

При разработването на Плана за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г. са използвани методи и подходи, които се основават на опита от предходните години, съчетани с идентифицирането на ключовите предизвикателства пред общината. В процеса на разработване на ПИРО са взети предвид всички нормативни изисквания в областта на регионалното развитие, както и определените национални и

регионални цели и приоритети за развитието на България. При разработването на ПИРО са взети предвид специфичните условия, ред и изисквания за прилагането на нормативните документи, свързани с управлението на община Копривщица, нейното териториално устройство, опазването на околната среда, кадастърът, имотният регистър за територията на общината, всички планове, стратегии, програми и наредби за изпълнение на местната политика за развитие. В допълнение, ПИРО на община Копривщица е разработен в съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и допринася максимално към политика 5 - „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“, и с целите на всички действащи европейски директиви.

1.1. Основание за разработване на ПИРО

Планът за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г. е разработен в съответствие с изискванията на чл. 8 ал. 3, чл. 13 и чл. 23 от ЗРР и чл. 5 ал. 4 чл. 34 и чл. 35 от Правилника за прилагане на ЗРР.

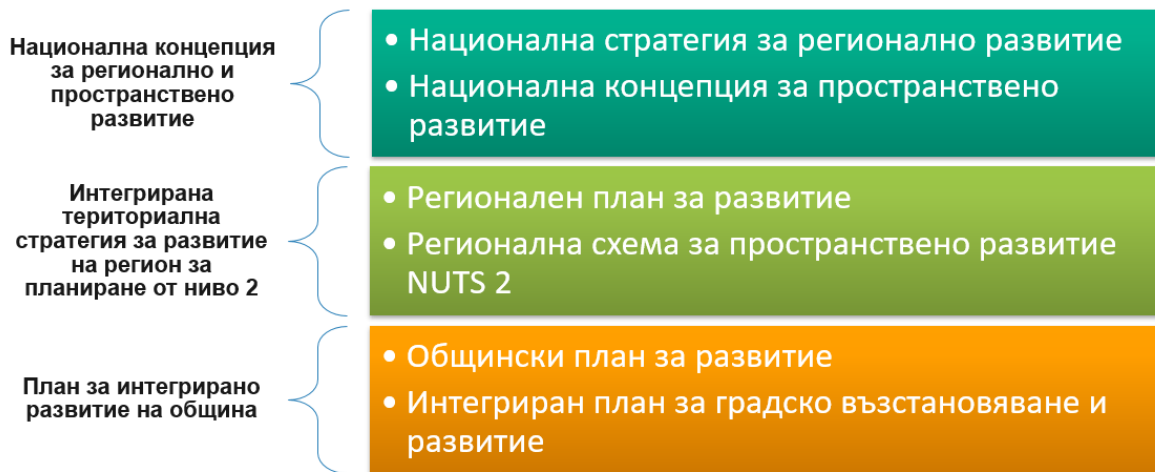
При разработването на ПИРО са интегрирани изискванията, приоритетните направления, стратегически цели и приоритети на редица закони и стратегически документи.

1.1.1. Законодателна рамка

✓ Закон за регионалното развитие

Изготвянето на плановете за интегрирано развитие на общини (ПИРО) е регламентирано в Закона за регионалното развитие с неговата редакция от Март 2020 г., както и в правилника за неговото прилагане. В новия програмен период 2021-2027 г. ПИРО обединяват в рамките на един стратегически документ елементите от общинските планове за развитие (ОПР) и интегрираните планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР), които се изготвяха до момента.

Фигурата по-долу показва разликите в системата от документи за стратегическо планиране след изменението на Закона за регионалното развитие за периода 2021-2027 г. Както е видно, за новия период количеството стратегически документи е намалено, чрез обединяването им с цел по-ефективно планиране и ефикасно изпълнение.

Източник: Авторски колектив

✓ **Закон за туризма**

Изменението на закона за туризма от 2020 г. (ДВ, бр. 17, 2020) изисква в програмата за реализация на плановете за интегрирано развитие на общините да се включва самостоятелен раздел, който съдържа общинската програма за развитие на туризма (чл. 11 от ЗТ). Тя следва да е в съответствие с приоритетите на областната стратегия за развитие на туризма, Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма и стратегиите за развитие на отделни видове туризъм.

✓ **Други закони, имащи отношение към разработването и реализацията на ПИРО**

- Закон за административно-териториалното устройство на Р България
- Закон за местното самоуправление и местната администрация
- Закон за администрацията
- Закон за достъпа до обществена информация
- Закон за общинската собственост
- Закон за общинските бюджети
- Закон за публичните финанси
- Закон за местните данъци и такси
- Закон за водите
- Закон за горите
- Закон за концесиите

Освен изброените закони има и други специализирани административни актове, които определят дейността на общините в различни сектори и от които произтичат конкретни права и задължения на общинската администрация. Такива са международните

конвенции, ратифицирани от правителството на Р България, с които е свързана работата в конкретен сектор, в т.ч. правата на човека, културното наследство и др.

1.1.2. Стратегическа рамка

Действащото законодателство изисква съгласуването на ПИРО с основни стратегически документи на европейско, национално и областно ниво. Такива документи са:

✓ **Национална програма за развитие България 2030**

Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи, детерминиращ визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения. Документът определя три стратегически цели, за чието изпълнение групира правителствените намерения в пет области (оси) на развитие и издига 13 национални приоритета. Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 стъпва на нарочен анализ на социално-икономическото развитие на страната след присъединяването ѝ към Европейския съюз, целящ да идентифицира ключовите проблемни области и пропуски в политиките за развитие на страната, обсъден със социално-икономическите партньори в рамките на Икономическия и социален съвет и Националния съвет за тристранно сътрудничество.

✓ **Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (НКПР)**

Мисията на НКПР е да бъде пространствен координатор на секторните политики, но целите не са секторни, а интегриращи, хоризонтални, както следва:

- **Териториално сближаване** чрез интегриране в европейското пространство, Полицентрично териториално развитие и достъп до основните икономически, административни, културни и образователни центрове на ЕС, съхранено природно и културно наследство.

- **Икономическо сближаване** чрез регионална конкурентоспособност в подкрепа на растежа и стимулирано развитие на специфични територии.

- **Социално сближаване** чрез пространствена свързаност и достъп до качествени образователни, здравни, социални и културни услуги, осигурени на основата на кооперирането на териториалните и административно-териториалните единици.

На този целеви фон се добавя намаляване на риска от бедствия в застрашените територии и териториална интеграция на трансграничните райони.

✓ **Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югозападен регион 2013-2025 г.**

Интегрираната териториална стратегия на Югозападен регион за планиране е средносрочен стратегически планов документ, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона в годините на новия програмен период 2021-2027 г. Стратегия за развитие на Югозападен регион за планиране за периода 2021-2027 г. е разработена в съответствие с Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (Актуализация 2019 г.) и отчита предвижданията на секторните стратегии на регионално ниво в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда. Визията и пакетът от стратегически приоритети на ИТСП на Югозападен регион за периода 2021-2027 г. са формулирани на основа на анализа на състоянието и съществуващите тенденции в социално-икономическото, екологичното, културното, инфраструктурното и пространствено развитие на областите в региона.

- Регионален план за развитие на югозападен регион 2021-2027 г.
- Областна стратегия за развитие на област София 2021-2027 г.
- Програма за управление на кмета на община Копривщица 2019-2023 г.
- Програма за Енергийна ефективност на община Копривщица
- Програма за насърчаване на използването на ВЕИ на община Копривщица
- Програма за развитие на социалните дейности на община Копривщица
- Общ устройствен план на община Копривщица
- Програма за развитие на туризма на община Копривщица за периода 2021-2027 г.

Европейска законодателна и стратегическа рамка:

✓ **Устойчива Европа до 2030 г.**

Този документ замества действащата до сега стратегия „Европа“ 2020, като интерпретира отношението на страните от ЕС към глобалния дневен ред 2030 за устойчиво развитие. Документа следва стремеж за осъществяване на представените във фигурата по-долу пет инвестиционни политики:

ИНВЕСТИЦИОННИ ПОЛИТИКИ ЕВРОПА 2030

Източник: Документ за размисъл „Към устойчива Европа 2030“

- ✓ Стратегия Европа 2027
- ✓ Хоризонт Европа
- ✓ Цифрова Европа

2. Цели и обхват на плана за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.

По своята същност регионалната политика се определя като комплексна политика, която посредством съвкупността от икономически, законодателни и административни действия на държавните и местните органи на управление цели да ускори регионалния и местния икономически растеж и да преодолява различията в развитието на отделните региони и общини в България.

Регионалните различия произтичат от особеностите в развитието на обществените процеси (исторически, социални, икономически, управленски и т.н.). В резултат на това между отделните райони се оформят асиметрии в развитието от гледна точка на произведена брутна продукция, разпределение на инвестициите, доходи на глава от населението, равнище на заетост (безработица), възрастова и образователна структура на населението, ниво на престъпност и др. Сами по себе си тези многомерни цели на регионалното развитие се отнасят до управленската практика в областта на икономическото, социалното, културното, демографското, екологичното и т.н. развитие. Ето защо превръщането им в реално постигнати резултати в някакъв бъдещ момент зависи от прилагането на интегрирана политика, предполагаща единство на икономическа, социална, демографска, екологична и други видове политики. ПИРО, като част от механизмите за прилагане на интегрирана политика и като част от системата от стратегически документи, интегрира регионалното и пространственото развитие и служи

за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на районите, общините и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз. ПИРО на община Копривщица цели прилагането на интегриран подход, който:

- Подпомага стратегическото планиране, ориентирано към постигането на ограничен брой ключови средносрочни и дългосрочни цели и приоритети, изпълнението на които ще въздейства върху ключови обществени процеси, пряко свързани с устойчивото развитие на общината.
- Идентифицира и определя интервенции, ориентирани към резултатите, с ясна логика и качество на изпълнението на поставените цели, чрез използване на реална система от индикатори и критерии, чрез които общинското ръководство ще съумява да извършва междинен и последващ контрол върху изпълнението на поставените цели и задачи в ПИРО. Това ще позволи поддържането на непрекъснат процес на мониторинг и стремеж към подобрения на реализирането на местните политики.
- Класифицира, типологизира и определя зони за въздействие на интегрирания подход - с фокус върху приоритетни зони, нуждаещи се от социално-икономическо адаптиране и преструктуриране, райони в индустриален преход, изостанали селски територии и т.н.
- Подпомага идентифицирането на взаимосвързани проблеми и цели, формулирането на комплексни решения и действия за решаване на проблемите в развитието и постигането на целите, заложен в ПИРО.

За постигане на предпоставки за успешно изпълнение на ПИРО е необходимо идентифицирането на комплекс от законодателни, изпълнителни, административни, икономически и социални мероприятия, а именно:

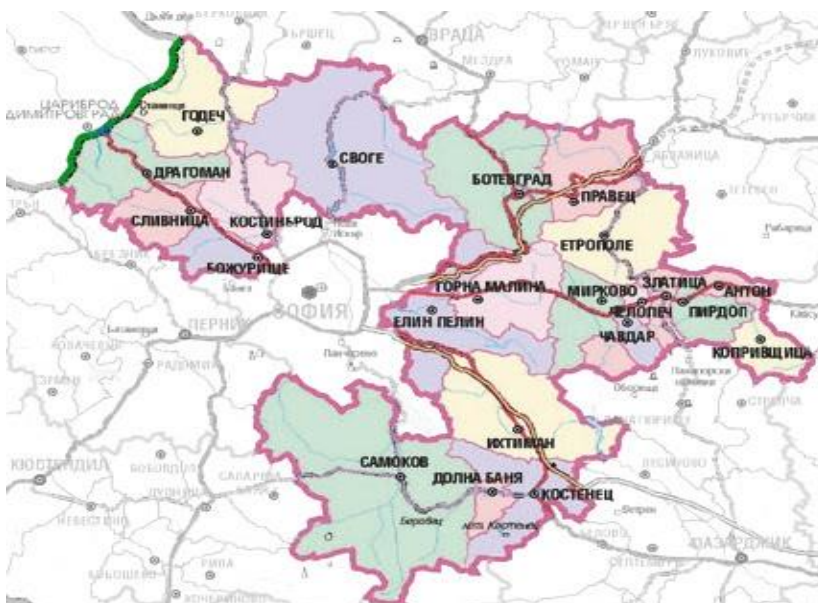
- Създаване на необходимата нормативна база за общинско и регионално развитие и нейното синхронизиране с икономическото, социалното и екологично българско и европейско законодателство.
- Институционално осигуряване на местната политика - повишаване нивото на професионални компетенции на служителите в общинската администрация.
- Прилагане на разнообразен икономически инструментариум за общинско въздействие - бюджетен инструментариум, финансова децентрализация, индиректна намеса в процесите на пазарно развитие с цел постигане на баланс в социално-икономическото развитие на общината.

- Сътрудничество и партньорство между институциите, работещи за социално-икономическия просперитет на конкретната териториална общност.
- Сътрудничество и партньорство между общинската администрация и гражданското общество.
- Партньорства между община Копривщица и публични и частни субекти.

II. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.

1. Географско разположение и характеристика

Община Копривщица се намира в най-източната част на Софийска област. Разположена е в централните части на Същинска средна гора. С площта си от 139,165 км е 18-а по големина сред 22-те общини на областта, което съставлява 1,97% от територията на областта. Община Копривщица е една от 9-те български общини състоящи се само от едно населено място – град Копривщица. Границите ѝ са следните: на северозапад – община Пирдоп; на север – община Антон; на изток – община Карлово, област Пловдив; на югоизток – община Хисаря, област Пловдив; на юг – община Стрелча, област Пазарджик; на югозапад – община Панагюрище, област Пазарджик.

Стратегическото местоположение на общината между 6 общини и 3 административни области оказва особено значение върху интензивността и качеството на регионалните връзки.

Със своето културно наследство и туристически потенциал общината допринася значително за облика и развитието на Софийска област.

1.1 Населени места/землища в община Копривщица

Град Копривщица е единственото населено място в община Копривщица. Намира се в близост до гр. Пирдоп, с. Клисурса, гр. Стрелча и гр. Панагюрище. Градът се намира на 12 км от Подбалканския път /Републикански път I-6/, източно от София (на 110 км) и от Пирдоп (на 24 км), северно от Пловдив (90 км) и Стрелча (22 км). Градът е разположен в живописната долина по течението на река Тополница, в планински район, централна част на Същинска Средна гора.

По голяма част от територията на община Копривщица е заета от гори и горски територии, следвани от земеделска земя. Урбанизираната територия е с площ 149.05 ха., представляващи 1,1 % от общата площ на общината. Цялата територия на общината попада в Зони на Натура 2000.

1.2 Природни ресурси

1.2.1 Релеф

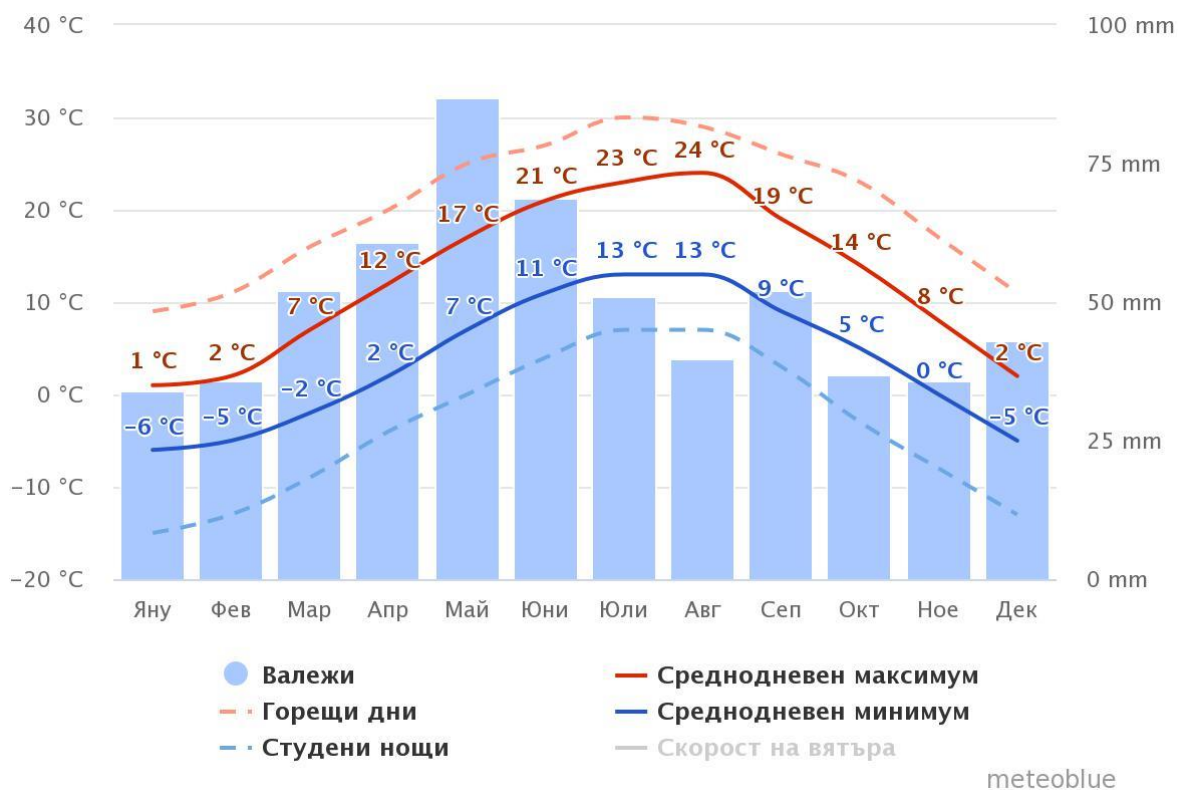
Територията на община Копривщица попада в пределите на Същинска средна гора. Преобладава котловинно-хълмист и планински тип релеф. Копривщенската котловина е с дължината около 4 км от север на юг, а ширината — 1 км и средна надморска височина 1020 м. Около нея са разположени най-високите части на Същинска Средна гора. Тук, на границата с община Карлово се издига най-високата ѝ точка – връх Голям Богдан 1603,4 м.

Градът е разположен в долината на р. Тополница, като средната му надморска височина е 1060 м. По-голямата част от урбанизираните територии и обработваемите земи са разположени в долинните разширения на р. Тополница и нейните притоци.

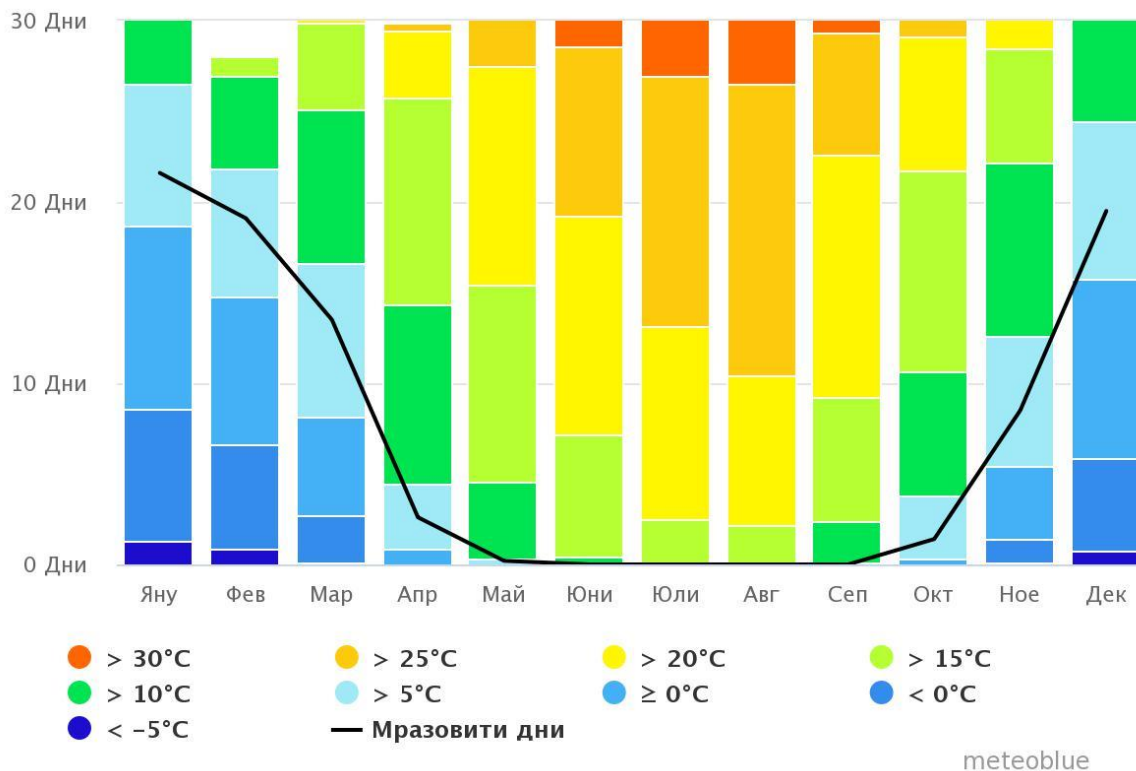
1.2.2 Климат

Град Копривщица има изразен континентален планински климат. Зимата е студена, но слънчева (-4,2 °С температура през най-студения месец – януари), с дебела снежна покривка, докато лятото е прохладно и свежо (16,8 °С температура през най-топлия месец – юли) заради голямото надморско равнище 1061 м. и обичайното за летния сезон местно

северно течение, идващо по долината на р. Тополница от високите склонове на Стара планина.

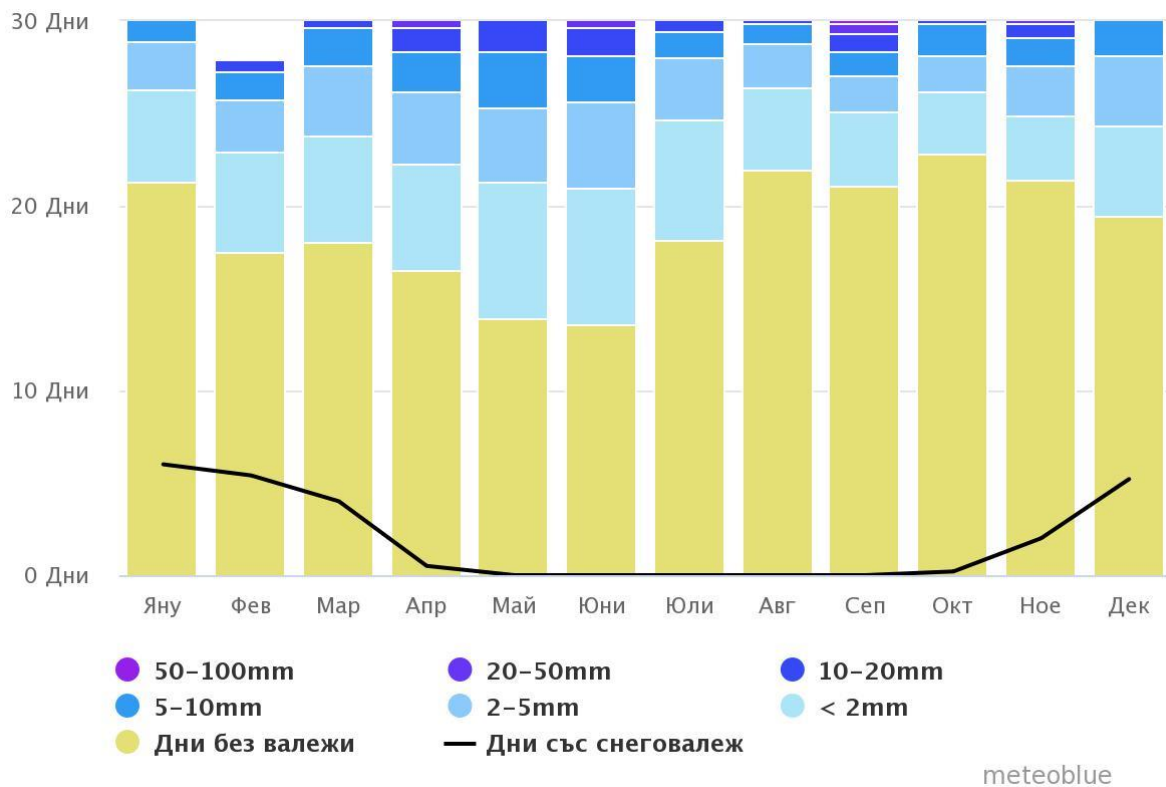
На горната фигура са илюстрирани средно дневните температури на годишна база за община Копривщица.

Диаграма за максимална температура

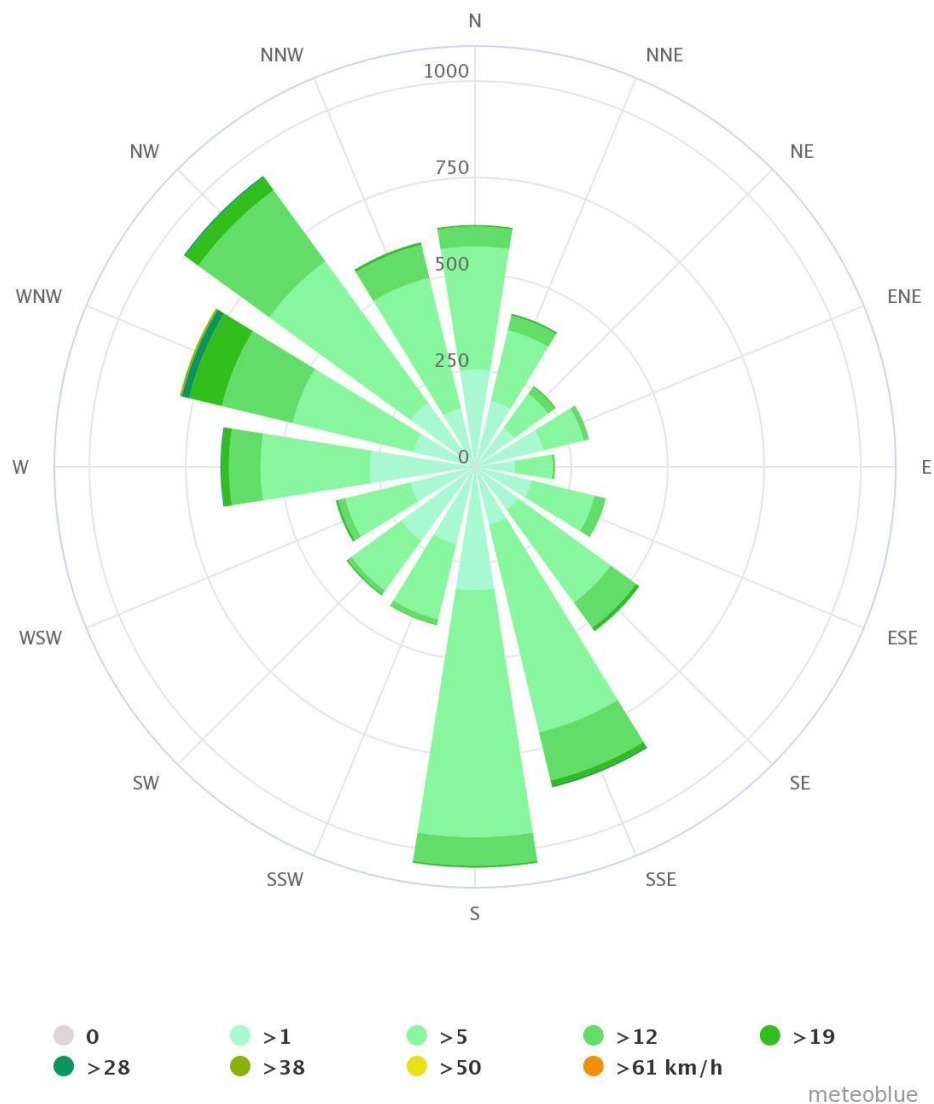
Диаграмата за "Максимална температура" за Копривщица показва колко са дните на месечна база, в които са достигнати определени температурни стойности.

Режимът на валежите се характеризира с летен валежен максимум и зимен валежен минимум. Годишната сума на валежите е 750 мм, като за връх Богдан тя е 1000 мм. Характерна е малката продължителност на свободното от слана време - само 110 дни, като това намалява броя на подходящите за отглеждане селскостопански култури на територията на общината. На диаграмата по-долу са показани броя на дните от месеца, в които е достигнато определено количество валежи на годишна база.

Диаграма за количество на валежите

Розата на вятъра за Копривщица показва колко дни в годината вятърът духа от определена посока.

Диаграма за розата на вятъра

1.2.3 Полезни изкопаеми

На територията на община Копривщица не се добиват полезни изкопаеми. Срещат се скалните разновидности на архая (в северните и централни части на общината) и южнобългарски гранити (северната част на гр. Копривщица и на юг). Тези скали се характеризират с висока якост и са подходяща основа за строителство, с изключение на участъците, засегнати от физико-геоложки процеси.

1.2.4 Почви

Основните почвени типове разпространени в община Копривщица са кафявите горски почви, канелено-подзолисти и планинско –ливадни почви.

Кафявите горски почви са разпространени основно в планинските пояси между 700-800 м. до 1700-1800 м. надморска височина. Те са с важно горскостопанско и

селскостопанско значение. Подходящи са за отглеждане на картофи, малини, касис, арония, лешник, пасища, ливади и гори, създаване на пасищно-животновъдни комплекси.

Канелено-подзолистите почви са разпространени в южните части на общината. Характеризират се с високо плодородие и са подходящи за отглеждане на трайни насаждения.

Планинско-ливадните почви са разпространени над 1700-1800 м. н. в. Те са с важно горскостопанско, селскостопанско и екологично значение. Подходящи са за пасища и ливади, затревяване с културна растителност, залесяване с иглолистни видове, развитие на овцевъдството.

1.2.5 Води

В пределите на общината попадат горното течение на р. Тополница и р. Стрелченска Луда Яна. В горното си течение р. Тополница тече в плитка и тясна долина с полегати и ниски склонове, която при гр. Копривщица се разширява. Първоначално реката тече в източна посока, а след това до с. Душанци протича в северна посока. Отточният режим се обуславя от валежния режим и се характеризира с основно пълноводие от м. февруари до м. юли; лятно-есенно маловодие – от м. август до м. октомври и преходно /зимно/ пълноводие - от м. ноември до м. февруари.

1.2.6 Флора и фауна

Територията на община Копривщица изцяло попада в две защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000: 33 BG0001389 „Средна гора” по Директивата за местообитанията (Дир. 92/43 ЕЕС) и 33 BG0002054 „Средна гора” по Директивата за птиците (Дир. 79/409/ЕЕС). Преобладава естествената растителност, но около град Копривщица е изкуствено залесено с иглолистни гори от бял бор. На територията на общината вирее следната растителност:

Растителност	
Дървесна растителност	• Бук• Габър• Зимен дъб (горун)• Трепетлика• Ива• Черна елша• Мъждрян

	• Бял бор • Смърч • Черен бор • Ела • Бяла мура • Черна мура • Дуглазка ела
Тревиста и храстова растителност	• Равнец • Шипка • Камшик • Шапиче • Лудо биле • Обикновен глог • Мъжка папрат • Леска • Глог • Здравец • Кукуряк • Жълт кантарион • Лечебна иглика • Офика • Мащерка • Ягода • Къпина • Малина • Боровинки
Защитени растения	• Игликова айважива • Лудо биле • Вълнеста камбанка • Оливиеров минзухар • Стрибърнов карамфил • Кръглолистна росянка • Северно еньовче • Бохемски здравец

	• Родопско омайниче • Пеперудоцветен салеп • Благороден лопен

В пределите на защитената зона и на общината съответно, се срещат голям брой защитени и редки видове птици. Това богатство се дължи до голяма степен на разнообразието на местообитанията – гори, влажни зони, тревни съобщества и земеделски земи.

Животинският свят е изключително разнообразен, представен е от следните бозайници, птици, риби, земноводни и влечуги:

Животински свят	
Бозайници	• Благороден елен • Сърна • Заек • Вълк • Лисица • Дива котка • Язовец • Дива свиня • Черен пор • Катерица
Птици	• Гривяк • Гургулица • Яребица • Пъдпъдък • Керкenez • Кос • Дрозд • Кукувица • Кълвач • Славей • Синигер • Козлодуй • Чучулига

	• Бухал • Кукумявка • Врана
Земноводни и влечуги	• Жълтокоремна бумка • Обикновена блатна костенурка • Шипобедрена костенурка • Голям гребенест тритон • Ивичест смок
Риби	• Пъстърва • Мряна • Клен • Речен кефал • Кротушка
Безгръбначни	• Ручеен рак • Обикновен сечко • Бръмбар рогач • Буков сечко • Алпийска розалина
Защитени видове	• Видра • Кафява мечка • Лалугер • Широкоух прилеп • Голям подковонос • Дългоух нощник • Кръстат (царски) орел • Орел рибар • Бял щъркел • Земеродно рибарче • Сокол скитник • Черен щъркел • Белоопашат мишелов • Белочела сврачка • Горска чучулига

1.3. Историческа обвързаност/свързаност с други територии

Въпреки, че районът на Копривщица е много слабо проучен в археологическо отношение, от малкото налични данни се разбира, че тези земи са били обитавани от дълбока древност. Единственият по-обстойно проучен обект е тракийска резиденция в местността “Смиловене”, намираща се в югоизточния край на копривщенското землище. Според събраните данни, резиденцията е изградена в края на V в. пр. Хр. Известно е, че тези земи са били обитавани от тракийското племе койлалети, които в V в. пр. Хр. влизат в Одриското царство (тракийско държавно обединение). Предполага се, че на мястото на днешна Копривщица са се кръстосвали стари пътища (вероятно още през римско време), свързващи Подбалканските полета с Горнотракийската низина.

Копривщица се развива във възходящ ред и разраства до кърджалийските времена (края на XVIII в.), когато загубите на Османската империя във войните с Русия и отслабването на централната власт предизвикват сътресения, изразяващи се в отцепване на някои областни управители в пограничните райони. Копривщица на три пъти е опустошавана и опожарена от кърджалиите.

Градът играе първостепенна роля в епохата на Българското възраждане. Първите килийни училища възникват още през 18 век, а най-известното от тях е на Хаджи Геро Добрович Мушек отворило врати още през 1810 година. През 1846 година със съдействието на Найден Геров се отваря първото в страната класно училище, а през 1850 година – девическо училище. Бележити просветители-книжовници и писатели от Копривщица са Найден Геров, Йоаким Груев, Веселин Груев, Христо Пулеков, Любен Каравелов, Найден Попстоянов. През 1870 година Левски основава тук таен революционен комитет. Копривщица дава на България Любен Каравелов, Петко Каравелов, Димчо Дебелянов. Копривщица става люлка на Априлското въстание от 1876 година. Оттук тръгва кървавото писмо на революционера Тодор Каблешков, гръмва първата пушка срещу османските поробители. Копривщенци вземат участие в българското опълчение и Руско-турската освободителна война, в Сръбско-българската война, Илинденско-Преображенското въстание, Балканската война, както и в четите на Панайот Хитов, Филип Тотьо и Христо Ботев, част от българското опълчение.

В хода на историческото си развитие Копривщица се ползва с привилегии пред султанската власт и се превръща в духовно-просветен и революционен център на страната. Това обуславя наличието на големи пазарища („Бит пазар”, „Безистенът”), на модерна за времето си аптека („спицерия”), на развита пътна инфраструктура.

Град Копривщица се свързва и с важни трасета на културни коридори и маршрути с национално и световно значение. В близост до града преминава т.нар. „Диagonalен коридор“ (наричан още „Виа Диagonalис“). Той пресича Югоизточна Европа, свързва Европа с Азия и се явява най-важната комуникационна ос между Запада и Изтока. „Виа Диagonalис“ е една от най-древните артерии с множество географски и исторически обусловени разклонения и притежава трансконтинентално и световно значение. Маршрутът ѝ преминава през Словения, Хърватска, Босна и Херцеговина, Сърбия, Черна гора, България, Турция и продължава към Далечния изток. Направлението „изток-запад“, което тя дефинира, се свързва с непрекъснат и интензивен търговски, културен, религиозен и политически обмен. Оттук се разпространяват християнството, монашеството, а по късно и ислямската култура в Европа.

След като е обявен за планински курорт, през 1971 г. град Копривщица получава статут на архитектурен и исторически резерват, а през 1978 г. – и на национален архитектурен резерват с международно значение и селище за международен туризъм.

Община Копривщица има най-силна свързаност със столицата, съседните общини и техните общински центрове по отношение на пътувания на стоки, услуги, трудова заетост и др. Между градовете са създадени и регионални партньорства. Тези сътрудничества подпомагат разработването на проекти, които са невъзможни за реализиране самостоятелно. Такъв значим за общината е проектът за изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на община Златица за общините Златица, Антон, Копривщица, Мирково, Пирдоп, Чавдар и Челопеч.

2. Състояние на местната икономика

Основните икономически отрасли в община Копривщица са туризмът, селско и горско стопанство, както и секторът на предприятията. Промишлената структура се формира от предприятия за дървопреработване, преработка и производство на храни /млекопреработване/ и строителство.

Първичният стопански сектор обхваща секторите селско, ловно и горско стопанство и добивна промишленост. Земята със селскостопанско предназначение се формира от посевните площи, трайните насаждения, постоянно затревените площи и др. В отрасловата структура на земеделието преобладава отглеждането на картофи. От стопанисваната земя делът на ливадите и пасищата надхвърля 68 %, което предопределя водещото развитие на животновъдството от системата на селското стопанство.

Важно е да се отбележи, че през новия програмен период 2021-2027 г. политиката за развитие на селските райони ще работи и чрез специални тематични подпрограми, като в обхвата ѝ попадат както земеделски стопанства, така и заетите в други сектори на икономиката – търговия, хотелиерство и ресторантьорство и др.

В тази връзка ключов фактор за развитието на сектора на територията на общината през новия програмен период се явява възможността за прилагане на подхода Водено от общностите местно развитие (ВОМР). През 2016 г. се дава началото на създаването на сдружение Местна инициативна група (МИГ), чиято дейност цели да подпомага както общините Копривщица, Пирдоп и Антон, така и представителите на бизнеса на техните територии.

През новия програмен период община Копривщица, както и останалите общини в сдружението, ще използват възможността за финансиране на съществуващия МИГ, като подготвят нова Стратегия ВОМР. Основната цел ще бъде създаването на възможности за стимулирането и развитието на бизнес инициативи на регионално ниво, като по този начин ще бъдат задържани икономически активните лица на територията на общините, както и ще се подобри икономическия бизнес климат на района.

Поради териториалното си разположение и особеностите на релефа, както споменахме по-горе, секторът на селското стопанство и по-конкретно животновъдството, като част от него, е с добър потенциал за развитие. Съотношението на видовете животни отнесено към броя на стопанствата показват, че отглеждането на овце и говеда е преобладаващо като характер на животновъдството в общината. Средният брой говеда на една ферма е 5,3%, а средният брой овце и кози е около 57,9%. Останалите видове животни се отглеждат единствено с цел задоволяване на потребностите на домакинства и няма промишлен характер.

Държавният горски фонд на територията на община Копривщица се управлява от ТП „Държавно горско стопанство Пирдоп“, подразделение на “ЮЗДП” ДП гр. Благоевград. Горите и земите в общинските горски територии са частна общинска собственост. Стопанската дейност, свързана с управлението, стопанисването, възпроизводството, опазването и ползването им се осъществява от „Общинско предприятие „Копривщица“. развитието на промишлеността в общината се основава предимно на добива на дървесина като основна суровина.

Вторичния стопански сектор обединява секторите на преработващата промишленост, сектора на производството и сектора на строителството. Промислената

структура се формира от предприятия за дървопреработване, преработка и производство на храни /млекопреработване/ и строителство.

Третичният икономически сектор е съвкупност от отрасли и дейности с голямо социално значение за община Копривщица. Третичния стопански сектор обхваща отраслите: транспорт, търговия, туризъм, образование, наука, комуникации и съобщения. Важно е да се отбележи, че сектор хотелиерство и ресторантьорство заема най-голям дял в третичния сектор. През последните години на територията на община Копривщица са разкрити много нови бази и значително е повишен капацитета за настаняване и изхранване на туристите.

Сектор хотелиерство и ресторантьорство заема най-голям дял в третичния сектор. През последните години са разкрити много нови бази и значително е повишен капацитета за настаняване и изхранване на туристите. Доказателство за това са големият брой категоризирани обекти за настаняване, които играят ролята на двигател на местната икономика. Разбира се за икономическия просперитет на територията спомагат и заетите в сферата на забавленията, а именно ресторанти, кафе-сладкарници и други, които играят важна роля за развитие на туризма. В таблицата долу са изброени заетите в сектора, според официални данни на общинска администрация Копривщица:

№	Вид	Име и адрес на туристическия обекта	брой легла
0	ХОТЕЛ		
	СЕМЕЕН ХОТЕЛ		
1		„Бащина къща“*** бул. „Х.Н.Палавеев“№32	28
2		„Св. Георги“* ул. Тумангелова чета №18	24
3		„Калина“*** бул. "Х. Н.Палавеев"№35	12
4		„Гозбарова къща“*** ул.Иван Бората №9	20
5		„ Чучура“** бул. Х.Н.Д. Палавеев №66	16
6		„Джоголанова къща“** бул. Х.Н.Палавеев №89	24
7		„Орлов камък“*** м-ст „Ново Ливаде“	38
8		„Стоичковата къща“** бул. „Х.Н.Палавеев“№96	21
9		„Тодорини къщи“** ул. „Любен Каравелов“№22	36
			219
	КЪЩА ЗА ГОСТИ		

1		„Biorpoint” *** м-ст „Попска река-4“	10
2		Панорама *** ул. Георги Бенковски №40	18
3		„Далматинец” ** ул. „Георги Бенковски“ №62	8
4		„Творчески дом на БАН-Копривщица“* ул. Любен Каравелов № 9	12
5		„Боримечкова къща”*** бул. Х.Н.Палавеев 36	11
6		„Къща Стела”*** ул. "Костадин Доганов" №33	11
7		„Рай”*** ул. "Дядо Либен" №8	22
8		„Траянова къща”*** ул. Генерилото №5	9
9		„Козлекова къща”*** ул. Тодор Душанцалията №10	20
10		„Хаджи Гаврилова къща”*** бул. Х. Н.Палавеев № 51	8
11		„Къща Болярка”*** ул. "Петър Жилков" №7	10
12		„Къща Боби”*** ул. Н. Герджиков №3	14
13		„Къща Планински рай”*** ул. "полк. Кесяков" №11	12
14		„Анастасия”*** ул. Мангър Войвода №3	5
15		„Енчева къща”*** ул. Векилова №2	10
16		„ Сарафова къща”*** ул. „Тумангелова чета“ №7	14
17		„Цонка –Дора”*** ул. " Векилова" №14	15
18		„Златкова къща”*** ул. "Костадин Доганов" 44	9
19		„Хаджи Нейкова къща”*** ул. Дядо Либен №9	12
20		„Чико”*** ул. Душко Цаков №2	6
21		„Кривиралчева къща”*** ул. Тороманова №22	10
22		„Ненчова къща”*** ул. М. Цицелков 18	14
23		„Бай Генчо”*** ул. Х. Тороманов 7	7
24		„Денис”*** бул. Х.Н.Палавеев 25	12
25		„Дюлгерите „1” *** ул. Мангър Войвода 30	6
26		Дюлгерите 2 *** ул. Мангър Войвода 30	6
27		„Дюлгерите „3” *** ул. Мангър Войвода 30	6
28		„Ценови”*** ул. "Салчо Василев" №1	12

29		„Терзийска ”** ул. "Иван Бората"№6	7
30		“Маврудиева къща”** ул. Здравец №3	10
31		“Хаджистойчева”* ул. „Димчо Дебелянов“ №18	10
32		“Еделвайс”** ул. „Мангър Войвода“ № 40	10
33		Роден Дом ** ул. „Иван Бората“ № 17	15
34		„Вени”** ул. "Дядо Либен"№50	10
35		Къща „Мария”** ул. „Цоко Будин“ 10	12
36		„Традиция”** ул. „Димчо Дебелянов“ № 8	8
37		„Астра”*** бул. „Х.Н.Палавеев“ № 11	12
38		Х. Джоголанов** бул.“Х.Н. Палавеев“ № 112	24
39		„Шипочинов”** ул. „Георги Тиханек“ №4	12
40		„Ради” ** бул.“Х.Н. Палавеев“ №129	13
41		„Далия”** ул. „Петър Жилков“ № 10 А	14
42		"Без име"* ул. "Петър Жилков"№3	13
43		"Лютови"* ул. " Тумангелова чета "№20	6
44		"Юруквата къща" ** ул."Георги Бенковски" №10	15
45		"Ред Хаус"1 *** ул. "Петко Кълев"№3	8
46		"Ред Хаус"2*** ул. "Петко Кълев"№3	8
47		"Чолаковата"*** ул. "Петър Жилков"№10	8
48		"Едно време"*** ул. "Найден Попстоянов"№2	11
49		Релакс ** ул. "Салчо Василев"№6	12
50		„Ваканционна къща Тополница“*** ул. "Любен Каравелов"№34	5
51		„Лина“** ул. " Георги Салчев"№7	10
52		„Радкината къща“** ул. "Георги Бенковски "№24	12
53		„Стефан Калкановата къща“* ул. "Тороманова"№1	8
54		Къща за гости * ул. "Петко Кълев"№12	6
55		„Конака“** ул. "Георги Бенковски"№ 123	10
56		„Златният телец“ **	15

		ул. "Хаджи Генчо" №1	
57		„Дарина“ бул. "Х.Н.Палавеев" №31 Б	4
			617
	СТАЯ ЗА ГОСТИ		
1		„Колорит”**22 бул. "Х.Н. Палавеев №	13
2		„До̀на“ ** ул. „Иван Джартазанов“ №6	5
3		„Бащина стряха” ** ул. „Н.Беловеждов“ №16	6
4		„Янко Кехая“ ** ул. "Салчо Василев" №7	3
5		„Вили”*** ул. "Любен Каравелов" №29	8
6		"Дончо войвода" ** ул."Първа пушка" №45	7
7		„Дони“ ** ул."Генерилото" №15	4
8		„Милена“ ** ул. "Вельо Врачев" №4	12
			58
	АПАРТАМЕНТ ЗА ГОСТИ		
1		"Свети Георги"*** ул. " Тумангелова чета "№17	12
2		"Дверите"*** ул. "Нешо Шабанов"4	6
			18
	РЕГИСТРАЦИИ		
1		„Мечта“ ул. " Полковник Кесяков" №7	8
2		Емили Фемели Хаус- 1,2,3, А1,А2 ул. "Нешо Попбрайков"№1	14
3		Дона-конна база-1,2,3,4 ул. "Хаджи Генчо" №13	8
4		„Илинден“-1,2,3 ул. "Тумангелова чета"№24	6
5		Тороманова къща-1,2,3 бул. "Х.Н Дончев"№125	8
6		„Бунтовна“-1,2 ул. "Бунтовна"№5	5
7		Апартамент за гости „При Рени“ ул. Геренилото"№3	4
			53

Hoteli - 0

Семейни хотели - 9 бр./219 легла

Къщи за гости – 57 бр./598 легла

Стаи за гости – 8 бр./58 легла

Апартаменти за гости – 2 бр./18 легла

Регистрирани стаи и апартаменти -14 бр./53 легла

Общ брой обекти - 90

Общ брой легла - 961

ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ХРАНЕНЕ И РАЗВЛЕЧЕНИЕ

	ВИД	ИМЕ	МЕСТА НА ЗАКРИТО	МЕСТА НА ОТКРИТО
1	Ресторант	„Чучура“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №66	60	40
2	Ресторант	„Джоголанова къща“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №89	50	-
3	Ресторант	„Свети Георги“ ул. „Тумангелова чета“ №18	50	-
4	Ресторант	„Галерия“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №46	120	100
5	Ресторант	„Дядо Либен“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №47	110	130
6	Ресторант	„Бащина къща“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №32	80	40
7	Ресторант	„Орлов камък“ м-ст „Ново ливаде“	75	75
8	Ресторант	„Стоичкова къща“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №96	30	20
9	Ресторант	„България“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №31	55	125
10	Ресторант	„20-ти Април“ пл. „20-ти Април“ №2	447	64
11	Ресторант	„Едно време“ ул. „Найден Попстоянов“ №2	17	32
12	Ресторант	„Гозбарова къща“ ул. „Иван Бората“ №9	23	26
13	Ресторант	„Годорини къщи“ ул. „Любен Каравелов“ №22	25	20
14	Ресторант	„Под Старата круша“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №79	40	10
15	Бар-клуб	„Сладко и солено“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №76	28	20
16	Бирария	„Юнаците“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №16А	30	20
17	Пицария	„Копривщица“ бул. „Х.Н.Палавеев“ №80	24	16
18	Ресторант	„Ломева къща“ бул. „Х.П. Палавеев“ №42	20	20

19	Сладкарница	„20-ти Април“ пл. „20-ти Април“№2	28	20
20	Кафе-аператив	„При Васко“ ул. „Геренилото“№2	23	22
21	Кафе-аператив	„Бялото конче“ Ул. „Геренилото“№3	10	22
22	Бистро	„Подгорски кът“ ул. „Нешо Попбрайков“№1	25	25
23	Снек-бар	„Премиум“	-	48
		Общо:	1370	895

Брой ЗХР-23

Брой места 1370- на закрито

Брой места- 895- на открито

По данни на общинска администрация Копривщица, реализираните нощувки в периода 01.01.2019 г.- 31.03.2021 г. са както следва:

Година	м.І	м.ІІ	м.ІІІ	м.ІV	м.V	м.VІ	м.VІІ	м.VІІІ	м.IX	м.X	м.XІ	м.XІІ	Общо
2019	757	1058	2027	2374	2539	2921	2872	3022	2192	1541	1751	2041	25115
2020	1720	2006	1314	541	783	1534	2361	4234	3220	2804	1677	1594	23788
2021	2602	2662	1799	1835	3315	2224	3759	6303	3450	2852	1521	2964	35286
2022	2404	2126	2475										

Видно от горепосочените данни, през 2021 г., се наблюдава ръст от 50% в броя на реализираните нощувки в сравнение с предходната 2020 година.

3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

3.1 Демографски параметри

Демографското състояние на населението на община Копривщица е резултат от продължително действие на множество фактори и влияния. Една част от тях са свързани с общи тенденции в демографското развитие на страната, други – със специфичните особености на историческото, икономическото и културно развитие на общината.

Влияние върху демографското развитие на общината оказват общите за страната демографски процеси – намалена брачност и раждаемост, засилена урбанизация, увеличена смъртност и интензивна емиграция.

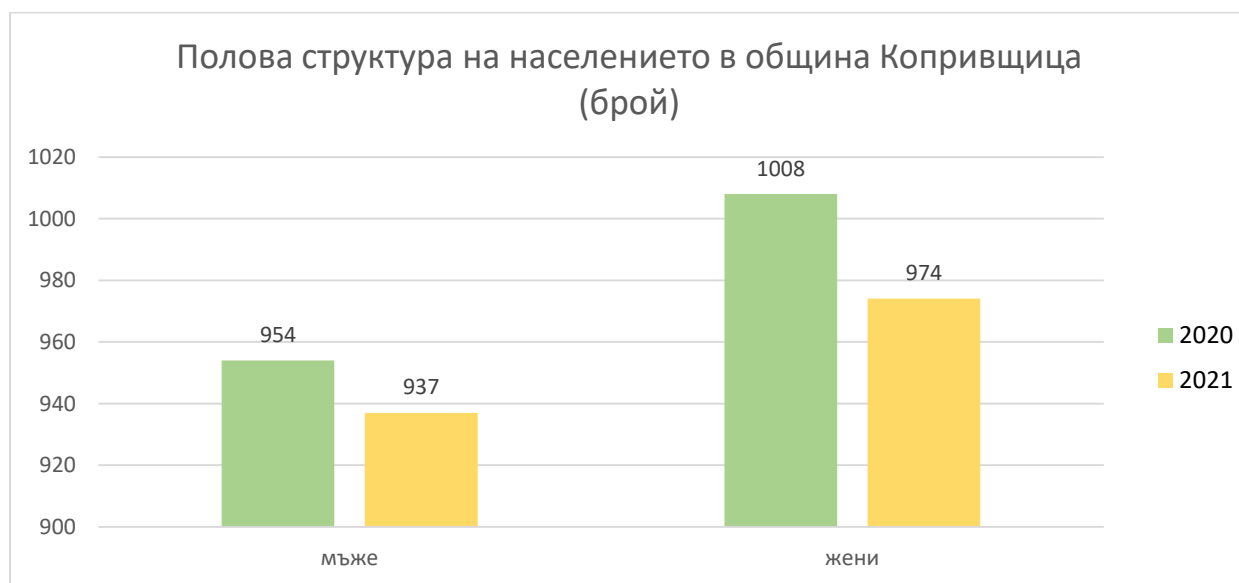
3.1.1 Население

Община Копривщица е една от малкото общини в България, които са съставени от едно населено място. По данни от НСИ, в община Копривщица към 31.12.2021 г. живеят 1911 жители.

Населено място	Брой на населението към 31.12.2020 г.			Брой на населението към 31.12.2021 г.			Изменение в абсолютен брой
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	
Копривщица	1962	954	1008	1911	937	974	-51

За периода 2020-2021 година населението на община Копривщица намалява с 51 души, видно от горепосочената таблица.

Според преброяването на населението през 2011 г., етническата структура в община Копривщица показва, че преобладава българската етническа група – 97,6%. Като принадлежащи към турската етническа група са се определили 3 души, а към ромската – 44 души.

Източник НСИ

Според данни на служба ГРАО към община Копривщица, населението към 17.02.2022 г. по постоянен адрес е 2096 /1031 мъже, 1065 жени/, по настоящ адрес е съответно 2053 /1005 мъже/ 1048 жени/.

Половото съотношение за периода 2020-2021 г., показва превес на жените: 1008 жени/ 954 мъже за 2020 г. и 974 жени /937 мъже за 2021 г. Причината е значителният дял на население във високите възрастови групи, където броят на жените преобладава, поради по голямата средна продължителност на живота им.

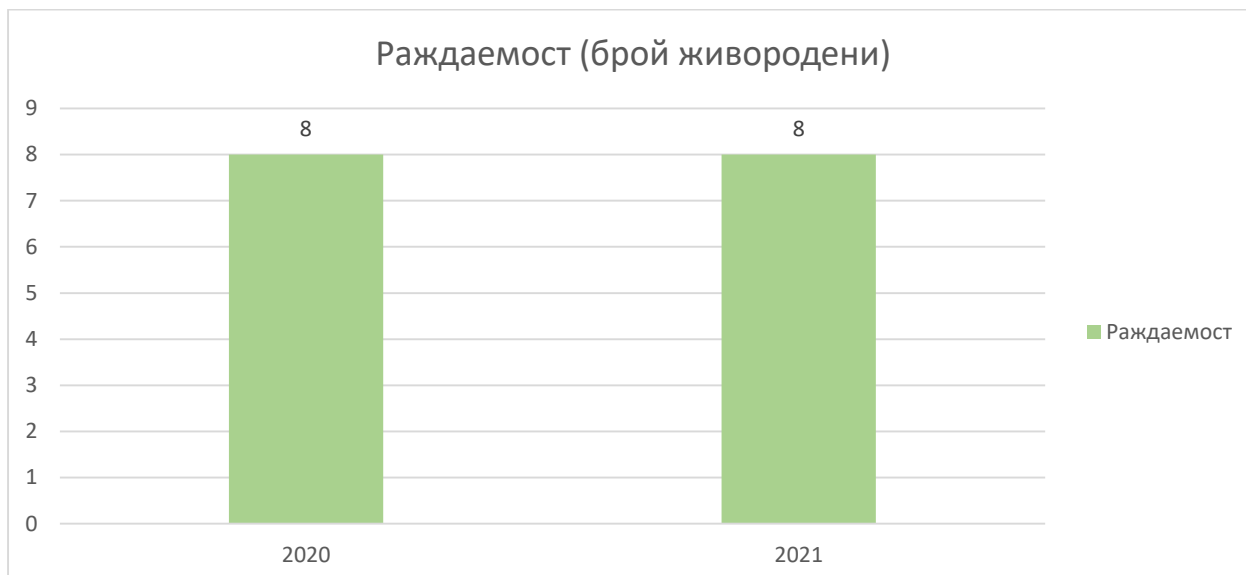
3.1.2 Естествен и механичен прираст

Отражение върху броя на населението оказват естественият прираст и механичното движение. Естественото възпроизводство на населението е фактор за демографската жизненост, а компонентите му оказват влияние върху възрастовата структура на населението.

Показатели	Към 31.12.2020 г.	Към 31.12.2020 г.
Население (брой)	1962	1911
Раждаемост (брой живородени)	8	8
Смъртност (брой починали)	47	50
Естествен прираст, брой	-39	-42
Заселени	74	44
Изселени	49	53
Механичен прираст	25	-9

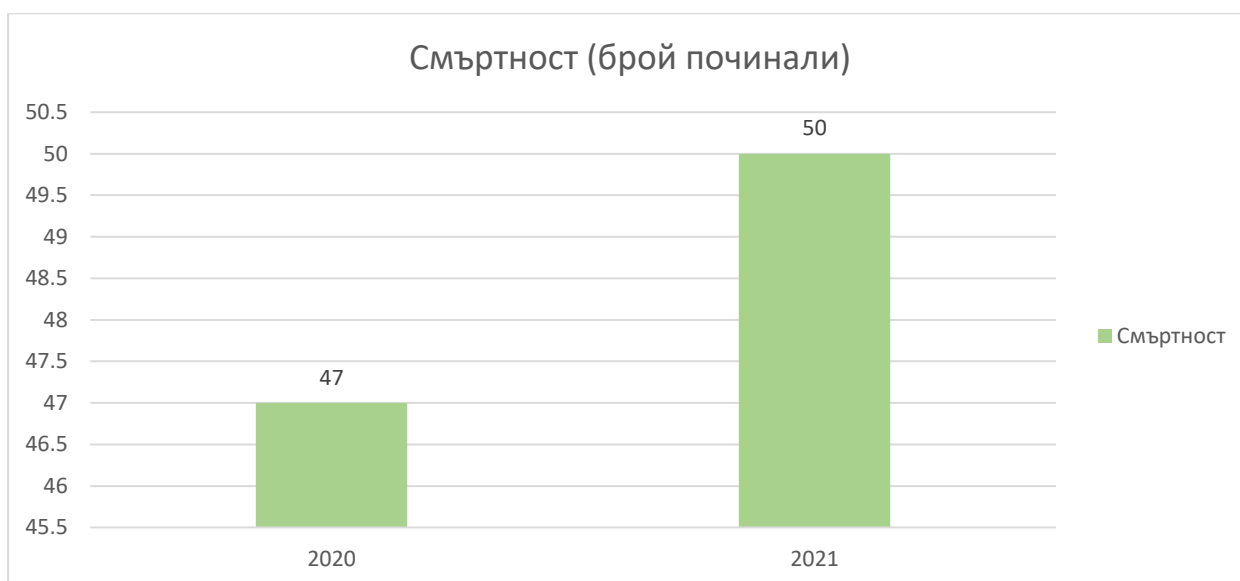
Източник НСИ

Раждаемостта (или средна раждаемост) е един от показателите, характеризиращи населението на дадена страна или регион. Стойността ѝ се определя като „брой родени за една година на 1000 души от населението“.

Видно от диаграмата, в община Копривщица броя на живородените през 2021 г. е равен с този от 2020 г. Раждаемостта е 4/1000 (4,0 ‰ за 2021 г.), което като стойност е по-ниска от средна за страната -8,5‰ и за областта -9‰.

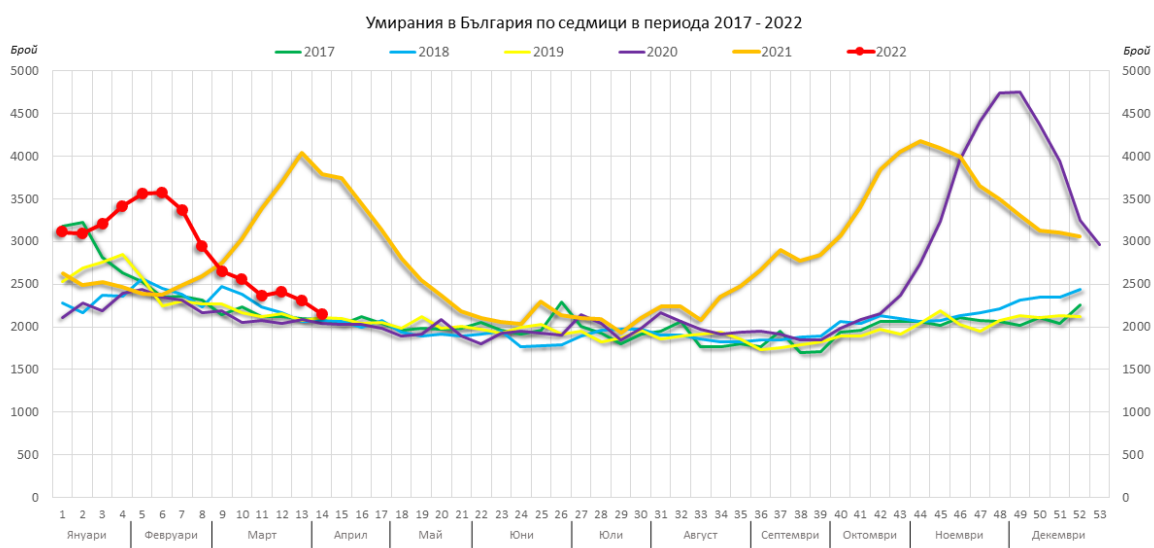
Смъртността е статистически показател в демографията, оценяващ количеството на умираанията.

В община Копривщица броят на починалите през 2021 е малко по-висок в сравнение с 2020 г. Коефициентът на смъртност в общината за 2021 г. е 20 ‰, който е по-ниско от средната стойност за областта -24,5‰, и от тази за страната – 21,7 ‰.

Важно е да се отбележи, че тенденциите по отношение на смъртността на национално ниво за 2021 г. са за ръст на умираанията. Това се дължи на пандемията от Коронавирус инфекция-COVID 19. Като според данни на НСИ коефициентът на смъртност за началото на 2020 г. варира между 13 и 14%, а към края за месеците ноември и декември

стойностите са се повишили до 40 и 45%. Общата смъртност за България се е повишила с до 60%, като се има предвид, че има и такава смъртност, която все още не е отчетена. Доказателство за това са графиките по-долу:

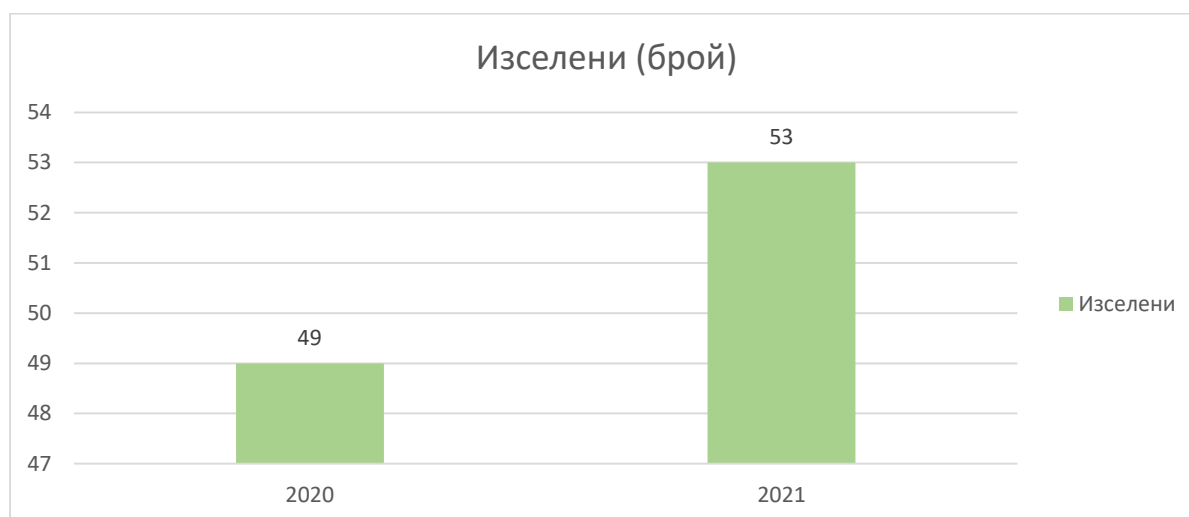
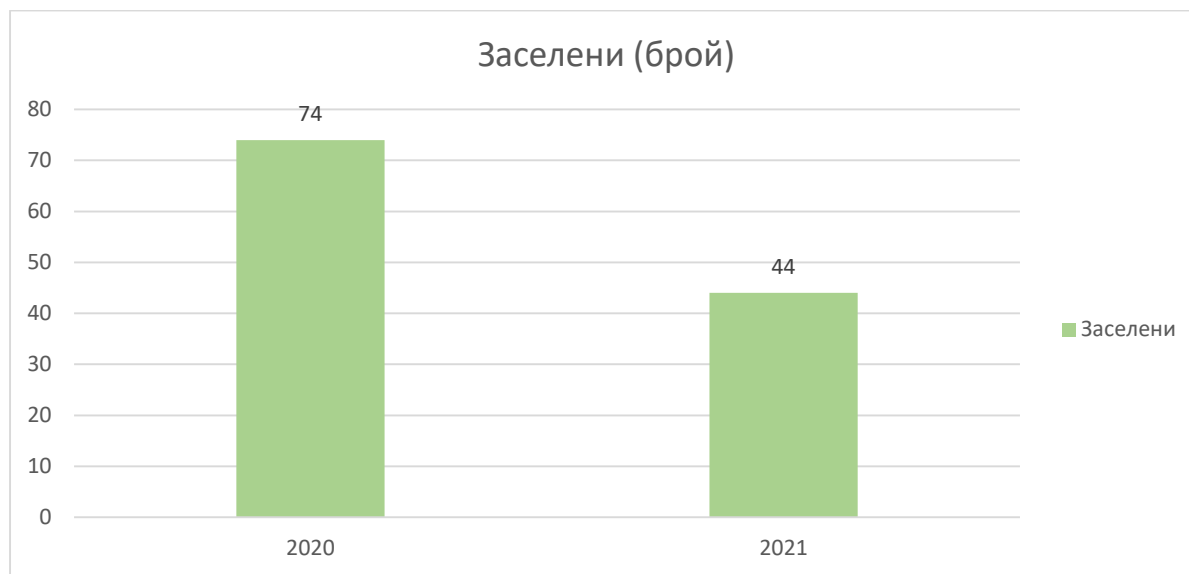
- Забележки:**
1. Данните за 2022, 2021 и 53-та седмица на 2020 г. са предварителни.
 2. Данните включват всички български граждани с настоящ адрес в страната, независимо от мястото на смъртта, както и чуждите граждани с настоящ адрес в страната, починали в България.
 3. Данните са разпределени по седмици според датата на смъртта.

Естествен прираст е термин в демографията, описващ състояние на населението, който се получава от разликата между раждаемостта и смъртността. Отразява броя хора, с който населението в света или определен регион по естествен начин нараства или намалява. Естественият прираст е положителен, когато ражданията са повече от смъртните случаи. Отрицателен естествен прираст (или намаляване на населението) има, когато съответно броят на смъртните случаи е по-висок от броя на ражданията.

По данни на НСИ, естественият прираст на населението (като абсолютен брой) на община Копривщица за 2020 г. е отрицателен, тенденцията на увеличаване се запазва и през 2021г., като стойността се увеличава значително.

В предходните две диаграми е показан броя на заселилите се и броя на изселилите се за 2020 и 2021 година. Данните за 2020 спрямо 2021 година, сочат че броят на заселилите се лица е намалял с 30 души, докато броя на изселилите се е увеличил с 4 души.

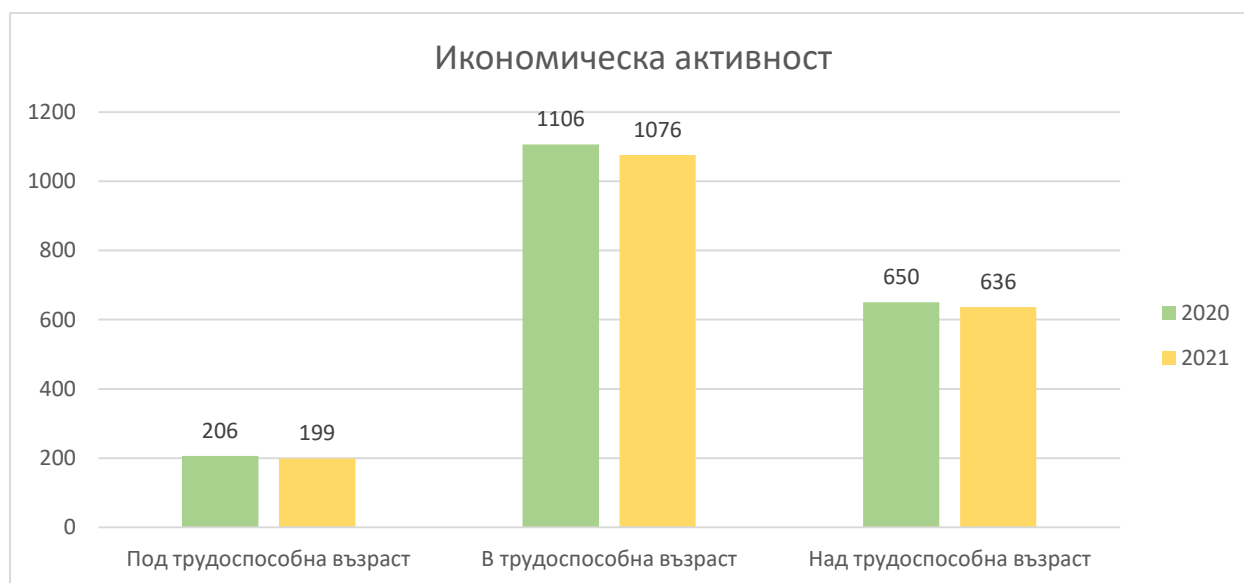
Механичното движение на населението в община Копривщица също показва, че през 2021 г. в общината са се изселили повече хора в сравнение с броя на заселилите се. Общият брой на заселените е 44 души, а на изселените – 53 души. По данни на НСИ, механичния прираст на населението в община Копривщица (като абсолютен брой) е отрицателен през 2021г., както и през предходните години.

3.1.3 Икономическа активност

	2020			2021		
Община	Под	В	Над	Под	В	Над
Копривщица	трудоспо собна възраст	трудоспо обна възраст	трудоспо обна възраст	трудоспо обна възраст	трудоспо обна възраст	трудоспо обна възраст
Брой	206	1106	650	199	1076	636
Дял %	10,50	56,37	33,13	10,41	56,31	33,28

Източник НСИ

От данните в таблицата се открояват няколко негативни тенденции. На първо място се отличава абсолютно намаляване на броя на населението в под трудоспособна възраст, като за периода между 2020г. и 2021г. намаляването е с 7 души, относителния дял запазва почти еднаква стойност. Второ - относителният дял на трудоспособните лица не намалява, но има абсолютно намаляване на техният брой - за период от една година намаляват с 30 души. В третата категория на над трудоспособните се наблюдава същата тенденция, относителния дял се запазва, но се наблюдава намаляване в абсолютният брой на лицата в над трудоспособна възраст нараства с 14 души. Ако се запази сегашния модел на демографско развитие, населението на общината ще продължи да намалява и застарява. Важен проблем за община Копривщица е ниският дял на лицата в под трудоспособна възраст, защото от тях зависи колко лица ще преминат следващите години в трудоспособна възраст, а това ще рефлектира върху икономическия и демографския облик на общината.

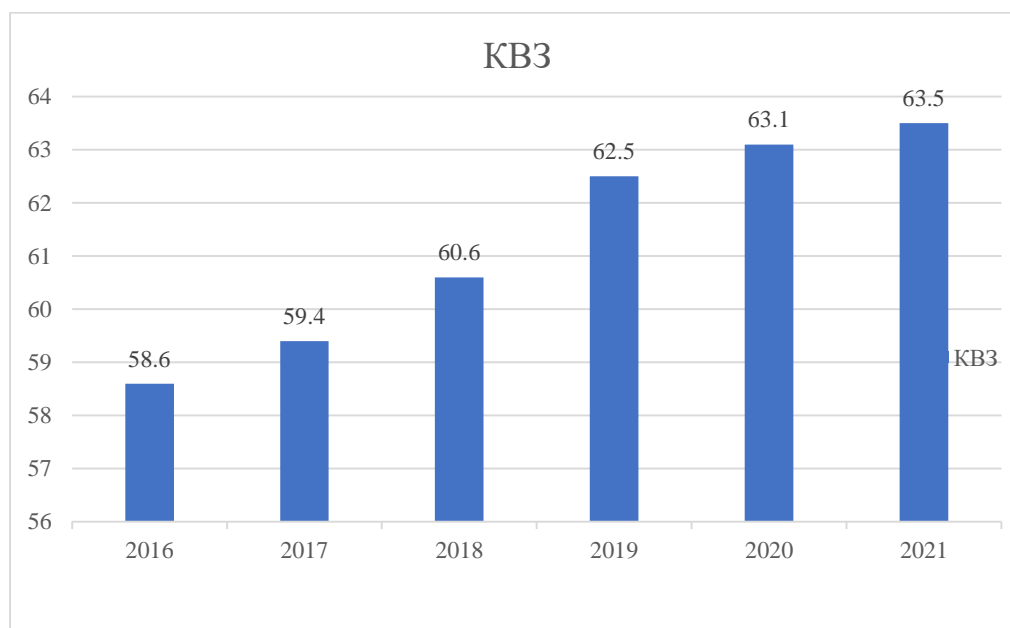
Икономически активното население определя параметрите на работната сила. В тази категория попадат лицата във възрастовата група от 15 до 64 годишна възраст.

Коефициентът на възрастова зависимост (КВЗ) показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години).

година	2016	2017	2018	2019	2020	2021
дял %	58,6	59,4	60,6	62,5	63,1	63,5

Източник НСИ

От данните в таблицата се наблюдава процес на постоянно увеличаване на броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти, спрямо лицата от населението в „независимите“ възрасти.

От данните в диаграмата е видно, че относителния дял на населението в „зависимите“ възрасти се увеличава за сметка на населението в „Независимите“ възрасти. По-високият коефициент на възрастова зависимост показва влошаване на възрастовата структура на населението, което рефлектира върху пазара на труда и икономическия растеж.

По данни на общинска администрация Копривщица към 17.02.2022 г. разпределението както следва:

- Брой лица в трудоспособна възраст– 1123 бр., от тях мъже - 622, жени - 501;
- Брой лица в над трудоспособна възраст– 693 бр., от тях мъже-292, жени-401;
- Брой лица в под трудоспособна възраст- 237 бр.

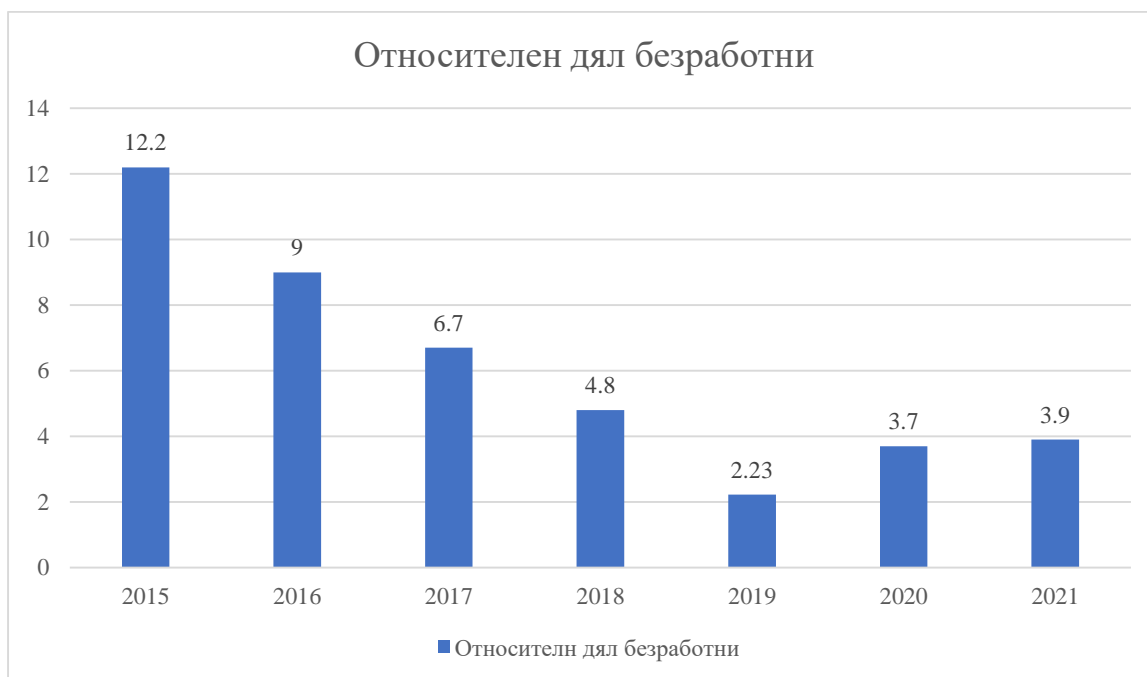
3.1.4 Безработица и заетост

Населението, освен като демографски ресурс, се оценява и като трудов потенциал, който е важен фактор за социално-икономическото развитие на общината.

година	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
дял %	12,2	9,0	6,7	4,8	2,23	3,7	3,9

Равнището на безработица в община Копривщица за периода 2015 г. - 2019 г. намалява с бързи темпове, през 2020 и 2021 се наблюдава леко завишение, но въпреки това е със стойности по-ниски от тези на национално ниво (за 2021 г. – 5.3%). Намаляването на коефициента на безработица през 2019 г. спрямо 2015 г. е 9,97 процентни пункта, а увеличаването на коефициента на безработица на 2021 г., спрямо 2019 е с 1,67 процентни пункта.

Структурата на икономически активното население се определя от броя (съответно относителния дял) на заетите и безработните лица. Броят на заетите лица е един от индикаторите за състоянието на икономиката.

3.1.5 Здравеопазване

Развитието на системата на здравеопазване и социални грижи е сред най-важните фактори, формиращи качеството на живота в общината. По данни на НСИ на територията на община Копривщица няма регистрирани болнични заведения /многопрофилна, специализирана или диспансер/ и лечебни заведения за извънболнична помощ

/диагностично-консултативни центрове, медицински центрове, стоматологични центрове и др./ В общината осъществяват дейност двама общопрактикуващи лекари и двама стоматолози. Осигуреността с лекари и стоматолози на населението в общината е ниско. На един лекар и на един стоматолог в общината се падат приблизително 955 пациенти.

Болничното лечение на населението на община Копривщица се осъществява предимно в най- близките болнични заведения - Многопрофилна болница за активно лечение – Пирдоп ЕООД и Многопрофилна болница за активно лечение „Уни Хоспитал” гр. Панагюрище. Използването на здравна помощ в гр. Копривщица, както на доболнична така и на болнична помощ е трудно достъпно от гледна точка на разстоянието от 27 км. между гр. Копривщица и гр. Пирдоп и 35 км. между гр. Копривщица и гр. Панагюрище.

Друг фактор, който оказва благоприятно въздействие, е неголямата отдалеченост на територията на община Копривщица от град Пловдив – 90 км. Тази близост играе важна роля по отношение на достъпа на жителите на общината до специализирана и квалифицирана медицинска помощ от всякакъв характер.

В община Копривщица функционират две аптеки, които задоволяват необходимостта на населението от лекарства и медикаменти.

3.1.6 Образование

Образованието в България има за цел да запазва и развива детския творчески порив така, че всяко дете да живее пълноценно и да придобива с радост допълнителни знания и умения, както и да спомага за израстването на детето като самостоятелно мислещо и социално отговорна личност. Развитието и издръжката на образованието е един от основните ангажименти на местната власт.

В община Копривщица функционира едно средно училище и една целодневна детска градина. Общината не разполага с детска ясла.

СУ „Любен Каравелов“ е защитено училище съгласно Закона за народната просвета. В него се обучават ученици от I до XII клас включително, в целодневна организация на учебния ден в начален и прогимназиален етап. Обучението за придобиване на основно образование в СУ „Любен Каравелов“ се осъществява от I до VII клас включително в два етапа, както следва: 1. начален - от I до IV клас включително, и 2. прогимназиален - от V до VII клас включително. Обучението за придобиване на средно образование в СУ „Любен Каравелов“ се осъществява от VIII до XII клас включително в два етапа, както следва: 1. първи гимназиален – от VIII до X клас включително, и 2. втори гимназиален – от XI до XII клас включително. Според подготовката СУ „Любен Каравелов“ осигурява общо и

професионално училищното образование. Общото образование се осъществява в основната степен чрез обучение за придобиване на общообразователната и разширената подготовка. Професионалното образование се осъществява в средната степен – в първи и във втори гимназиален етап, чрез общообразователната и професионалната подготовка.

По данни на общинска администрация Копревщица броят на учениците, паралелките и персонала в СУ „Любен Каравелов“ през последните години е разпределен, както следва:

Година	Брой паралелки/общ брой/ I-XII клас	Брой деца/общ брой/ I-XII клас	Брой персонал/общ брой/ I-XII клас
2016/2017	16	337	40
2017/2018	15	334	40
2018/2019	15	332	40.5
2019/2020	16	326	40.5
2020/2021	16	317	40.5

По данни на общинска администрация Копревщица броят на децата, персонала и групите в Детска градина „Евлампия Векилова“ през последните години е разпределен, както следва:

Година	Брой групи	Брой деца	Брой персонал
	3	60	12
	3	60	12
	3	59	12
	3	56	12
	2	42	8

3.1.7 Социални услуги

Община Копривщица се стреми към развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество. Общината е обслужвана от Дирекция „Социално подпомагане“ Пирдоп. С Решение №92/28.05.2020 г на Общински съвет Копривщица е приет Годишен план за развитие на социалните услуги.

На територията на общината се предоставят следните услуги:

Вид услуга	Целеви групи	Териториале н обхват	Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Изпълняваща организация
Приемна грижа	Деца от 0 до 18 години	Гр. Копривщица	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство.	Агенция „Социално подпомагане“ - Копривщица
Домашен социален патронаж	Деца и лица с различни увреждания; Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда	Гр. Копривщица	Комплекс от социални услуги, предоставяни в домашни условия, свързани с доставка на храна, поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, снабдяване с необходимите помощни средства, битови услуги и др. Разширяване на традиционните дейности на патронажа към обгрижване в дома, посредничество, помощ в домакинството и пр., според конкретните условия, ресурси и възможности на всяка отделна община	Община Копривщица
Личен асистент	Лица в надтрудопособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на	Гр. Копривщица	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се	Агенция „Социално подпомагане“ – Копривщица, НОИ

	намалена работоспособност; Деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.		осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	и община Копривщица
Домашен помощник	Лица с от 80 до 89,99 на сто степен на трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане с определена чужда помощ, и хора над 65 г. възраст в невъзможност за самообслужване, които не са освидетелствани по съответния ред от органите на медицинската експертиза в Република България.	Гр. Копривщица	Доставяне и/или приготвяне на храна, помощ при хранене. Пазаруване-снабдяване на нуждаещите се с ежедневно необходимите продукти и лекарства. Помощ за поддържане на лична хигиена – подпомагане при събличане, обличане, къпане, ресане, поставяне в инвалидна количка, други грижи, необходими за личната хигиена на лицето. Други грижи в домашна среда, съобразно индивидуалните потребности на лицето (палене на печка, цепене и внасяне на дърва, почистване на сняг и др.)	Агенция по заетостта и община Копривщица
Дневен център (за деца с увреждания)	Деца с определени вид и степен на увреждане, които имат нужда от професионална подкрепа и грижи съобразно заболяването им.	Седемте общини от Средногорие	Комплекс от социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване на деца с увреждания през деня или седмично, свързани с предоставянето на храна, задоволяване на	Община Златица, НПО

			ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационни потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и лични контакти. Индивидуална работа на професионалисти – логопед, психолог, рехабилитатор, педагог с децата съобразно вида и степента им на увреждане. Предоставяне на пакет от подходящи социални услуги, които ще дадат възможност за интегриране на децата с увреждания в общността.	
Център за обществена подкрепа (ЦОП)	Деца и семейства в риск; Деца от 0 до 18 години; Самотни родители и семейства; Кандидат приемни родители осиновители; Деца в СИ; Младежи напускащи институции за отглеждане на деца; Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище; Деца жертви и извършители на насилие.	Гр. Пирдоп	Семейно консултиране; Превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	<i>Обслужва жители от седемте общини на Средногорието</i>
Предоставяне на топъл обяд (по проект)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Гр. Копривщица	Осигуряване на топла и питателна храна.	Община Копривщица
Клуб на пенсионера	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни	Гр. Копривщица	Осигуряване на лични и социални контакти.	Община Копривщица

	проблеми и се обслужват сами.			
„Патронажна грижа“	Възрастни хора и лица с увреждания на територията на община Копривщица	Гр. Копривщица	Предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги /медицински услуги, които не се предоставят по НЗОК в домашна среда, оказване на помощ в дома за дребни социално-битови услуги/; психологическа подкрепа и консултиране; доставка на храна, хранителни продукти и продукти от първа необходимост, заплащане на битови сметки, заявяване и получаване на неотложни административни и битови услуги (със средства на потребителите);.	Община Копривщица

Усилията на местната власт, неправителствените организации и местната общност са насочени за изпълнение на следните цели:

- ✓ Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата.
- ✓ Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи;
- ✓ Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда, чрез устойчиво развитие или разкриване на нови услуги, предоставящи грижа в семейна среда или в общността;
- ✓ Прилагане на съвременни форми на обслужване на хората със специфични потребности, пожелали услуги в общността;
- ✓ Постигане на ефективност в управлението на общинските ресурси;
- ✓ Привличане на нови инвеститори за социални услуги;
- ✓ Подобряване качеството на предлаганите социални услуги чрез повишаване квалификацията на кадрите.

3.1.8 Култура и културно-историческо наследство

Културно-историческото и архитектурното наследство на Копривщица е уникално. С постановление на Министерски съвет през 1952 г. Копривщица е обявена за град-музей, а през 1940 г. и за архитектурен резерват.

Възрожденската архитектура в Копривщица минава през три етапа на развитие: най-ранните къщи, известни като талпени са градени до 1809 година. Те са малки дървени къщи. Образец от този стил е Павликянската къща. Вторият етап на строителството в града обхваща периода от 1809 г. до края на 30-те години на XIX век. Уникални образци от този период, обявени днес за архитектурни паметници са: Доганова къща, Чалъкова къща, родният дом на Георги Бенковски и много други. Това са двуетажни, дървени къщи с открит чардак. Възрожденският майстор от този период залага изцяло на дървото като строителен материал. От третият етап на копривщенската архитектура през възраждането датират уникалните образци на писаните къщи, построени след 1843 г. по пловдивски образец. В община Копривщица е създаден фонд към Дирекция на музеите, който съдържа предмети и писмени исторически извори, фотоархив, богата библиотека от старопечатна и научна литература. В настоящия етап на развитие, шест от къщите са организирани като музеи. Това са родните домове на Любен и Петко Каравелови, Георги Бенковски, Тодор Каблешков и Димчо Дебелянов, както и Ослековата и Лютовата къщи, които са подредени като етнографски музеи.

На територията на общината са описани 424 недвижими културни ценности от национално и местно значение. Част от обектите в списъка на паметниците на културата с категория „Национално значение“ на територията на община Копривщица са:

- ✓ Гъркова къща – 1842 г.;
- ✓ Павликянска къща от XVIII в. и външна къща до нея;
- ✓ Десъова /Старирадева / къща – 1855 г.;
- ✓ Лютова къща – 1854 г.;
- ✓ Млъчкова къща -1855 г.;
- ✓ Къща и килийно училище х. Геро Добрович Мушек – 1810 г.;
- ✓ Къща на Петко Доганов – 1815 г.;
- ✓ Къща музей Димчо Дебелянов – 1830 г.;
- ✓ Генчова къща/ Генчо – Стайкова къща / – 1866 г.;
- ✓ Ослекова къща – 1856 г.;
- ✓ Къщата музей Тодор Каблешков – 1845 г.;
- ✓ Къща музей на Любен Каравелов и стопанска сграда – 1810 г.;

- ✓ Хаджи Никола Тороманова къща - 1832 г.;
- ✓ Къща музей Георги Бенковски - 1831 г.;
- ✓ Михаил Маджарова къща;
- ✓ Олтар на църквата „Св. Богородица” – 1817 г.

В Копривщица трайно и осезаемо се съхранява националната, регионалната и местната колективна памет – голям брой монументи и паметници, чешми, мостове, архитектурни ансамбли, представящи периода на Възраждането.

На територията на община Копривщица е регистрирано народно читалище, което е създадено през 1869 г. Днес културното средище носи името на най-големия благодетел на Копривщица – Хаджи Ненчо Палавеев. Регистрирано е по Закона за народните читалище като Читалище и по Закона за юридически лица с нестопанска цел работещо в обществена полза. Основната дейност на читалището е насочена към съхраняване и предаване на поколенията на нематериалното културно наследство на Копривщица (традиции, обичаи, фолклор) и развиване на културния живот в община Копривщица.

На всеки пет години в Копривщица се провежда Национален събор на народното творчество. Организатор на събитието е Министерството на културата и Община Копривщица, с подкрепата на областната администрация на София област. Съборът на народното творчество в Копривщица показва жанровото разнообразие и изключителното богатство на нашето фолклорно наследство, съчетано с уникалната възрожденска атмосфера на града. Нематериалното културно наследство е духовното богатство, което всеки народ създава през вековете.

Националният събор на българското народно творчество в Копривщица е вписан в Представителния списък на ЮНЕСКО на най-добри практики за популяризиране на световното нематериално културно наследство.

Културни събития и изяви	Индикативни дата и месец	Организатори
Напяване на пръстените	01 януари	НЧ „х. Н.Д.Палавеев”
Празник „Богоявление”	06 януари	Община Копривщица, СУ „Л. Каравелов”
Честване на освобождението на Копривщица и поднасяне цветя на лобното място на руския войн Аврелян	януари	Дирекция на музеите

Бабин ден	21 януари	Клуб на пенсионера
Отбелязване- рождението на Найден Геров	февруари	Дирекция на музеите
Национален празник на България	03 март	Община Копривщица РК „Традиция Копривщица” НЧ „х.Н.Д. Палавеев“ СУ „Любен Каравелов” ДГ „Евлампия Векилова”
Сирни Заговезни- Парад на маската	февруари-март	НЧ „х.Н.Д.Палавеев“ СУ „Любен Каравелов”
Конни състезания – Тодоров ден	февруари-март	Община Копривщица
Посрещане на пролетта – търкаляне на питки	22 март	Клуб на пенсионера
Отбелязване на годишнината от основаването на НЧ „х.Н.Д. Палавеев” и годишнината от рождението на Хаджи Ненчо Палавеев	март	НЧ „х.Н.Д. Палавеев”
Празник на книгата - поетична вечер	април	НЧ „х.Н.Д.Палавеев”
Лазаровден	април	НЧ „х.Н.Д.Палавеев”
Великден. Великденско веселие	април-май	НЧ „х.Н.Д.Палавеев”
Ден на Копривщица, Театрален спектакъл – възстановка на моменти от обявяването на Априлското въстание в Копривщица	30 април – 01 май	Община Копривщица Дирекция на музеите РК „Традиция Копривщица” НЧ „х.Н.Д. Палавеев“ СУ „Любен Каравелов” ДГ „Евлампия Векилова”

Гергьовско веселие	06 май	НЧ „х.Н.Д. Палавеев“
Честване на 24 май-„Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност“	24 май	Дирекция на музеите
Мегдански хора (всяка събота)	От м. юни до м. август	НЧ „х.Н.Д.Палавеев”
Проект „Незабравимата България“-прожекция на филм, придружена с беседа и рецитал	юли	Община Копривщица
Летни фолклорни празници „С Копривщица в сърцето”	август	Община Копривщица НЧ „х.Н.Д.Палавеев” СУ „Любен Каравелов”
Дебелянова вечер	август	Дирекция на музеите
Съединението на България	06 септември	Община Копривщица Дирекция на музеите НЧ „х.Н.Д.Палавеев”
Откриване на новата учебна година	15 септември	СУ „Л.Каравелов”
Организиране на ученическа щафета и отбелязване на годишнината от рождението на Георги Бенковски	септември	Дирекция на музеите
Парад на униформата	22 септември	Община Копривщица РК „Традиция Копривщица”
Отбелязване годишнина от откриване на Копривщенското взаимно училище	септември	Дирекция на музеите
Турнир по борба	септември	Клуб по борба
Празник на „Копривщенския барабой”	октомври	Община Копривщица Консултативен съвет по туризма
Ден на народните будители	01 ноември	НЧ „х.Н.Д.Палавеев”

		СУ „Любен Каравелов”
Ден на християнското семейство	21 ноември	Клуб на пенсионера Сдружение „Здравец”
„Рожден ден“- Детска градина	ноември	ДГ „Евлампия Векилова”
Ден на инвалида	03 декември	Сдружение „Здравец”
Коледен концерт	декември	НЧ „х.Н.Д.Палавеев”
„Коледна магия“	декември	ДГ „Евлампия Векилова”

Усилията на общината са насочени към съхраняване на богатото материално и нематериално културно-историческо наследство на Копривщица.

3.1.9 Спорт и отдих

Основно място за спорт и отдих в община Копривщица е открит атракцион за плуване и развлечения – Аквапарк, който включва: Обслужваща плажна сграда с архитектурен облик, съобразен с нормите и изискванията за застрояване на архитектурно-историческия резерват Копривщица; Свободно стоящи душеве със съблекални в затревеното пространство; Обслужващ паркинг; Многофункционален басейн, който се състои от: Плувен басейн с дължина 25 м., ширина 6м. и дълбочина от 1,20м. до 1,80м.;

Атракционен тракт с размери 14,5м. х 6м. и дълбочина от 1,20м. до 1,35 м. с разнообразни въздушно-водни атракции за плажуващите: 10 метрова трилентова пързалка, масажни струйници, бълбукащ водосток, турбулентна въздушна пейка; Два детски басейна с малка пързалка и воден таралеж.

Популярно място за разходка и отмора на жителите и гостите на града е изградения в рамките на проект „Реконструкция и доизграждане на паркова зона около речно корито

на р. Тополница в централна градска част - гр. Копривщица”, финансиран от ПРСР Крайречен парк „Тополница“. Паркът представлява комплекс от алеи, пейки, цветни градини, детски площадки, развлекателни и спортни съоръжения.

През 2021г. по проект финансиран от ПУДООС, по Национална кампания „За чиста околна среда-2021г.“ е изградена площадка за стрийт фитнес и обособена зона за игра на тенис на маса на открито в съществуващия екологичен парк- Копривщица.

Географското положение на общината спомага за развитие на спорта и отдиha посредством изграждането на туристически и еко пътеки в района. През 2005 г. са изградени десет пешеходни маршрута, с маркировка и туристически заслони. Маршрутите са със средна продължителност около 3-4 часа и са с различна степен на трудност.

Маршрути:

- ✓ м. Равна поляна – вр. Бич – м. Каравелова поляна – Копривщица;
- ✓ р. Райново дeре – вр. Поп – м. Каравелова поляна – Копривщица;
- ✓ м. Сополиви камъни – Кривото дърво – Копривщица;
- ✓ вр. Св. Димитър – вр. Св. Лука – Хайдушки кладенец – м. Равна поляна – Бяла река – Копривщица;
- ✓ Параклис Св Спас – вр Св. Петка – Тракийски могили – вр. Св Никола – Копривщица
- ✓ Чакащата майка: Копривщица – м. Рейница – Копривщица
- ✓ В сърцето на Средна гора - м. Сополиви камъни
- ✓ Параклис Св Спас – вр. Св Илия – м. Чумина – м Билото – вр. Св Атанас – Копривщица
- ✓ М. Кемера – м Късо бърдо – р. Меде дeре - Копривщица
- ✓ Врѣх Богдан

Към момента горепосочените маршрути се нуждаят от почистване и подновяване на маркировката, което важи в най-голяма степен за маршрута Копривщица-вр. Богдан, като основен туристически маршрут.

4. Транспортна инфраструктура

Основната пътна артерия преминаваща на територията на община Копривщица е републикански път трети клас III-606 Антон – Копривщица – Стрелча - Кръстевич – Красново – Беловица – Любен – Неделево - Голям чардак - Малък чардак -Строево – (Труд-Пловдив). На територията на общината попадат 19,7 км, от които 3,409 км преминават през населеното място. Пътната настилка е асфалтова в лошо състояние.

Северно от територията на община Копривщица преминава първокласен път Е-871 (I-6) София – Бургас (т. нар. Подбалкански път), който може да се счита от първостепенно значение за осигуряване на добрата транспортна достъпност.

През община Копривщица минава железопътна линията София-Карлово-Бургас, като жп гара Копривщица отстои на 8 км от населеното място. Община Копривщица е осигурила редовна автобусна линия, която обслужва всеки влак по разписание, като са обезпечени часовите диапазони от 7.30 ч. до 20.40 ч.

Масовият обществен транспорт в община Копривщица е представен и от автобусния. От автогарата, ситуирана в гр. Копривщица, се изпълняват превози с крайна точка гр. София.

5. Водоснабдяване и канализация

Водоснабдяването на гр. Копривщица се осъществява от два броя речни водохващания и два броя каптажа. Двата каптажа с общ дебит – 53 l/s на р. Въртопска са изградени през 1968 г. на около 16 км североизточно от града. Водата от тях по гравитачен път достига до напорния резервоар с обем $V=500$ m³ в североизточната част на града. Съгласно Договор №67/18.10.2018 г. е подменен водопровода от съществуващ напорния резервоар „Въртопа“ с обем $V=500$ m³ до ул. „Н. Герджиков“ с обща дължина 434,80 м. Общата дължина на външния водопровод на гр. Копривщица е около 14 км.

Към момента гр. Копривщица се водоснабдява от водохващания на река Ширинейка. Довеждащият водопровод с дължина около 4 км. е изграден през 1995 г. от азбестоциментови тръби. Речните водохващания са изградени през 1995 г. и се намират на около 3 км. югозападно от града. Водата по гравитачен път достига до напорен резервоар с обем $V=500$ m³. Проектното водно количество е 20 l/s.

Сградните водопроводни отклонения са от поцинковани тръби, експлоатационният срок на които отдавна е изтекъл.

Съществуващата канализационна мрежа в гр. Копривщица е изцяло гравитачна. Посоката на канализацията следва наклона на терена. Канализацията обхваща по-голямата част от града и е решена като разделна битова. Изградеността е около 21 км. Изградена е през втората половина на миналия век от бетонови тръби с преобладаващи диаметри $\Phi 200$ и $\Phi 250$. Според сега действащата нормативна уредба минималният диаметър на улична канализация е DN300.

През сухо време като цяло съществуващата канализация поема битови отпадни води безпроблемно. При обилни дъждове това се явява проблем от една страна поради частично затлачени тръби с малки сечения, а от друга поради напречните наклони на повечето улици, които насочват водата към оста на улицата, поради което дъждовната вода попада в битовата канализация заедно с инертните материали.

В настоящия момент територията на гр. Копривщица се отводнява посредством два главни колектора – Гл. кл. I и Гл. кл. II с обща дължина около 4,4 км. Съществува изграден главен събирателен колектор в посока северозапад от лявата страна на р. Тополница (по посока на течението), който отвежда отпадните води извън населеното място към площадката на бъдещата ПСОВ. Изградените през последните години реконструирани участъци са от съвременни PE и PP тръби. През 2005 г. е разработен проект за ПСОВ гр. Копривщица и през 2006 г. е започнало строителството със средства осигурени от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). На етап груб строеж са изградени част от съоръженията, а административната сграда е завършена. През 2007 г. строителството е прекратено, поради липса на финансиране. Съгласно проекта ПСОВ е предвидена с технология за отстраняване на биогенни елементи и е с капацитет 3 400 е. ж.

6. Телекомуникационна и съобщителна мрежа

Информационните и комуникационни технологии (ИКТ) са един от водещите фактори за изграждане на конкурентоспособна икономика, основана на знанието и иновациите, за иновативно и приобщаващо информационно общество, осигуряващо високо качество на живот на гражданите. Ефектите и въздействието от развитието и широкото прилагане на ИКТ обхващат всички социално-икономически сектори.

Степента на покритие на GSM мрежа на основните мобилни оператори в община Копривщица е близо 100%. Развитието на съвременните телекомуникации е насочено към разширяване на честотната лента и на обхвата на предоставяните услуги, към все по-пълна конвергенция на съществуващите мрежи и услуги, към използването на технологии, задоволяващи потребностите по обем, качество и ефективно изграждане и управление на мрежите от операторите. Основна цел е максимално използване на изградената вече телекомуникационна инфраструктура и нейното модернизиране с оглед поетапния преход към бъдещо поколение телекомуникационни системи.

Пощенска станция в град Копривщица предоставя основните пощенски услуги – доставка на писма и колети, пощенски записи и изплащане на пенсии.

7. Енергийна мрежа, ВЕИ и енергийна ефективност

Енергоснабдителната инфраструктура е добре изградена и се обслужва от „ЧЕЗ Разпределение България” АД.

Община Копривщица има приети: Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2020 – 2029г. и Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2020 – 2022 г. Основната цел и на двете програми е насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, подобряване на средата на живот и труд; създаване на условия за активизиране на икономическия живот в общината при спазване на установените норми за вредни вещества в атмосферата. С Решение №65 взето с протокол №8 от 28.02.2020 г. Общински съвет Копривщица приема Програма за енергийна ефективност за периода 2020-2022 г. Приоритетните цели на програмата са: повишаване на енергийната ефективност в общинските сгради, които се издържат чрез общински бюджет и обновяването на уличното осветление.

През 2020 г. Община Копривщица е сключила договори за финансиране с Държавен Фонд „Земеделие“ за изпълнение на следните енергийни проекти: Ремонт с цел подобряване на енергийната ефективност на сградата на общинска администрация-Копривщица“ и „Ремонт и модернизация на ДГ „Евлампия Векилова, гр. Копривщица”. Същите ще бъдат реализирани в периода 2021г.-2023 г.

На територията на община Копривщица няма регистрирани фотоволтаични електрически централи (ФТЕЦ).

Усилията на общината трябва да се насочат в посока стимулиране на развитието на нисковъглеродна икономика, при която се търси постигането на енергийна ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове.

8. Сметосъбиране

Община Копривщица има организирано сметосъбиране и сметоизвозване, обхващащо 100% от урбанизираната територията и населението.

От м. май 2021г., съгласно Регистрационен документ № 12-РД-2163-00 на РИОСВ София, за извършване на дейности по събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци, сметосъбирането и сметоизвозването на битовите отпадъци от територията на община Копривщица до Регионално депо за твърди битови отпадъци – Златица, се изпълнява от община Копривщица.

Един от най-големите проекти в района на Средногорието - „Изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на община Златица за общините Златица, Антон, Копривщица, Мирково, Пирдоп, Чавдар и Челопеч“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, е реализиран през 2020 г. Изградената компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци са въведени в експлоатация през януари 2021.

Община Копривщица осъществява и нов проект за естетическо и екологично сметосъбиране. В града са доставени четири подземни контейнера, вписващи се във възрожденската архитектура на градчето. Вътрешността на всеки от новите съдове представлява специализиран чувал с обем от 3 куб.м., изработен от полиетилен с висока плътност, непозволяваща пропускане на течности и въздействието на атмосферните условия. Контейнерите са произведени от сръбска фирма, която е дарила безвъзмездно един контейнер. Другите са закупени със средства от общинския бюджет.

Политиката, която води ръководството на община Копривщица по отношение на сметосъбирането е в унисон с европейското и българското законодателство.

9. Екологично състояние и рискове

9.1. Състояние на атмосферен въздух

Дълготрайното влошаване на качеството на атмосферния въздух може да доведе до редица заболявания. Сред основните източници на замърсяване в България са битовото отопление на твърди горива (въглища и дърва), горенето на въглища за производството на електро- и топлоенергия от ТЕЦ, автомобилният транспорт, промишлеността, строителните и ремонтни дейности.

На територията на община Копривщица няма изграден пункт за мониторинг на качеството на атмосферния въздух. Най-близо разположеният пункт за мониторинг се намира на територията на община Пирдоп и е на по-малко от 15 км от границите на общината.

Съгласно Регионалния доклад за състоянието на околната среда през 2020 г. на РИОС София, в община Копривщица качеството на атмосферния въздух е близко до естествения фон, без значително антропогенно влияние.

Потенциални източници на въздействие върху качеството на атмосферния въздух са разположени на територията на съседните общини – Златица, Пирдоп и Панагюрище.

9.2. Състояние на води

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ – гр. Пловдив изпълнява програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностите води чрез оценяване на биологични и физико-химични елементи за качество на повърхностните води. От реките, течащи през територията на община Копривщица, в този мониторинг попада река Тополница. Съгласно данните от мониторинга, състоянието на повърхностните водни тела на р. Тополница от изворите до гр. Копривщица се определя като добро по отношение на физико-химични показатели и екологично състояние за биологични показатели и като умерено от гр. Копривщица до язовир Душанци.

Основни източници на замърсяване на водите на територията на общината са от заустване на непречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води.

Проблемите на община Копривщица със замърсяване на води са свързани с липсата на пречиствателна станция за отпадъчни води. Усилията на общината за подобряване качеството на водните тела в района, следва да се насочат към доизграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води.

9.3. Шум, радиация и замърсяване

За територията на община Копривщица няма данни за замърсяване в резултат на шум от автомобилен транспорт и локални източници /заведения за обществена хранене, търговски обекти и др./

Министерството на околната среда и водите, чрез Изпълнителната агенция по околна среда и нейните лаборатории за радиационни измервания осъществява системни наблюдения за радиационното състояние на околната среда в Р България по утвърдена мрежа за провеждане на радиологичен мониторинг на околната среда включваща: пунктове, наблюдавани показатели и периодичност. За община Копривщица няма данни за регистрирани стойности на радиационния гама-фонд, различни от естествените.

9.4. Почви

Основните почвени типове разпространени в община Копривщица са кафявите горски почви, канелено-подзолисти и планинско-ливадни почви.

На територията на общината няма изградени постоянни пунктове за наблюдение на замърсяването на почвите с тежки метали, като част от НАСЕМ. Въпреки, че земеделието на територията на общината е слабо развито, както и незначителната площ на напояваните земи от водоизточника река Тополница, в заключение можем да кажем, че липсват данни за почвено замърсяване.

9.5. Защитени територии и територии попадащи в националната мрежа Natura 2000

Територията на община Копривщица попада изцяло в две защитени зони по общоевропейска мрежа НАТУРА 2000: BG0002054 (Средна гора) Защитена зона по директивата за птиците и BG0001389 (Средна гора) Защитена зона по директивата за местообитанията.

Със Заповед № РД-273/30.03.2012 г. на Министъра на околната среда и водите е обявена защитена зона „Средна гора“ с идентификатор BG0002054 по директивата за птиците. Защитената зона е обявена с цел:

- ✓ Опазване и поддържане на местообитанията на видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- ✓ Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

С Решение №802 от 4 декември 2007 г. Министерски съвет приема Списък на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Защитената зона е обявена с цел:

- ✓ Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- ✓ Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- ✓ Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- **На територията на община Копривщица попадат и пет защитени територии:**
- ✓ Защитена местност БАРИКАДИТЕ е с площ 119.7 хектара. Обявена е с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски и ливадни съобщества;
- ✓ Поддържан резерват БОГДАН е с площ 113.4 хектара. Обявен е с цел опазване на вековна букова гора. Значителното биоразнообразие на резервата “Богдан” представлява сериозен природен туристически ресурс за развитие на познавателния екологичен туризъм в общината;

- ✓ Природна забележителност ДОНКИНА ГОРА е с площ 16.0 хектара. Обявена е с цел опазване на местообитанието на царски орел;
- ✓ Защитена местност НЕВИДА е с площ 121.2 хектара. Със Заповед №РД-508/12.07.2007 г. на Министъра на околната среда и водите е прекатегоризирана буферна зона на поддържан резерват „Богдан“ в защитена местност „Невида“;
- ✓ Природна забележителност СМИЛОВЕНЕ е с площ 1.5 хектара. Обявена е с цел опазване на характерни забележителни скални образувания.

Значителна част от територията на общината е заета от букови гори, които са приспособени към по-влажните местообитания. Централните части от територията на общината са заети от иглолистни култури от бял бор, както и селскостопански площи. В зоната се срещат редица ендемични растения, както и такива, включени в Червената книга или други списъци от консервационно значение (*Drepanocladus vernicosus*).

На територията на защитената зона се срещат значителен брой видове животни, включени в Приложение I на Директивата за птиците 79/409/ЕЕС и Приложение II на Директива за местообитанията 92/43/ЕЕС. Някои от тях са част от международния червен списък на Международния съюз за защита на природата. От животните 7 вида са определени като „уязвими“, а други 8 – като „потенциално застрашени“. В общината се намират потенциални местообитания на лалугера. Популацията на този гризач в страната намалява, което заплашва и редица хищници, хранещи се с него. Част от тях са световно застрашени като царския орел и пъстрия пор.

В пределите на защитената зона и на общината съответно, се срещат голям брой защитени и редки видове птици. Това богатство се дължи до голяма степен на разнообразието на местообитанията – гори, влажни зони, тревни съобщества и земеделски земи.

10. Административен капацитет на администрацията

За усъвършенстване и укрепване на административния капацитет община Копривщица е изпълнила следните- проекти за обучение:

В периода 2014-2015 г. по Оперативна програма „Административен капацитет“ /ОПАК/ са реализирани 2 проекта: „Община Копривщица-съвременна и ефективна“ и „Община Копривщица – компетентна администрация в полза на гражданите“. С реализацията на проектите са създадени условия за повишаване капацитета на служителите

на общинска администрация Копривщица, подобрили са уменията им и ефикасността на изпълнение на трудовите им задължения.

С цел подобряване на процеса на планиране и наблюдение на развитието през периода 2014-2020 г., Община Копривщица е изпълнила в партньорство с Община Челопеч проект: „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в Община Челопеч и Община Копривщица“ по ОПАК. По проекта са изготвени важни стратегически планове и документи, а реализацията му спомогна за утвърждаване на партньорството и подобряване на публичното управление в двете общини.

Ръководството на общинската администрация Копривщица е наясно, че развитието на административния капацитет е един непрестанен процес и проактивно търси възможности за повишаване на уменията и модернизиране на управлението за предоставяне на висококачествени публични услуги. Повишаването на административния капацитет, ще подобри качеството на обслужване и ще подпомогне работата на общинската администрация за ефективно и ефикасно изпълнение на местните политики. В дългосрочен план ще бъде подобрена конкурентоспособността на общината и ще се създадат условия за привличане на нови инвестиции, както и откриването на нови работни места, а това ще подпомогне създаване на условия за устойчиво социално-икономическо развитие на общината.

11. Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор

Община Копривщица е съставена от 1 населено място – град Копривщица. Съгласно функционалната категоризация на общините и населените места, категорията на населеното място в община Копривщица е четвърта. Река Тополница и нейните притоци формират планово-пространствената композиция на гр. Копривщица. В селището са формирани пет основни махали – Ламбовска, Средна, Тороманова, Арнаут и Бяло камъне.

Жилищната собственост е основен вид собственост на населението. Формирането и нарастването на жилищния фонд зависят, както от демографските, така и от социално – икономическите условия в общината. Общият брой на жилищата в община Копривщица е 1576. Общо жилищната площ възлиза на 100 795 м². Жилищната площ включва площта на стаите за живеене, спалните, нишите за спане, столовите, стаите за дневно престояване, стаите, ползвани като работни кабинети и библиотеки на научни работници, гостните, холовете, както и кухните с площ над 4 кв. м.

Според данни на общинска администрация „Копривщица“ за периода от 2016 до 2021 г. са издадени разрешения за строеж, както следва:

Информация от Публичен регистър на издадените разрешения за строеж на територията на община Копривщица

2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
17 бр.	8 бр.	12 бр.	11 бр.	7 бр.	12 бр.

Голяма част от жилищата на територията на гр. Копривщица са недвижими културни ценности. Постройките са основно тухлени с бетонна плоча или с гредоред. Етажността на жилищните сгради е преобладаващо двуетажна. По показателя брой стаи на жилищата, преобладават три и четиристайните жилища. По форма на собственост преобладават частните жилища.

В гр. Копривщица 98% от жилищата са електроснабдени, обслужени с водопровод и канализация.

12. Анализ на връзки със съседни общини, които могат да повлияят на развитието.

Въздействие върху развитието на гр. Копривщица оказват общините от Средногорието - Златица, Антон, Мирково, Пирдоп, Чавдар и Челопеч. Важно условие за свързаността с останалите селища в общините и достъпа до тези услуги са удобните, изградени и поддържани, комуникационно-транспортните връзки.

За развитието на човешкия капитал и икономиката на района на Средногорието през 2005 г. е създадено Сдружение Индустиален Клъстер Средногорие. Клъстерът е сформиран на индустриално-регионален принцип. Членове на сдружението са водещи компании осъществяващи дейността си в региона („Асарел – Медет“ АД, „Аурубис България“ АД, „Елаците – Мед“ АД, „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД и „Геотехмин“ ООД), учебни заведения (Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“, Технически университет-София, Лесотехнически университет-София, Химикотехнологичен и металургичен университет – София) и общините от Средногорието (Община Антон, Община Златица, Община Мирково, Община Панагюрище, Община Пирдоп, Община Челопеч, Община Чавдар, Община Стрелча, Община Копривщица и Община Етрополе).

Основните цели на Индустиален Клъстер Средногорие са:

- ✓ Повишаване на конкурентоспособността на индустриалния сектор в региона на Централното Средногорие

- ✓ Устойчиво развитие на регионалните индустрии и местните общности в Средногорие чрез иновативни технологии, бизнес постижения и социално предприемачество
- ✓ Подобряване на техническата и социална инфраструктура в региона
- ✓ Повишаване на стандарта и качеството на живот на населението
- ✓ Технологично обновление и внедряване на иновации
- ✓ Повишаване на енергийната ефективност
- ✓ Подобряване на условията на труд в предприятията, участници в клъстерната мрежа
- ✓ Усъвършенстване на системата за повишаване на образованието и квалификацията за нуждите на клъстерната мрежа
- ✓ Осъществяване на други проекти от взаимен интерес.

Благоприятното влияние на съседните общини върху развитието на населеното място и територията на община Копривщица може да се разглежда в следните основни насоки:

1. Възможност за съвместно кандидатстване с големи проекти по Оперативните програми, изискващи значително съфинансиране от страна на бенефициентите, което е трудно осъществимо само от една община;

2. Изграждане на значими съвместни инфраструктурни обекти, които могат да създават заетост на човешките ресурси в общината;

3. Реализация на съвместни проекти и инициативи на територията на съседни общини за опазване на околната среда, за ограничаване изменението на климата, за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия;

4. Сътрудничество на бизнеса между различните общини и създаване на съвместни предприятия;

5. Създаване на вертикални, хоризонтални и секторни клъстери в икономиката на съседните общини;

6. Разработване на общи туристически продукти и маршрути, които ще съдействат за подобряване на икономическото състояние на общината;

7. Развитие на културните връзки и културния обмен между съседните общини;

8. Разнообразяване на културния живот в общината чрез задълбочаване на сътрудничеството с културните институции на съседните общини;

9. Изграждане на общи политики за най-ефективно използване на потенциалите на съседните общини, и др.

Извод: На този етап не се отчитат отрицателни въздействия на съседните територии върху община Копривщица. Конкуренцията между съседните общини от икономическа гледна точка е по-скоро положителен фактор за тяхното развитие.

13. SWOT анализ

Силни страни	Слаби страни
✓ Богато културно историческо наследство; ✓ Изградена система за управление и съхранение на културните паметници на национално ниво; ✓ Близост до културни зони, включващи единични и групови недвижими ценности (Старосел, Стрелча, Панагюрище и др.) ✓ Благоприятно географско положение с преминаване на стратегически транспортни коридори; ✓ Подходящи условия за развитие на екотуризъм и балнеолечение, породени от високото качество на атмосферния въздух; ✓ Наличие на защитени зони и територии; ✓ Ниско ниво на безработица; ✓ Придобит опит при усвояване на средства по оперативни програми и други източници.	✓ Проблеми с транспортната достъпност с Южна България. ✓ Липса на средства за управление и съхранение на културните паметници от местно ниво; ✓ Негативна демографска тенденция, изразяваща се в застаряване и намаляване на населението; ✓ Липса на пречиствателна станция за отпадъчни води; ✓ Липса на възможности за професионална реализация на младите хора; ✓ Остарял жилищен фонд; ✓ Липса на средства за развитие на социални услуги.
Възможности	Заплахи
✓ Използване на културно-историческия и природен	✓ Постепенна загуба на качествата „град музей“ и „архитектурен

потенциал за развитие на различни форми на туризъм; ✓ Осигуряване на финансов ресурс от национални и международни програми за реализация на проекти; ✓ Подкрепа за селското стопанство и предприемачеството в сферата на спомагателни дейности към туризма, хранително-вкусовата и дървопреработвателната промишленост; ✓ Повишаване на заетостта чрез развитие на туристическите ресурси.	резерват“ поради липса на финансиране по изградената система за управление и съхранение на културните паметници на национално ниво; ✓ Трайна тенденция на намаляване и застаряване на населението; ✓ Намаляване на децата в училищна възраст; ✓ Липса на финансова възможност за осигуряване на средства, необходими за съфинансиране в процеса на усвояване на структурни и европейски фондове; ✓ Неблагоприятна икономическа ситуация, отразяваща се на размера на инвестиции на бизнеса и разкриването на работни места.

14. Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД

Целта на провеждането на хоризонталния социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД е посредством извеждането на данни от редица официални източници, техния задълбочен анализ и обобщаване, да се сформира цялостна визия за проблемите и предизвикателствата, пред които са изправени всеки български регион, община и населено място. От направените изводи и обобщения, в следствие на анализа, са изведени определени мерки и национални цели, специфични за всяка сфера от социалния и икономическия живот на регионите, общините и населените места в България. Търсенето на взаимовръзките между общинското и регионалното развитие с поставените национални цели в различните сфери на обществения живот е обусловено от необходимостта да бъдат взети предвид данните от всяка община в България и нейния принос към постигането на националните

цели за развитие. Този подход на постоянно проследяване на текущото състояние на общините и регионите, чрез представяне на сравнителни анализи, подsigурява възможност за експертно ориентиране в национален план и съставяне на актуален синтезиран профил на страната. Предпоства и възможност за своевременно извеждане на необходимите препоръки за подобрения във всички сфери на обществения живот, при ясно и актуално отчитане на основни предимства, недостатъци, силни и слаби страни.

- ✓ **Хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво и взаимовръзки с изводите от анализа на община Копривщица**

Секторна политика	Хоризонтален социално-икономически анализ	Анализ на община Копривщица
Геостратегическо разположение	Стремеж към пълноценно оползотворяване на важното геостратегическо разположение на България в Европейския съюз и Черноморския регион.	В отговор на поставените цели за сближаване на Европейските страни община Копривщица изпълнява проекти в партньорство със съседни трансгранични зони и търси нови партньорства на транснационално равнище.
Урбанизация	Стремеж към запазване и утвърждаване на модел на умерено полицентрично урбанистично развитие.	Подsigуряването на предпоставки за развитието на транспортната свързаност, инфраструктурната обеспеченост са важни за привличането на инвестиции в региона и респективно за създаването на нови работни места. Подкрепата на областния център София е от изключителна важност за развитието на региона в

		цялост и координацията между областта и община Копривщица цели именно интегрирано развитие на всички населени места, за да се гарантира устойчивост на умереният полицентричен модел за териториално развитие.
Безработица	Стремеж към висок дял на заетост на най-активното население в групата от 15-64г. и нисък дял на безработица в повечето общини и области в България.	Община Копривщица се стреми да съхрани демографския потенциал и развитие на човешките ресурси, чрез полагане на специална грижа към младите хора – осигуряване на възможности за създаване на качествени работни места, проникване на информационните технологии в средата на обитаване, управление и бизнес, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.
Образование	Стремеж към образователни реформи, иновации в образователния процес и поддържане на съвременна материална база в българските училища	Община Копривщица активно подкрепя образователните институции поддържайки добра материална база и съдейства за развиването на иновативни практики в образователния процес.

		Учащите и педагогическия персонал повишават качеството на образователния процес и творческата си активност, чрез участия в проекти, съфинансирани от Европейския съюз и средства от общинския бюджет.
Здравеопазване	Гарантиране на равнопоставен достъп до здравни услуги на населението	Община Копривщица се стреми да осигури средства за подобряване на материалната и техническа база на здравните заведения. Основна трудност, пред която е изправена общината е малкия брой на лекари и дентални специалисти, което се дължи на липсата на болнично заведение.
Социални дейности	Постепенно повишаване на качеството на социалните услуги към целевите групи нуждаещи се реципиенти	Чрез участия в проекти, съфинансирани от Европейския съюз и средства от общинския бюджет, община Копривщица предоставя на жителите модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и

		непрекъснато подобрява своето качество.
Спорт и спортни дейности	Създаване на условия за активен спорт и развиване на спортните дейности	Община Копривщица е създала условия за развиване на спортни дейности и отдих, чрез изграждане на материална база. Благоприятното географското положение на общината спомага за развитие на спорта и отдиха.
Туризм и културно-историческо наследство	Развитие на разнообразни форми на туризм чрез използване на богатото културно-историческо наследство и природните ценности като значими ресурси за патриотичното възпитание и национално самочувствие.	Община Копривщица утвърдена туристическа дестинация. Чрез осигуряване на адекватно маркетинг, използване възможностите на новите технологии и социалните мрежи е възможно включването ѝ в разнообразни туристически маршрути. С цел увеличаване на туристическия сезон и повишаване броя на туристите, избрали Копривщица като директна дестинация, общината се стреми да разнообразява предоставяните туристически услуги. Културно-историческото и архитектурното наследство на Копривщица е сериозен

		ресурс за развитие на подобен тип туризъм.

III. Цели и приоритети за развитие на община Копривщица за периода 2021-2027г.

За да може да се изгради, като основен стратегически документ за развитие на община Копривщица, в ПИРО следва да се дефинират визия, общи стратегически цели и приоритети за развитието ѝ до 2027г. Те са взаимосвързани и взаимно обусловени и се базират на социално – икономически анализ, SWOT анализа, разкриващ специфичния потенциал на общината, както и на проведените обществени обсъждания и нагласи на обществеността и бизнеса.

Визията, стратегическите цели и приоритети, следва да зададат основната посока за развитие, които да консолидират усилията на администрацията, обществеността и бизнеса и на базата на интегриран подход и отчитайки всички фактори на средата, да доведат до индивидуализиране на дейности, които с наличния и привлечен ресурс, да доведат до максимална добавена стойност за община Копривщица.

Формулираните стратегически цели и приоритети следва да дадат практически израз на визията за развитие на община Копривщица за периода 2021-2027г. Те трябва да бъдат дотолкова конкретни, че изпълнението им да може да бъде лесно проследено и оценено. Те трябва също така да отразяват специфичните черти на общината и да не поставят непостижими, нереални и неадекватни изисквания и очаквания. Визията, целите и приоритетите следва да са съобразени и всички действащи планови и стратегически документи на община Копривщица и на тези, действащи на регионално, национално и европейско ниво, както и с всички нормативни, законови и подзаконови изисквания, свързани с ПИРО.

Йерархията на систематизираните визия, цели, приоритети и мерки е изобразена във фигурата по-долу:

1. Визия

ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА - СИМВОЛ НА БЪЛГАРСКИЯ ДУХ И ПАЗИТЕЛ НА БЪЛГАРСКИТЕ КОРЕНИ; ПРИВЛЕКАТЕЛЕН КУЛТУРЕН И ТУРИСТИЧЕСКИ ЦЕНТЪР НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО; ПРИМЕР ЗА ПРОСПЕРИТЕТ, БАЗИРАН НА ВРЪЗКА МЕЖДУ ТРАДИЦИИ И ИНОВАЦИИ, СЪТРУДНИЧЕСТВО НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО, ГРИЖА ЗА ХОРАТА И РАЗВИТИЕ НА ЕКОЛОГИНИ ПРОИЗВОДСТВА, ИЗПОЛЗВАЩИ БАЛАНСИРАНО ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ И ДАДЕНОСТИ.

2. Стратегически цели и приоритети

Град Копривщица се причислява към градовете от 5-то йерархично ниво според НКПР. Общините с центрове от пето йерархично ниво са идентични с определените слабо урбанизирани (периферни) общини. Тези общини могат да бъдат включени в обхвата на т.н. „райони за целенасочена подкрепа”. Стимулирането на техните центрове е важно, за да могат да предлагат необходимите първични услуги на населението както и работни места извън земеделската функция.

С оглед на това и в интерес на ефективното и ефикасно планиране, при определянето на стратегическите цели, приоритети и мерки, е възприет и приложен подход, който гарантира необходимия баланс, необходим за цялостното развитие на общината. Отчита се необходимостта от активни мерки за насърчаване на сътрудничеството със съседни общини с общи характеристики, необходимостта от иновативни решения за подобряване на факторите на околната среда и активни мерки за подобряване стандарта на живот на гражданите, съчетано с мерки за утвърждаване на профила на общината като атрактивен туристически център и за насърчаване развитието на малки и средни предприятия.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1

НАСЪРЧАВАНЕ РАЗВИТИЕТО НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА, РАЗГРЪЩАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ ПОТЕНЦИАЛ, ИНВЕСТИЦИИТЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ТРУДОВАТА ЗАЕТОСТ И КВАЛИФИКАЦИЯТА НА РАБОТНАТА РЪКА , ПОДОБРЯВАНЕ НА ЗДРАВНИЯ И СОЦИАЛНИЯ СТАТУС НА НАСЕЛЕНИЕТО

ПРИОРИТЕТ 1 СЪЗДАВАНЕ НА УСТОЙЧИВИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА НОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ	Мярка Устройствено отреждане на площадки за нови производства и маркетинг на площадки за привличане на инвеститори - оползотворяване възможностите на възстановен военен терен.
	Мярка Популяризиране стартирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество
ПРИОРИТЕТ 2 ПОДПОМАГАНЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИТОРИТЕ	Мярка Осигуряване на информация и подкрепа за обучение за подготовка и осъществяване на проекти за иновации и технологично обновяване на МСП.
	Мярка Провеждане на информационни кампании и информационни събития относно възможностите за финансиране от фондовете на ЕС.
	Мярка Подкрепа за нови инвеститори и стартиращи компании.
	Мярка Стимулиране на инвестиционната активност чрез предоставяне на възможности за използване на общински имоти и терени.
	Мярка Насърчаване на предприемачеството и стартирането на самостоятелна стопанска дейност за лица до 29 г.
ПРИОРИТЕТ 3 РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО	Мярка Подобряване на информираността на бенефициенти за отворени за кандидатстване оперативни програми
	Мярка Подобряване на бързината и качеството на административното обслужване за подпомагане на селските стопани и предприемачи да осъществяват своите проекти.

	Мярка Насърчаване на проекти за подпомагане и инвестиции в земеделски стопанства, млади фермери, животновъди и др.
ПРИОРИТЕТ 4 ПОВИШАВАНЕ И АДЕКВАТНОСТ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА РАБОТНАТА РЪКА	Мярка Подобряване на знанията и уменията на заети лица над 54 г. и подобряване на знанията и уменията на заети лица със средно и по-ниско образование.
	Мярка Подкрепа на предприятията за адаптиране на човешките ресурси в приоритетни отрасли, вкл. за заетост на „зелени” работни места.
	Мярка Предоставяне на услуги и гъвкаво обучение за насърчаване на ученето през целият живот и заетостта сред уязвими групи.
ПРИОРИТЕТ 5 ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРЕДОСТАВЯНИТЕ ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ	Мярка Подобряване на съществуващите социални услуги в общността и създаване на нови социални услуги.
	Мярка Обновяване на съществуващите и изграждане на нови здравни обекти.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2

ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВ ОБРАЗ НА ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА КАТО АТРАКТИВНА ТУРИСТИЧЕСКА ДЕСТИНАЦИЯ И ПАЗИТЕЛ НА БЪЛГАРСКИЯ ДУХ И САМОБИТНОСТ

ПРИОРИТЕТ 6 ПРИВЛИЧАНЕ НА НАРАСТВАЩ БРОЙ ТУРИСТИ И УДЪЛЖАВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕЗОН	Мярка Провеждане на ежегодни проучвания в национален мащаб за възприемането на Копривщица.
	Мярка Разработване на системи за проучване и следене на удовлетвореността на посетителите в местните туристически и културно- исторически обекти и местни организирани мероприятия.
	Мярка Разработване и прилагане на мерки за подобряване присъствието на дестинация Копривщица в интернет и социалните мрежи.

	Мярка Проучване на потенциала на пазара и формиране на продуктови пакети за предоставяне на услуги, свързани с потенциални пазарни ниши – сватбен туризъм, детски и ученически лагери и школи, приключенски туризъм, гастрономически туризъм.
	Мярка Популяризиране на Копривщица чрез дигитални продукти, представящи културно-историческото наследство и образователното му значение и разпространението им в училища в страната.
	Мярка Структуриране в онлайн платформа по достъпен интерактивен начин на предлагания бизнес, събитиен, културно- исторически туризъм.
	Мярка Включване на експертизата на професионалните и неформалните общности за идентифициране и осъществяване на инициативи за подкрепа на развитие на туризма в общината - архитекти, етнографи, еколози и др.
	Мярка Подготовка и провеждане на събитията от културния календар и утвърждаването им като туристическа атракция.
	Мярка Повишаване на квалификацията на заетите в туристическия сектор
ПРИОРИТЕТ 7 РАЗНООБРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛАГАНИТЕ ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ	Мярка Изграждане на нови туристически атракционни и туристически съоръжения за зимен туризъм.
	Мярка Развитие на нови подходи за туристическо представяне на живота и бита на възрожденска Копривщица.
	Мярка Дигитализация на музейни експозиции .
	Мярка Изграждане на "Смарт Вилидж"
	Мярка Изграждане на екоселище "Войводенец"
	Мярка Търсене на възможности за изграждане на общински хотел
	Мярка Изграждане и управление на пивоварна и пекарна

	Мярка Модернизация, покриване и отопление на Аквапарка и превръщането му в целогодишен туристически атракцион
	Мярка Развитие на спортен туризъм
	Мярка Проучване и изграждане на приключенски парк в Копривщица.
	Мярка Сътрудничество със съседни общини и включване на Копривщица в общи туристически маршрути .
	Мярка Организиране на нощ на музеите в Копривщица, включително създаване на доброволчески исторически корпус
	Мярка Подобряване на информационното осигуряване на туристическото обслужване, включително чрез изграждане на обща визуална идентичност.
	Мярка Изграждане на единна информационна база и резервационна система на туристическото предлагане
ПРИОРИТЕТ 8 ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА КОПРИВЩИЦА	Мярка Подкрепа за активно включване на туристическата дестинация в културните и туристически програми на събитията с национално значение.
	Мярка Издирване, обновяване, изучаване, опазване, социализиране и популяризиране на недвижимото културно наследство на община Копривщица, паметници на културата, културните институции
	Мярка Подобряване на туристическата инфраструктура на територията на община Копривщица
	Мярка Подобряване функционалността и съдържанието на публичните интернет страници с туристическа насоченост и прилагане иновативни подходи за реклама.
	Мярка Позициониране на община Копривщица като туристическа дестинация чрез осигуряване на адекватно маркетингово, използване възможностите на новите

	технологии и социалните мрежи и включването ѝ в разнообразни туристически маршрути

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3 ПОДДРЪЖКА И РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА , НАСЪРЧАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ВЕИ ЕНЕРГИЯ	
ПРИОРИТЕТ 9 ОБНОВЯВАНЕ И ДОИЗГРАЖДАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА	Мярка Доизграждане и реконструкция на канализационната мрежа с реконструкция на съпътстваща водопроводна мрежа на гр. Копривщица и външен довеждащ водопровод.
	Мярка Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа
	Мярка Изграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабителна и канализационна мрежа
	Мярка Реконструкция и модернизация на ПСОВ с извън площадкова довеждаща инфраструктура.
	Мярка Основен ремонт на улична мрежа в гр. Копривщица.
	Мярка Адаптация на съществуващ захранващ водопровод от водохващане „Шириней-Стръмна река”
	Мярка Доизграждане и реконструкция на канализационната мрежа с реконструкция на съпътстваща водопроводна мрежа на гр. Копривщица.
	Мярка Разработване на технически проект за път гр. Копривщица – м. Барикадите – с. Старосел (до границата с община Хисаря).

	Мярка Изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи селскостопански и горски пътища, алеи и пътеки, вкл. прилежащите им съоръжения и системи за предупреждение и изграждане и реконструкция на съществуваща инфраструктура и отводняване.
ПРИОРИТЕТ 10 ЕФЕКТИВНА И ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ОБЩИНСКА ПОЛИТИКА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВЕИ ЕНЕРГИЯ	Мярка Подобряване на енергийната ефективност на общинския сграден фонд, сградните инсталации и свързаната инфраструктура Мярка Дейности по енергийно обследване на общинския сграден фонд. Мярка Инвестиране в енергийно- ефективно улично осветление. Мярка Широко популяризиране сред обществеността на ползите, възможностите и задълженията за енергийна ефективност и спестявания съгласно българското и европейско законодателство Мярка Насърчаване и промотиране чрез разяснителни кампании на ВЕИ енергията, в това число за собствена употреба- соларна енергия, термопомпи и др.
ПРИОРИТЕТ 11 ИЗГРАЖДАНЕ, РАЗШИРЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА, ПОДОБРЯВАЩА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО, ОТДИХА И СПОРТА И НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОБЕКТИ	Мярка Поддръжка, обновяване и разширяване на общински атракциони. Мярка Изграждане на велоалеи в централна градска част Мярка Изграждане на многофункционални спортни съоръжения и площадки, както и обособяване на спортни зони Мярка Модернизация и реконструкция на общежитие към СУ „Л. Каравелов“. Мярка Изграждане и възстановяване и поддръжане на зони за обществен отдых и спорт в община Копривщица Мярка

	Утвърждаване на физическото възпитание и спорт като средство за здравословен начин на живот и превенция срещу негативните явления сред подрастващите.
	Мярка Подкрепа на спортните клубове в общината
	Мярка Реконструкция на общинския пазар и изграждане на специализирани щандове, а цел създаване на условия за реклама и реализация на местни стоки, биопродукти и производства.
	Мярка Търсене на възможности за ремонт и модернизиране на гробищния парк в общината.
ПРИОРИТЕТ 12 ПОДДЪРЖАНЕ И ОБНОВЯВАНЕ НА ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА В ОБЩИНАТА	Мярка Поддръжка и ремонт на поливни системи в парковите площи
	Мярка Дейности по категоризация, паспортизация и обследване на декоративната дървесна растителност на Община Копривщица и създаване на специализирана база данни на зелената система.
	Мярка Анализиране на нуждите от реконструкция, възстановяване и развитие на зелената система на община Копривщица.
	Мярка Организиране на дейности и конкурси за развитие на зелената система на общината.
	Мярка Стимулиране озеленяването на частни и обществени обекти.
ПРИОРИТЕТ 13 ПОДДРЪЖКА И ОБНОВЯВАНЕ КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА, И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА КУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ	Мярка Подобряване на достъпността до паметници на културата.
	Мярка Подпомагане на дейността на читалището и самодейните състави в общината
	Мярка Поддръжка и превръщане на Читалището в притегателен център за обществеността
	Мярка Изготвяне на технически проекти и извършване на ремонт на имоти – паметници на културата.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4**ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА, АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ**

ПРИОРИТЕТ 14 УСТОЙЧИВО ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА	Мярка Закриване и рекултивация на съществуващо депо за ТБО и оползотворяване на строителни отпадъци
	Мярка Разработване на стандарти за разделно събиране и рециклиране на отпадъците в общината и информирание и обучение на гражданите относно кръговата икономика, мониторинга на отпадъците и потоците от материали.
	Мярка Намаляване на замърсяването на въздуха от битовото отопление и проучване възможностите за поетапна замяна на отоплителните уреди на твърдо гориво.
	Мярка Изграждане на общински/регионален приют за безстопанствени животни и предприемане на мерки по закона за защита на животните.
ПРИОРИТЕТ 15 ПЕРВЕНЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ, СВЛАЧИЩА И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА	Мярка Изграждане съоръжения на реки и дерета за предпазване на прилежащите терени от наводнения и почистване на речни корита.
	Мярка Залесяване и създаване на горски масиви и поддръжка в територии общинска собственост с висок и среден риск от ерозия и с ниска лесисност.
	Мярка Дейности, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми.
	Мярка Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития.
ПРИОРИТЕТ 16 НАМАЛЯВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОПРЕДЕЛЕНИ ПЛАСТМАСОВИ	Мярка Изготвяне на анализ на изискванията на Директива (ЕС) 2019/904 относно забрани за използване на определени пластмасови продукти и ефектът върху местната икономика, подготовка и проучване на добри практики за замяна на някои видове пластмасови продукти с алтернативни.
	Мярка

ПРОДУКТИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	Провеждане на информационни кампании за актуалните проблеми по предотвратяване изменението на климата за положителния ефект от рециклирането на пластмасовите изделия и кръговата икономика

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5	
РАЗВИТИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ И МЕЖДУТЕРИТОРИАЛНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО	
ПРИОРИТЕТ 17 ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЦЕСА НА УПРАВЛЕНИЕ И ПЛАНИРАНЕ	Мярка Усъвършенстване на общинската нормативна уредба чрез прилагане на принципите за интелигентно регулиране
	Мярка Интегрирана рамка за стратегическо планиране и програмиране в цялостната дейност на общинската администрация.
	Мярка Актуализиране на политиката за управление на човешките ресурси.
	Мярка Създаване на управленска информационна система – за управление, съхранение и оценка на информацията и знанията в общинската администрация.
	Мярка Изграждане и внедряване на ГИС системи за целите на управлението.
	Мярка Оптимизиране на процедурите за предоставяне на услуги за гражданите и юридическите лица.
ПРИОРИТЕТ 18 ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР В ПОЛЗА НА ОБЩЕСТВОТО	Мярка Разработване и прилагане на политика за управление на ИКТ в съответствие със стратегическите и оперативни-те цели на общината и общата рамка за въвеждане на електронното правителство.
	Мярка Проучване, анализ и внедряване на нови електронни услуги за административно обслужване на гражданите и бизнеса.
ПРИОРИТЕТ 19 ПОДОБРЯВАНЕ КАПАЦИТЕТА НА	Мярка Подобряване на работата на служителите от общинската администрация за разработване и реализиране на ефективни местни политики чрез прилагане на различни форми за повишаване на квалификацията.

ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	
ПРИОРИТЕТ 20 ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА РЕГИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО	Мярка Насърчаване на инициативи за създаване на туристически клъстер със съседни общини; сътрудничество за изпълнение на общи проекти.
	Мярка Участие в транснационални/междурегионални мрежи за обмен на опит и добри практики.
	Мярка Разширяване на междуобщинското сътрудничество със съседните общини и осъществяване на съвместни дейности и инициативи от общ интерес.
	Мярка Осъществяване на проекти за партньорство в рамките на програмите на ЕС.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 6	
УПРАВЛЕНИЕ НА КРИЗАТА ПРИЧИНЕНА ОТ КОВИД 19	
ПРИОРИТЕТ 21 СПРАВЯНЕ С ПАНДЕМИЯТА COVID-19 И ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ НЕЯ	Мярка Подготовка на пакет от мерки за профилактика и готовност за реакция
	Мярка Информираност на обществеността за актуалната информация и епидемична обстановка.
	Мярка Грижа, обучение и превенция на социални групи в риск, малцинствени групи.

IV. Комуникационна стратегия и принципи за партньорство, информация и публичност в подготовката и изпълнението на ПИРО.

Настоящата Комуникационна стратегия се изготвя на основание Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.

Главна цел при разработването на ПИРО е да се осигури прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество. Необходимо е да се идентифицират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за

интегрирано устойчиво развитие. Трябва да се осигури прозрачност и информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на ПИРО.

Заинтересованите страни следва да бъдат всеобхватно анализирани, индивидуализирани и включени както на етапа на разработване и приемане на ПИРО, така и при реализацията на целите и приоритетите, заложиени в плана.

Ангажимент на община Копривщица е да осигури необходимата публичност и да предприеме всички възможни мерки за поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности в определянето и в реализацията на целите и приоритетите на документа.

ПИРО се обсъжда и съгласува със заинтересованите органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината, като се цели предоставяната информация да достигне до максимален брой представители на заинтересованите страни и да се осигури тяхното участие в обсъжданията и вземането на решенията.

Задължително е да се гарантира участието на съответните организации, представляващи гражданското общество, партньорите от областта на околната среда и организациите, отговарящи за насърчаване на социалното включване, основните права, правата на хората с увреждания, равенството между половете и недискриминацията, действащи на територията на общината. За изпълнението на този ангажимент община Копривщица разработва комуникационна стратегия, която да гарантира прилагането на принципа на партньорство и да осигури прозрачност на процеса по изготвяне и реализация на плана чрез одобрение, изпълнение и проследяване на набор от подходящи мерки и действия.

Документът определя рамката за стратегическа комуникация на община Копривщица за периода 2021-2027 г.

1. Принципи на комуникационната стратегия

Комуникационната стратегия се основава на следните основни принципи:

✓ **Отчетност и публичност в дейността на община Копривщица**

Създаване на условия за провеждане на дебати, предоставяне на балансирана и обективна информация, изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на

комуникационните послания, достигащи до най-голям брой заинтересовани лица, както и осигуряване на възможност гражданите да изразяват своите очаквания и предложения;

✓ **Защита на обществения интерес**

Идентифицирането и включването на заинтересованите страни и гражданското общество чрез подходящи форми, включително кампании за идентифициране на проектни идеи, които да бъдат включени в програмата за реализация на плана чрез стимулиран подход „отдолу нагоре“ при определяне на нуждите, потенциала за развитие и възможните решения, както и защита и отстояване на права и свободи от неблагоприятни управленски решения.

✓ **Изграждане на съпричастност**

Изграждане на съпричастност и климат на доверие у населението и структурите на гражданското общество (СГО) към проблемите на общината и мотивирането им за участие в нейното управление чрез позитивни послания и многообразие и ефикасност на използваните комуникационни канали.

✓ **Синергия между обществен, административен и финансов ресурс чрез прилагане на интегриран подход**

✓ **Прозрачност**

Информирание на обществеността, координация с други програми, изпълнявани от общината, като комуникационните дейности за осигуряване на прозрачност и публичност при усвояване на еврофондове, изпълнение годишните бюджети.

✓ **Ефективност на разходите**

Постигане на максимални резултати с наличните ресурси.

2. Приоритети на комуникационната стратегия

Приоритет 1: Осъществяване на дейности за информираност на широката общественост за ролята на местната власт и структуриране на гражданското общество в процеса на местно развитие и възможностите за ефективно усвояване на средства от Европейските фондове.

Приоритет 2: Установяване на единен информационен стандарт в диалога между местната власт, другите държавни институции, структурите на гражданското общество и медиите.

Приоритет 3: Формиране чрез позитивни послания на реалистични обществени представи за ефективността, дейността и възможностите за създаване на благоприятна бизнес среда на местната власт.

Приоритет 4: Изграждане на компетентни обществени представи за ролята на местната власт в хода на административната реформа и за приобщаване към европейското административно пространство.

Приоритет 5: Създаване на устойчиви модели за професионална кариера и авторитет, съобразно професионалните и етичните стандарти, възприети в етичния кодекс на общинските служители.

3. Цели на комуникационната стратегия

Комуникационната стратегия се стреми да насърчава общуването и сътрудничеството между различните местни структури; да стимулира активния диалог и съпричастността на всички заинтересовани страни на местно ниво към процесите на формиране на добро и прозрачно управление, включително и чрез предоставяне на възможности гражданите и структурите на гражданското общество да изразяват мнението си за управлението на общината; да привлича обществения интерес; да разясни възможностите и ползите от приоритетите на ПИРО; да осигури прозрачност и откритост при нейното изпълнение.

3.1. Обща цел

Общата цел на комуникационната стратегия е да осигури прилагането на принципа на партньорство и сътрудничество за интегрирано устойчиво развитие, прозрачност и информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност и да мотивира, популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни ползите и положителните ефекти от изпълнението на ПИРО за периода 2021-2027 г.

3.2. Специфични цели

Специфична цел 1: Да осигури подкрепата на обществеността по приоритетните направления, мерки и дейности и за привлече всички заинтересовани страни чрез прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество.

Специфична цел 2: Да се привлече общественото внимание и да се повиши чувствителността на обществото към хората от различните уязвими групи, към техните потребности и възможности за решаване на проблемите им, за толерантност, социална интеграция, равни права и равен достъп на всеки до възможности за развитие.

Специфична цел 3: Да осигури подкрепа за изграждане на облик на общината като активна страна в провеждането на политики и формирането на позитивни нагласи за нейното прозрачно управление, като по този начин допринася за по-активни действия от страна на заинтересованите страни на местно ниво.

Специфична цел 4: Да стимулира съпричастността и участието на населението и структурите на гражданското общество, развиващи дейност на територията на общината, за формиране на доброто и прозрачно управление и превенция на корупцията.

Специфична цел 5: Да осигурява канали за комуникация между местната власт, населението, структурите на гражданското общество и бизнеса.

4. Хронология на комуникационната стратегия

**Основни фази на комуникационната стратегия*

4.1. Сформиране на работна група

Сформиране на работна група, която отговаря за подготовката, изготвянето и одобряването на Комуникационната стратегия;

- Избор на ръководител на работната група и експерти;
- Избран изпълнител по правилата на ЗОП.

4.2. Представяне на екипа пред обществеността с данни за контакти

Информация на сайта на община Копривщица.

- Изнасяне на информация на информационни табла за началото на процеса и даване на възможност на гражданите за заявяване на интерес за участие в него чрез предоставяне на електронна поща, на която да бъдат информирани и канени за участие в различните форми за участие в процеса.

4.3. Определяне на целевите групи чрез прилагане на специфичен подход

Подходът за идентифициране на множество заинтересовани страни означава идентифициране и избор на подходящи участници, както и създаване на метод за подпомагане и улесняване на плавното сътрудничество между страните. Акцентира се върху включването на публични и частни заинтересовани страни, различни от представители на различни слоеве на управление или междусекторно участие на

заинтересованите страни. Предизвикателството е да се привлекат необходимите заинтересовани страни заедно в политическия цикъл.

Методът за подбор на заинтересованите страни е от решаващо значение за разработване на успешни механизми за управление. Трябва да се избере компромисен модел за включването на всички потенциални заинтересовани страни, но не хаотично, а да се прецизират важните за съответното решение допълнителни участници. Това не следва да попречи на напредъка или да направи политическия контекст крехък, а действително да се идентифицират субектите, които от една страна ще са пряко заинтересовани, от друга - полезни за разработване и прилагане на интегрирана политика на местните общности.

ПРЕПОРЪКИ:

- Да се започне процесът за въвличане на заинтересованите страни, като се идентифицират потенциалните заинтересовани страни.
- Внимателното проучване помага да се определят заинтересованите страни, които оказват най-голямо влияние;
- Заинтересованите страни могат да бъдат индивидуализирани по отношение на техните роли, отговорности, влияние, мотивации, ниво на свързаност с проекта и мащаб;
- Да се предвидят всички заинтересовани страни, които могат да имат участие в резултата или вероятно ще бъдат засегнати, включително публични и частни заинтересовани страни;
- Да се обсъдят очакванията, отговорностите и бъдещото участие на различните заинтересовани лица;
- Да се анализират основните мотиви на всички заинтересовани страни е от решаващо значение при оценката на нивото на влияние на заинтересованите страни и степента им на ангажираност;
- Да се предвиди, че партньорствата вероятно ще се променят, докато се преминава от едно фаза на стратегията към друга (например от подготовката и планирането до фазата на изпълнение);
- Да се определи предварително начинът на вземане на решения, целта за ангажиране на заинтересованите страни и очакваният принос. Това може също да помогне за изясняване на въпроси, свързани с комуникацията, доверието, консенсуса и солидарността;
- Да се предвидят подходящи финансови и човешки ресурси за ангажиране на заинтересованите страни;

- Да се избягва фрагментирането на информация и да се осигури единна точка за контакт за всички заинтересованите страни;
- Да се използва ясен и разбираем език и да се избягва жаргона;
- Да се поддържа отворена комуникация през целия процес, която ще спомогне за израстването и научаването.

5. Подход „Отдолу-нагоре“

ПИРО има за цел да насърчи интегрирания подход „Отдолу-нагоре“ към териториалното развитие чрез силно представяне на местни участници. Очаква се включването на местната общност в процеса на планиране и имплементиране на плана да популяризира мерките и да създаде чувство за собственост и принадлежност към общността чрез засилено участие. Освен това подходът подкрепя управлението на много нива чрез снабдяване на местните общности с начин да участват изцяло във формирането и прилагането на местните политики.

Подходът „Отдолу-нагоре“ включва създаването на местна група за действие, която поема отговорността за целия процес на стратегията за местно развитие. По същество това е партньорство между публични и частни субекти. Това укрепва демократичния процес, изграждането на ангажирано и информирано гражданско общество.

Подходът „Отдолу-нагоре“ носи някои важни предимства:

- Хората, които биха създали конфликт, ще имат възможност да станат част от решението.
- Техният пряк опит в комбинация с мненията на други заинтересовани страни може да помогне за адаптиране на политиките далеч по-добре към реалните нужди и възможности.
- Участието им в процеса увеличава способността им да действат и да предприемат конструктивни инициативи;
- Това от своя страна насърчава усещането за местна идентичност и гордост, както и на чувство за собственост и отговорност.
- Участието като равни около масата с други партньори изгражда мостове и доверие между хора, частни предприятия, публични институции и секторни групи по интереси.

Детайлната характеристика на целевите групи на заинтересованите лица ще създаде ясна разпознаваемост на целите и потребностите им, което дава отпратка в стратегията за формулиране на общите и специфичните цели, индикативните дейности и очакваните

резултати. Определянето на информационните нужди на целевите аудитории ще отчита мненията, знанията и нагласите на идентифицираните обществени групи по отношение на наличието на информация, необходима за взимане на решения, свързани с доброто управление на общината.

Основните целеви групи на стратегията са местна власт, представители на населението и обществеността, юридически лица, имащи отношение към развитието на общината - да се гарантира участието на съответните организации, представляващи гражданското общество, партньорите от областта на околната среда и организациите, отговарящи за насърчаване на социалното включване, основните права, правата на хората с увреждания, равенството между половете и недискриминацията, действащи на територията на общината СГО, бизнес структури.

За постигане целите на Комуникационна стратегия целевите групи могат да бъдат представени по следния начин:

- Органи и институции на държавната и местната власт;
- Териториални структури на държавните органи и институции;
- Неправителствени организации;
- Браншови и други представителни организации, бизнес;
- Икономически и социално активни граждани; млади хора;
- Потребители на социални услуги;
- Лидери на обществено мнение;
- Групи граждани, изразяващи скептично отношение към действията и постиженията на местната власт;
- Групи в неравностойно положение;
- Медии - регионални и национални, с фокус върху регионалните, специализираните медии;
- Представители на администрацията, бизнеса и гражданското общество от съседни общини;
- Съседни общини, кметства;
- Широката общественост.

Препоръчително е да бъде извършен подробен анализ на всеки етап на разработване, прилагане или актуализация на ПИРО на актуалните заинтересовани лица от съответната дейност.

ПРЕПОРЪКИ

- Ангажиране на гражданите
- Подсигуряване на възможност гражданите да имат думата при определянето на политическия дневен ред
- Признаване на приноса на гражданите в процесите по формулиране на местните политики
- Избор на целенасочен подход на участие
- Преглед на различните механизми за стимулиране на гражданското участие и идентифициране на подходящите за прилагане
- Насърчаване на участието на гражданите

6. Провеждане на кампания за набиране на идейни проекти

Възможни действия

- Публикуване на заповедта на кмета на сайта на общината, в местната преса и електронни медии, поставяне на обява на видно място в общината.
- Изработване и разпространение на анкета за участие и идентифициране на заинтересованите страни на различните нива;
- Информирание на целевите групи за възможността да представят проекти и условията, на които следва да отговарят, за да се избегнат хаотични и неизпълними предложения, което ще влоши комуникацията и позитивната нагласа;
- Уведомяване чрез имейли на гражданските организации, действащи в общината, както и бизнес и обществени съвети, кметски съвети, квартални съвети, профсъюзи и професионални организации, местни личности с експертиза в определена област, граждани, заявили желание.
- *Работа с фокус групи;
- Организиране и провеждане от Общината на работна среща с покана до целевите групи за насърчаване интереса за вземане на участие по разработване на ПИРО;
- Определяне на лица за контакт в Общината - телефонна линия/имейл - за даване на информация при възникнали въпроси;

- Създаване на подменю в сайта на Общината с информация за ПИРО, следва да се актуализира, да има актуални новини, секция „Често задавани въпроси“ - това ще облекчи комуникацията от често задавани въпроси, на които е възможно да бъдат давани типови отговори;
- Организиране на кръгла маса; - Проучвания (чрез анкети или фокус групи) на специфичните характеристики на общината, чрез които следва да се съберат данни или информация, за която няма налични официални източници за разкриване на нейния специфичен потенциал за развитие;
- Информирание на гражданите - как и към кого могат да отправят предложения;
- Поставяне на съобщение и анкети за попълване в центровете за услуги и информация за гражданите;
- Събиране на мнения и предложения и сред администрацията, кметове и кметски наместници;
- Публикуване на информация за широката общественост в електронните медии и местната преса;
- Публикуване в срок и обявяване на резултатите от дейността на работната група.

7. Обобщаване на информацията и отчет на резултатите

Необходими действия

✓ Изготвяне на списък на взелите участие заинтересованите лица от целевите групи и други по категории;
✓ Публикуване на приложение с включени представители на всяка група: администрация, бизнес и гражданското общество, както и партньори от съседни общини; формите на участие в подготовката и изпълнението при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност;
✓ Изработване на календар на основните събития, които да бъдат включени в общия план за осъществяване на планираните дейности на общинската администрация - публикуване в сайта на общината.
✓ Изготвяне на отчет на работната група за проведените мероприятия, за използваните подходи, действия и резултати при насърчаване участието на целевите групи: - Отчитане на активността, броя участия; - Постъпили предложения; - Как са отразени в изготвения документ;

✓ Публикуване на информация за резултатите от работата на работната група.
✓ Изготвяне на списък на взелите участие заинтересованите лица от целевите групи и други по категории;
✓ Публикуване на приложение с включени представители на всяка група: администрация, бизнес и гражданското общество, както и партньори от съседни общини; формите на участие в подготовката и изпълнението при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност;
✓ Изработване на календар на основните събития, които да бъдат включени в общия план за осъществяване на планираните дейности на общинската администрация - публикуване в сайта на общината.
✓ Изготвяне на отчет на работната група за проведените мероприятия, за използваните подходи, действия и резултати при насърчаване участието на целевите групи: ☞ Отчитане на активността, броя участия; ☞ Постъпили предложения; ☞ Как са отразени в изготвения документ;
✓ Публикуване на информация за резултатите от работата на работната група.

8. Обсъждане на ПИРО с гражданите

Необходими действия

1. Публикуване на изготвения план за запознаване преди обсъждане:

- на сайта на общината;
- на информационно табло на сградата на общината;
- чрез информационни табели на различни обществени места с цел да се обхванат и хората, които не използват интернет и социални мрежи.
- Отново се поканват всички целеви групи и организациите, представляващи гражданското общество, партньорите от областта на околната среда и отговарящите за социалното включване, основните права, правата на хората с увреждания, равенство между половете и недискриминацията, действащи на територията на общината, и широката общественост.

2. Обществено обсъждане с фокус върху мерките и приоритетите – във фокус групи, чрез организиране на:

- Провеждане на Обществен форум

3. Отразяване на процеса в медиите и на сайта на общината след обсъждането - публикуване на протокол от срещата/срещите, както и постъпили материали и предложения;

4. Даване на обратна връзка на гражданите за направените от тях предложения - мотивирано приемане или отхвърляне на предложенията.

5. Отразяване на провежданите работни срещи между назначената работна група и избрания изпълнител, за определяне на приоритетните зони за въздействие в общината на база на Анализа на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на съответната територия и набелязаните визия, цели и приоритети за развитие за периода 2021-2027 г.

6. Извършване на предварителна оценка на плана, съгласно заложен мониторингови мероприятия.

9. Приемане на ПИРО

Окончателно изготвения ПИРО по предложение на кмета на общината се внася за приемане от Общинския съвет и се публикува на сайта на общината, ведно с решението за приемането му. Кмета на общината представя пред съответния областен съвет за **развитие задължително по чл.13 ал.5от ЗРР в срок до три месеца приетия от общинския съвет ПИРО.**

10. Комуникиране на етапа на изпълнение на ПИРО

Комуникационни канали

Външни комуникационни канали

- ☞ *Уеб сайт* – уеб сайтът на Общината съдържа актуална информация за всичко, свързано с нея, в това число и ПИРО, както и публикации в уеб сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни.
- *Комуникация чрез информационни материали* - публикуване на тематични информационни материали като брошури, плакати и други, съобразени с визията, целите и приоритетите на ПИРО, и разпространението им сред адресати без достъп до интернет.
- *Социологически проучвания* за нагласите на населението по стратегически въпроси, анкети, допитвания до определени целеви групи по конкретни въпроси.

Вътрешни комуникационни канали

- ✓ *Семинари и обсъждания* с представители на общинската администрация - включват обучение и разяснения по въпроси от местно значение, осъзнаването и реализирането на приоритетите и целите на Общината и настоящата Стратегия.
- ✓ *Срещи с местните представители на гражданското общество.*
Периодични срещи с предварително обявена тематика с представители на местните сдружения на гражданското общество и неправителствения сектор, професионални организации, партньорите от областта на околната среда и организациите, отговарящи за насърчаване на социалното включване, основните права, правата на хората с увреждания, равенството между половете и недискриминацията, действащи на територията на общината, на които се обсъждат въпроси, свързани с разработването на общинските планове, стратегии и актове с местно значение, възможностите и ограниченията, които съществуват за общината и съответно оказват влияние върху реализирането на дейностите и постигането на очакваните резултати.

11. Комуникация за актуализация на ПИРО

Изменение и актуализация на плана се допуска при условията, посочени в ППЗРР, в т.ч.:

- при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
- при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на плана.

Стъпки за актуализация на ПИРО

1. Кметът възлага на работната група да разгледа и предложи актуализация на ПИРО

2. Предложението се публикува на сайта на общината за обсъждане, определя се срок, описват се мотивите и очакваните резултати от промяната

3. Публикува се съобщение на информационните табла в общината

4. Извършва се предварителна оценка на актуализацията – публикува се резултатът от оценката.

5. След приключилото обсъждане се внася за приемане от Общинския съвет – публикува се решението.

6. Публикува се окончателната актуализация.

7. Всички стъпки при актуализацията на ПИРО се извършват при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерките от комуникационната стратегия по приемане на ПИРО.

12. Комуникация за осигуряване на популяризиране на механизмите за отчетност.

Годишен отчетен доклад

Веднъж годишно работната група изготвя отчетен доклад за изпълнение на ПИРО, като отчита:

- мероприятията изпълнени по комуникационната стратегия,
- достигнато ниво на информираност,
- изпълнение на приоритетите за развитие и резултатите в икономическата, социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура и околна среда;

Годишният доклад се публикува на сайта на общината. Публикува се съобщение в медиите, както и на информационно табло в общината.

Резултати от текущи мероприятия

Публикува се периодично резултатите от текущите мероприятия: работни срещи, стартирали проекти, етапи и други.

13. План за действие при изпълнение на комуникационната стратегия

	Дейности	Отговорник	Информационни канали	Очакван резултат
I. СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ				
1	Сформиране на работна група	Кмет на община	Местни медии, сайт на общината, информационни табла	Сформирана работна група; Изготвен план за работа; Информирана широка общественост и

				заинтересовани страни.
2	Определяне на целевите групи, участващи в разработването на ПИРО	Работна група	Изработване и разпространение на анкета за участие и идентифициране на заинтересованите страни на различните нива. Поставяне на съобщение и анкети за попълване в центровете за услуги и информация на гражданите. Събиране на мнения и предложения, в това число и сред администрацията- Публикуване за широката общественост в електронните медии и местната преса. Информация в медиите. Информация на сайта на общината. Работни срещи, брейнсторминги, уъркшопи	Определени целеви групи и заинтересовани лица. Информирана широка общественост и заинтересовани страни. Събрани мнения и предложения. Проведени кръгли маси, работни срещи.

			Кръгла маса. Индивидуални срещи. Работа с фокус групи. Публикуване в срок и обявяване на резултатите от работната група.	
3	Изработване на календар на основните събития, които да бъдат включени в общия план за осъществяване на планираните дейности на общинска администрация.	Работна група	Разглеждане и отразяване на събитията в календара на общината, както и тези от културния календар, като информационни поводи и възможности за надграждане на тяхното съдържание с информация за ПИРО. Определяне на външни за общината (областни, национални и международни) събития (изложения, панаири, конференции и различни форуми), чрез участието в които общината ще получи информация за нови механизми и внедрен сполучлив опит.	Изработен календар на основните събития за включване в общия план.

II. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПИРО

Подготвителни дейности за разработване на ПИРО

1	Формулиране на визия, цели и приоритети за развитие за периода 2021-2027 г.	Общинско ръководство Ръководител на работна група	Публикуване на анкета и съобщение на сайта на общината.	Формулирани визия, цели и приоритети за развитие за периода 2021-2027 г.
2	Анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на съответната територия	Ръководител на работната група. Експерти в различните области.	Теренни проучвания (на място, чрез анкети или фокус групи) на специфичните характеристики на общината, чрез които следва да се съберат данни или информация, за която няма налични официални източници, но е важна за идентифициране на основните процеси, които протичат на съответната територия, както и за разкриване на нейния специфичен потенциал за развитие; Публикуване на информация в медиите за извършване на проучванията и как	Проведени теренни проучвания с гражданите; Проведено анкетно проучване; Изготвен анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на съответната територия.

			гражданите биха могли да вземат участие в тях; Публикуване в сайта на общината на съобщение и анкета; Поставяне на съобщение и анкети за попълване в центровете за услуги и информация на гражданите и в други публични сгради.	
3	Определяне на приоритетни зони за въздействие	Ръководител на работната група. Експерти в различните области.	Организиране на работна среща между назначената работна група и избрания изпълнител за определяне на приоритетните зони за въздействие в общината на база на Анализа на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на съответната територия и набелязаните визия,	Определени зони за въздействие

			цели и приоритети за развитие за периода 2021-2027 г.;	
			Публикуване на информация в медиите и в сайта на общината за взетите решения.	
4	Изработване на Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие	Ръководител на работната група, експерти в различните области;	Публикуване на изработената програма на сайта на общината. Подаване на обратна връзка към гражданите за включените по тяхно предложение мерки.	Изработена Програма за реализация на ПИРО. Дадена обратна връзка на гражданите за направените от тях предложения.
5	Набелязване на мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени.	Работна група Експерти в областта на екологията	Организиране на среща с експерти в сферата на екологията и чистотата на въздуха. Провеждане на консултации с РИОСВ и МОСВ.	Набелязани мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени;
6	Определяне на индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО	Работна група	Разглеждане на целия проект на документа на експертен съвет и определяне на	Определени индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО

		Общинска администрация	необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО.	
7	Изготвяне на план за мониторинг и оценка на ПИРО	Работна група		Изготвен план за оценка и мониторинг на ПИРО
Публикуване и обществено обсъждане на проект на ПИРО				
1	Публикуване на изготвения проект на ПИРО	Ръководител на работната група	Обявяване на срок за приемане на становища и предложения за промени на ПИРО на сайта на общината и по всички онлайн канали за комуникация. Обявяване на приемни дни, място и отговорен служител в администрацията, който да осигури възможност на неизползващите интернет да се запознаят с ПИРО на хартиен носител. Публикации в медиите. Информационни табели за протичащия процес на запознаване с проекта на ПИРО, поставени на	Информирани общественост и заинтересовани страни за текущия процес на запознаване с проекта на ПИРО.

			информационни табла на общината, и в други обществени сгради.	
2	Организиране на процес на обществено обсъждане на проекта на ПИРО	Работна група Избрани модератори	Провеждане на обществено обсъждане с всички заинтересовани страни.	Проведено обществено обсъждане. Приет от обществеността проект на ПИРО.
3	Обработване на постъпилите на общественото обсъждане предложения или промени и отразяването им в плана.	Работна група	-	Редактиран и допълнен план.
4	Цялостно завършване на плана	Работна група	-	Завършен план
Приемане на ПИРО				
1	Внася за приемане от Общинския съвет на окончателно изготвения ПИРО и публикуване на сайта на общината, заедно	Кмет Общински съвет	Публикуване на решението на Общинския съвет на сайта на общината. Публикуване на приетия ПИРО	Приет ПИРО

	с решението за приемането му.			
2	Кметът на общината представя пред съответния областен съвет за развитие задължително по чл. 13, ал. 5 от ЗРР в срок до три месеца приетия от Общинския съвет ПИРО.	Кмет	Представяне пред областния съвет	Изпълнено задължение по чл. 13, ал. 5 от ЗРР
III. ПРИЛАГАНЕ НА ПИРО				
Комуникация в процеса на изпълнение				
1	Оповестяване на изпълнени мерки и дейности, част от програмата за изпълнение на ПИРО	Ръководител на работна група	Сайт на общината и други онлайн канали. Информационни съобщения на таблата на общината и други обществени сгради	Предоставена актуална информация относно напредъка по изпълнението на ПИРО
Комуникация при необходимост от актуализация на ПИРО				
1	Публикуване на предвидените промени	Ръководител на работна група	Аргументация на необходимите промени. Анкетно допитване на сайта на общината.	Запозната общественост с необходимостта от актуализация на ПИРО.

2	Провеждане на обществено обсъждане	Работна група Общинска администрация	Местни медии. Сайт и интернет канали. Информационни табла	Проведено обществено обсъждане
3	Изготвяне и публикуване на резултат от предварителна оценка на актуализацията на ПИРО	Работна група	Сайт на общината. Информационни табла	Предварителна оценка
4	Внасяне за гласуване в Общинския съвет	Кмет	Публикуване на решението на Общинския съвет на сайта на общината	Решение на Общинския съвет
5	Публикуване на актуализацията на ПИРО	Работна група	Публикуване на актуализацията на ПИРО в сайта на общината	Публикуван ПИРО

IV. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО

1	Комуникация за осигуряване на популяризиране на механизмите за отчетност и годишния доклад за напредъка по изпълнението на ПИРО	Работна група Ръководител на работна група	Публикуване на годишен доклад на сайта на общината	Годишен доклад

V. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

1	Комуникация за осигуряване на популяризиране на междинна оценка за изпълнението на ПИРО	Работна група	Публикуване на междинна оценка за напредъка на изпълнението на ПИРО на сайта на общината	Междинна оценка
2	Комуникация за осигуряване на популяризиране на последваща оценка на изпълнението на ПИРО	Работна група	Публикуване на последваща оценка на напредъка на изпълнението на ПИРО на сайта на общината	Последваща оценка

14. Мерки за комуникация и публичност на ПИРО

Мярка 1 - Популяризиране чрез средствата за масова комуникация на възможностите, които предоставя ПИРО на всеки етап от изпълнение

Дейности

- Публикации на сайта на общината;
- Публикации в социални мрежи;
- Публикации в местни онлайн и печатни медии.

Целеви групи

- Широката общественост;
- Потенциални партньори;

Цели

- Осигуряване на широко достъпна, разбираема и изчерпателна информация за работата на общината;
- Формиране на положителна обществена нагласа.

Очаквани резултати

- **Информираност на преобладаващата част от гражданите относно дейностите и сферите на плана;**
-

Мярка 2 - Интернет страница

Дейности

- **Актуализиране на интернет страницата на общината;**
- **Пълна обобщена информация относно ПИРО: Текущите и приключили проекти; Връзки към страниците на партньори;**
- **Публикуване на списъци със спечелили проекти;**
- **Публикуване на добри практики**
- **Публикуване на информация относно напредъка в изпълнението ПИРО (доклади за оценка);**
- **Публикуване на социологически данни относно информираността на обществеността за дейностите и целите на ПИРО.**

Целеви групи

- **Широката публика;**
- **Потенциални партньори.**

Цели

- **Осигуряване на широко достъпна, разбираема и изчерпателна информация за ПИРО за широката общественост**
- **Прозрачност при изпълнението, както и навременна и изчерпателна информация за кандидатстването по проекти, критерии за избор, срокове и допълнителни процедури.**

Очаквани резултати

- **Информираност за сферите, постигане на индикаторите за обхванати целеви групи, заложи за активно участие в процеса на изпълнение на ПИРО.**
-

15. Мониторинг и критерии за оценка на ефективността

Ефективното приложение на настоящата Комуникационна стратегия зависи от равнището на координация между усилията на Общината, Общинския съвет и останалите институции на държавното управление, медиите и гражданското общество. Структурата и организирането на дейността на Община Копривщица способства за постигането на

необходимата степен на субординация при ръководството и оценяването на ефективността на стратегията.

Организирането и реализацията на подобна стратегия предполага наличието на определени критерии за ефективност, които да бъдат прилагани при оценката на всяка от фазите и етапите от нейната реализация. Тези критерии трябва да отразяват обхвата на достигнатите аудитории спрямо целите, които включва стратегията. В конкретен план това означава да бъде оценен обемът от информация и относителните дялове на целевите аудитории, до които следва да достигнат основните послания на стратегията. Постигането на тези цели ще бъде реализирано чрез изграждането на система от критерии за количествен и качествен анализ и оценки, които ще бъдат прилагани в рамките на мониторинга за изпълнение.

В рамките на количествените критерии за ефективност на стратегията, самостоятелно значение имат ритъмът и периодичността, с които ще бъде предоставяна информация и анализи в различните етапи от реализирането на настоящата Стратегия. В този контекст определящо място би следвало да имат оценките за реализацията на отделните информационни кампании, както и общият обем от информация, която достига до обществеността за работата на Общината и нейната администрация.

След първоначалното тестване на количествените критерии за ефективност на стратегията, може да бъде изграден постоянно действащ модел, който да регистрира периодично промените в количествените показатели и да оценява обхвата на достигнатите аудитории.

Качествената оценка на постигнатите резултати може да бъде осигурена чрез периодични проучвания на степента, в която масовите обществени нагласи се доближават до целите и приоритетите, представени в настоящата Комуникационна стратегия.

Достъпът до различните аудитории и целеви групи, определени в настоящата Комуникационна стратегия, предполага различен интервал от време и специфични средства. Позицията и значението на Общината предполага преди всичко изграждането на устойчиви партньорски отношения на организационно равнище. В този смисъл, дори при максимално интензивни действия, видимият ефект върху общественото мнение няма да се прояви незабавно.

От друга страна, всички органи на местно самоуправление са заинтересовани от постигането на максимално ефективна координация, както в непосредствената си дейност, така и в своята публична комуникация.

Основната мониторингова дейност, която ще се осъществява съгласно настоящата Комуникационна стратегия е ежегодно изготвяне и публикуване на Отчетен доклад за напредъка по ПИРО.

Практическото приложение на настоящата Комуникационна стратегия предполага разгръщането на серия от документи, притежаващи по-висока степен на конкретност, както и реализирането на отделни проекти в рамките на всеки от нейните модули. Динамиката на общественото развитие през следващите години ще наложи някои от нейните подцели да бъдат актуализирани, а други ще загубят острата си актуалност, но необходимостта от изграждането на авторитета и достойнството на Общината остава неизменен приоритет.

IV. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини-приоритетни зони за въздействие.

На база на анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие са определени зони за въздействие на територията на общината, в които основно ще бъде съсредоточено изпълнението на мерките, предвидени в програмата за реализация на плана.

Целта на определянето на зони за въздействие е постигане на максимален ефект с ограничените ресурси, с които разполагат общините. Определянето на зони за въздействие не ограничава инвестициите в териториите, които са извън тези зони, а е отражение на идентифицираните при анализа територии с най-голям специфичен потенциал за развитие. Зоните за въздействие са така подбрани, че тяхното развитие да може в най-голяма степен да повлияе върху развитието на цялата община. Размерът на конкретната зона не се ограничава като площ, а в ясно дефинирани потребности, задоволяването на които, чрез изпълнение на конкретни дейности би повлияло положително върху цялостното развитие на общината. Подборът на зоните за въздействие е обоснован и базиран на реални данни и проучвания за съответната територия, а в плана ясно са описани характеристиките, проблемите и потенциалите на всяка зона, както и аргументите, въз основа на които съответната зона е определена като приоритетна за развитие. Зоните за въздействие са подбрани така, е всяка дейност, която общината планира да извърши да може да бъде съотнесена към определената зона, като поради спецификата си определени дейности са съотносими към повече от една зона, което онагледява интегритета, който е в основата на

разработването на ПИРО. Община Копривщица попада в 5-та категория според НКПР и поради това, при разработването на зоните за прилагане на интегриран подход не са определени градски зони за въздействие.

Тъй като ПИРО обхваща обобщена информация заместваща плановете за интегрирано градско възстановяване и развитие и общинските планове за развитие, при определянето на зоните за въздействие са предвидени освен териториални зони и зони със секторен характер. Що се отнася до постигането на интегрираното развитие на общината, освен въздействието върху територии е предвидено и секторно въздействие, за да се гарантира цялостен подход на интегративно влияние, обхващащ всички заложи в плана мерки и дейности. Зоните са разработени в унисон с методическите указания за разработване на ПИРО и така, че да е възможно коректното попълване на Приложение 1 към методиката, което представлява Програма за реализация на ПИРО и изисква съотнасянето на всяка дейност към конкретна зона за прилагане на интегриран подход. За целите на покриването на изискванията на методическите указания са изведени и приоритетните зони за въздействие, които според общинското ръководство имат на-силно въздействие върху социалното и икономическо развитие на общината. Така разработените зони осигуряват необходимия интегритет при прилагането на дейностите и показват нагледно пресечните точки на различните зони за развитието на общината и улесняват прилагането на процесен подход при управление на ресурсите.

1. Урбанизираните зони за прилагане на интегриран подход

Урбанизираната зона за въздействие включва територията в урбанизираната градска част (в рамките на строителните граници на града), градски покрайнини или функционални градски зони. Прилагането на интегриран подход ще бъде насочен в следните направления:

Предизвикателства:
- Поддръжка и изграждане на пътна мрежа;
- Поддръжка и изграждане на селищна инфраструктура;
- Поддръжка и изграждане на водоснабдителна и канализационна мрежа;
- Поддръжка на публичните сгради, читалища, училища, детски градини и др.
- Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в публичния и частния сектор;
- Поддръжка на гробищни паркове;

- Поддръжка и изграждане на зони за отдих и спорт;
- Поддръжка и изграждане на детски площадки;
- Обособяване и поддръжка на зони за икономически и стопански дейности;
- Поддръжка на културно-исторически обекти;
- Управление на отпадъците.

2. Секторни зони за прилагане на интегриран подход

Целта на разработването на секторни зони за въздействие е да покрият всички дейности, които общината изпълнява, но не могат да бъдат съотнесени към териториални единици. За разлика от териториалните зони, при които дейностите са свързани със рехабилитация, поддръжка, строеж и ремонтни дейности, при секторните зони въздействието е съсредоточено към разгръщане на компетентности, стратегическо планиране и изграждане на капацитет насочен към успешно планиране и разгръщане на процеси, които допълват основните извършвани в териториалните зони. Тази диференциация е необходима както за цялостното обхващане на всички дейности извършвани в изпълнение на ПИРО, така и за да бъдат методическите указания за разработване на ПИРО изпълнени в пълнота и цялост.

Общинската администрация е идентифицирала следните зони за секторно въздействие:

- ❖ Образование
- ❖ Здравеопазване
- ❖ Социални услуги
- ❖ Култура
- ❖ Туризм
- ❖ Развитие на човешките ресурси
- ❖ Икономическо развитие
- ❖ Селско стопанство и земеделие
- ❖ Спорт
- ❖ Енергийна ефективност
- ❖ Опазване на околната среда
- ❖ Стратегическо планиране
- ❖ Гражданско общество и неправителствен сектор

Предизвикателства:

- **Подобряване и модернизиране на образователния процес във всички образователни институции в общината и осигуряване на достъп до образование за всички;**

- Подобряване на здравните услуги в общината и привличане на здравни специалисти;
- Развитие и подобряване на социалните услуги в общината;
- Развитие и стимулиране на културата и културните дейности;
- Развитие на туризма;
- Развитие на човешките ресурси за по-добра реализация на пазара на труда;
- Повишаване на административния капацитет на общинската администрация;
- Подпомагане и развитие на спорта;
- Повишаване на комуникацията с гражданския сектор;
- Повишаване на енергийната ефективност;
- Подпомагане на развитието на земеделските и селскостопански производители.

3. Междуобщински зони за прилагане на интегриран подход

- ❖ Транспортни и пътни мрежи
- ❖ Земеделски земи и терени

Предизвикателства:
- Поддръжка и изграждане нови пътни артерии;
- Подсигуряване на транспортна свързаност между община Копревщица и съседните общини;
- Поддръжка и изграждане на селскостопански пътища и инфраструктура

4. Защитени зони

- Защитена местност **БАРИКАДИТЕ**
- Резерват **БОГДАН**
- Природна забележителност **ДОНКИНА ГОРА**
- Защитена местност **НЕВИДА**
- Природна забележителност **СМИЛОВЕНЕ**

5. Зони с общо предназначение

❖ Гори

В тези територии са обединени:

Стопански и защитни гори с основно дървопроизводителни, средообразуващи (регулиране на климата), водоохранни, противоерозионни и мелиоративни функции. Към този тип ландшафт спадат и териториите около водни течения и обекти, заети с влаголюбива дървесно-храстова растителност, която подчертава и засилва изразителността на бреговия силует.

❖ Горски земи

Този тип територии са част от горските територии и включват земите за залесяване и не дървопроизводителните земи които са част от горските територии.

❖ Специални гори с рекреационно значение

В тази категория се включват рекреационни (курортни гори и местности , горски паркове и зелени зони извън урбанизираните територии (населени места и селищни образувания) . Гори в защитени територии (горите и земите от горския фонд, попадащи в защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, и в защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие). Горски територии свързани с отдих и туризъм с допустимо обслужващо строителство съвместимо с основното предназначение на специалните горски територии с рекреационно значение. В специалните горски територии не се допуска промяна на предназначението на териториите с цел обитаване, производствени и складови дейности. Инфраструктурата на отдиha и туризма (алеи, заслони, поставяеми елементи и оборудване – пейки, маси, огнища, детски съоръжения и др.) се изгражда по правилата на чл. 152 от ЗГ без смяна предназначението на горите.

- Таблично представяне на зоните за прилагане на интегриран подход	
Урбанизирани селищни зони	❖ Гр. Копривщица
Секторни зони	❖ Образование ❖ Здравеопазване ❖ Социални услуги ❖ Култура

	❖ Туризм ❖ Развитие на човешките ресурси ❖ Икономическо развитие ❖ Селско стопанство и земеделие ❖ Спорт ❖ Енергийна ефективност ❖ Опазване на околната среда ❖ Стратегическо планиране ❖ Гражданско общество и неправителствен сектор
Междубщински зони	❖ Транспортни и пътни мрежи ❖ Земеделски земи и терени
Защитени зони	❖ Защитени природни зони за опазване на дивите птици ❖ Защитени природни зони за опазване на местообитания ❖ Защитени местности
Зони с общо предназначение	❖ Гори ❖ Горски земи ❖ Специални гори с рекреационно значение

6. Приоритетни зони за въздействие

Целта на определянето на приоритетни зони за въздействие е постигане на максимален ефект с ограничени ресурси. Подбраните приоритетни зони за въздействие са съобразени с реалните потребности за развитието на община Копривщица, които са идентифицирани в следствие направения ситуационен анализ и реализирани допитвания до обществеността в изпълнение на приложената към ПИРО комуникационна стратегия.

Приоритетните зони, които е идентифицирала община Копривщица са една териториална и няколко секторни както следва:

1. Урбанизирана селищна територия:

- подобряване на жизнената и икономическата среда в община Копривщица

- привличане на инвеститори
- развитие на конкурентоспособна икономика.

2. Секторни зони за прилагане на интегриран подход

- развитие на туризма
- повишаване на качеството на човешките ресурси
- подобряване на образованието
- намаляване на нивото на безработица в общината

V. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие

Програмата за реализация на ПИРО има задачата на основата на поставените стратегически цели и приоритети за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външна съгласуваност на факторите за развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционалната подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана. Основна цел на програмата за реализация на ПИРО е да обвърже ясно и недвусмислено поставените стратегически цели и приоритети с идентифицирани конкретни, измерими и изпълними мерки и дейности, за изпълнението на които е планиран индикативен бюджет, отговорни звена от администрацията и са дефинирани възможните източници на финансиране. При изготвянето на програмата за реализация на ПИРО на община Копривщица и при определянето на мерките и дейностите, изпълнението на които ще доведе до устойчиво и интегрирано развитие на общината, са взети предвид направените изводи от ситуационния анализ, извършените в изпълнение на комуникационната стратегия теренни проучвания, обществени дебати и допитвания до всички заинтересовани страни.

Програмата за реализация на ПИРО има 7 годишен период на действие и е отворен документ, който може да бъде актуализиран периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализация на плана с цел ефективност и ефикасност при изпълнението на целите и приоритетите за развитие. Необходимостта от реализация на програмата за изпълнение на ПИРО зависи и от направените изводи от междинни и годишни отчети на плана, които са част от действията по мониторинг и оценка на изпълнението на плана. Не на последно място, програмата за реализация на ПИРО е разработена на база на прилагането на интегриран подход.

За постигането му е идентифицирана най-целесъобразната комбинация от ресурси и мерки и са взети предвид индикативните цели и приоритети на европейските програми за периода 2021-2027г.

Интегриран проект на ресурсите за реализация на ПИРО

Мерките, заложи в програмата за реализация на ПИРО, са приложими, постижими и реалистични, с конкретни измерими резултати и с реални източници на финансиране. Поради този факт, не могат да бъдат окачествени като „пожелателни“ или „потенциални“, а представляват реално планирани дейности и поети ангажименти от страна на община Копривщица. При оформянето на мерките е изпълнена предложената комуникационна стратегия. Мерките не са ограничени само до дейности и проектни идеи, а включват и различни дейности и политики за реализация на приоритетите на плана.

Компоненти на програмата за реализация на ПИРО:

- Описание на интегрирания подход и включени мерки в частта цели и приоритети в табличен вид по образца на приложение № 1 към плана разработен за община Копривщица;
- Индикативен списък на важните за общината проекти, които ще се разработят в рамките на програмата (Приложение №1А), изготвен по образец от Методически

указания. Списъкът с проекти, които са от по-голяма важност за развитието на община Копривщица и за постигане на целите на плана е неразделна част от програмата за реализация на ПИРО. Включените в това приложение мерки са от особена важност за развитието на общината и изразяват конкретни проекти, за осъществяването на които община Копривщица има известна степен на проектна готовност.

- Индикативна финансова таблица отразява обобщена оценка на прогнозните ресурси необходими за реализиране на приоритетите на ПИРО и е представена таблично.

Компонентите на програмата за реализация са приложения към ПИРО на община Копривщица за периода 2021-2027г. и следва да бъдат публикувани и общодостъпни, заедно с основния документ.

VI. Програма за развитие на туризма на община Копривщица за периода 2021-2027г.

Програмата за развитие на туризма в община Копривщица е разработена в изпълнение на чл. 12, т. 1, във връзка с чл. 11, ал.1 и 2 от Закона за туризма, в съответствие с приоритетите на Стратегията за устойчиво развитие на туризма в България 2014 - 2030 и съобразно задачите на Плана за интегрирано развитие на общината за периода 2021-2027 и съществуващите местни туристически ресурси и потребности.

Туризмът е идентифициран като приоритет в развитието на общината и това среща широка подкрепа, както на обществеността, така и на местната и държавна власт.

От съществено значение е, че в последните години туризмът е един от най-бързо развиващите се отрасли в националната икономика и бележи непрекъснат растеж. Туристическите дадености, с които разполага община Копривщица са предпоставка за успешното развитие на отрасъла.

Целта на програмата е да конкретизира основните стратегически цели за развитието на туризма на територията на общината в съответствие с приоритетите на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г., областната стратегия, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните туристически ресурси и потребности.

Туризмът е важна стопанска дейност със значително влияние върху икономическия растеж и трудовата заетост. развитието на туризма има пряко отношение към качеството на живот на местното население и гостите на дестинацията като отразява отношението към културно- историческото и природно наследство, към традициите, обичаите и

съвременната култура. На ниво дестинация, туризмът играе съществена роля за изграждането и утвърждаването на положителен имидж на общината.

В основата на разработване на Програмата за развитие на туризма в община Копривщица за периода 2021-2027 година е използван подход на планиране в подкрепа на икономическия растеж и просперитета на местните общности, който е измерим, социално ориентиран и справедливо отразява принципите на устойчивия туризъм като индустрия.

Програмата за развитие на туризма в община Копривщица за 2021-2027 г. има за задача да осигури трайна конкурентоспособност на общината като туристическа дестинация, да подпомага устойчивото развитие на туристическата индустрия, да се опира в максимална степен на информацията, придобита от маркетинговите проучвания, доклади, анализи и прогнози, да отчита очакванията и намеренията на всички заинтересовани страни, да е съобразена с изискванията за създаване на правилно, реалистично и стабилно позициониране на община Копривщица на целевите пазари, като следва ясни приоритети за развитие на туристическите продукти и да бъде гъвкава. Програмата е фокусирана и реалистична чрез осъществяването на икономически ефективни мерки и дейности, изпълнима е като заложи цели, от една страна, а от друга страна е осъществима като разполагаме ресурс. Следователно, Програмата за развитие на туризма в община Копривщица за 2021-2027 г. си поставя цели за общ икономически, социален и културен растеж на общината, основаващ се на съхраняването и опазването на културното и природно наследство, както и на просперитета на местната общност, отчитайки въздействието, значимостта и партньорствата между всички заинтересовани страни - националната, регионалните и местните власти, бизнеса, неправителствените организации, местните общности и международните партньори. При нейното разработване се изхожда от следните принципи:

- Планиране на приоритети и мерки за постигане на трайна конкурентоспособност на община Копривщица като туристическа дестинация за посочения период и след него;
- Използване на признати и доказани методи на събиране и анализ на информацията за състоянието на туристическата индустрия в Копривщица;
- Предлагане на възможности за създаване и развитие на туристическите продукти с висока конкурентоспособност и устойчивост за избрания период и след него, съобразно принципите, залегнали в националната и регионалните стратегии;
- Отчитане на идеите, очакванията, намеренията и интересите на всички заинтересовани страни;

- Предлагане на ясни решения за постигане на набелязаните цели, съобразени с разполагаемите ресурси;

- Предвид силно динамичната среда, в която се развива и от която зависи туристическият бранш, Програмата е гъвкава – като при промяна на ситуацията, тя трябва да предполага прилагането на различни сценарии, като при всеки от тях се извлича максимална полза за община Копривщица като туристическа дестинация;

- Програмата следва да бъде фокусирана и реалистична: от една страна, тя трябва да бъде изпълнима като залегнали цели, а от друга страна, тя трябва да бъде осъществима с разполагаемите ресурси;

- При разработването на Програмата за развитие на туризма в община Копривщица за 2021-2027 г. са спазвани разпоредбите на Закона за туризма и по-специално чл. 11.

С реализирането на мероприятията и дейностите, предвидени в настоящата Програма, се очаква значително повишаване на интереса към туристическите обекти на територията на общината, а от там и на реализираните приходи от тях.

1. Основни принципи на програмата за развитие на туризма в община Копривщица за периода 2021-2027 г.

Настоящата програма се базира на основните принципи за развитие на туризма на равнище дестинация, а именно:

- ✓ **Устойчивост** - Развитието на туристическите дейности трябва да съчетава в себе си дългосрочна икономическа ефективност с устойчиви практики, щадящи околната среда и социална съвместимост.
- ✓ **Демократичност** - При управлението на дестинацията следва да се използва обществения подход. Необходимо е да се осигури висока степен на участие на местното население в процеса на управлението на дестинацията.
- ✓ **Местна идентичност** - Планирането на туристическото развитие трябва да бъде съобразено и обвързано с основните ценности на обществеността в дестинацията, а така също и с особеностите на развитието на туризма в съответния регион.
- ✓ **Партньорство с частно правни и публично правни субекти** - Взаимно зачитане и взаимно подпомагане на всички участващи в туристическия процес обществени и частни организации чрез използването на подходящи механизми за коопериране на усилията на локално, национално и международно равнище.

Основните принципи са изцяло подчинени на политиката на Европейския съюз за равномерно регионално развитие, която поставя акцент на необходимостта от прилагане на интегриран подход, концентрация на ресурсите, партньорство, публичност и прозрачност, допълняемост на финансирането, координация на дейностите, съгласуваност на политиките, инструментите и дейностите, спазване на законовата и подзаконова нормативна уредба на страната и нормативните изисквания на Европейския съюз.

2. Туристически ресурси за развитие

2.1. Ресурси за развитие на фестивален и събитиен туризъм

На всеки пет години в Копривщица се провежда Национален събор на народното творчество. Организатор на събитието е Министерството на културата и Община Копривщица, с подкрепата на областната администрация на София област. Съборът на народното творчество в Копривщица показва жанровото разнообразие и изключителното богатство на нашето фолклорно наследство, съчетано с уникалната възрожденска атмосфера на града. Нематериалното културно наследство е духовното богатство, което всеки народ създава през вековете. През декември 2016 г. Националният събор на българското народно творчество в Копривщица е вписан в Представителния списък на ЮНЕСКО на най-добри практики за популяризиране на световното нематериално културно наследство.

В Културния календар на община Копривщица са включени културни изяви с национално значение: честване на Априлското въстание и годишнини на изтъкнати местни възрожденци, писатели и художници, както и с регионално значение: Димчови поетични празници, Летни фолклорни празници „С Копривщица в сърцето“, Августовски културни дни и др.

2.2. Ресурси за развитие на спортен, еко, вело и ловен туризъм

Копривщица не разполага със спортни зали и съоръжения със специфични характеристики, които биха могли да привличат допълнителен брой или вид туристи.

Налични са съоръжения и условия, които по-скоро следва да се разглеждат като допълващи услуги за туристите, посещаващи града във връзка с културно-историческото наследство и рекреационния туризъм. Като такъв ресурс може да се разглежда изградения многофункционален парк (аквапарк), финансиран от ПРСР 2007 – 2013. Аквапаркът представлява многофункционален басейн с плувен тракт, водни атракции, водна пързалка и детски басейни, със затревено плажно пространство около него, обслужваща сграда, душише и паркинг за автомобили, велосипеди и мотоциклети.

Като основно място за спорт и отдих в община Копривщица е обособен Крайречен парк „Тополница“, който представлява комплекс от алеи, пейки, цветни градини, детски площадки, развлекателни и спортни съоръжения. Мястото е подходящо за разходка и отмора на жителите и гостите на града.

Като потенциал за предлагане на нов вид туристически продукт и съответно разширяване на туристическия сезон, общинска администрация предвижда изграждане на ски-писта и синтетична пързалка.

Географското положение на общината спомага за развитие на спорта и отдиха, посредством изграждането на туристически и еко пътеки в района. Екотуризмът е бързо развиващ се сектор в туристическата индустрия. В контекста на глобалните промени в климата и нарастващото негативно въздействие на човешката дейност върху околната среда, екотуризмът е продукт с много висок потенциал за развитие. По своята същност той е „отговорно пътуване до природни места (територии, райони, зони), което съхранява околната среда и поддържа благополучието на местните жители“ и е в основата на развитието на устойчив туризъм като цяло. На територията на общината са изградени и се популяризират 11 еко пътеки, с изградени заслони, сред които основна е тази до вр. Богдан, като за всички следва да бъдат предвидени действия за поддръжка, маркировка и реклама.

Копривщица разполага с добър потенциал за развитие на велотуризмът. Особеност на този вид туризъм е, че значително намалява емисиите от транспорт за придвижване в дестинацията. На територията на общината, велотуризмът може да се развива в двете основни направления: велотуризм в градски условия и планинско колоездене.

Част от спортния туристически продукт е и ловният туризъм. Географското разположение, релефът, климатът, почвеното плодородие, водните ресурси и другите природни условия на Копривщица и региона са предпоставки, които обуславят наличието на изключително богата и разнообразна флора и фауна, на запазена дива природа и впечатляващи с красотата и силата си дивечови популации.

2.4. Ресурси за развитие на приключенски туризъм

Територията на община Копривщица разполага с потенциал за развитие на инфраструктура от типа приключенски паркове, провеждане на състезания по ориентиране и други подобни атрактивни дейности. Приключенският туризъм е един от най-бързо развиващите сектори в туристическата индустрия, който привлича платежоспособни потребители, подкрепя местните икономики и насърчава прилагането на устойчиви практики. В Копривщица може да се бъдат организирани дейности като езда, някои видове джип-сафари, програми за оцеляване, катерене с планински водач, планински преходи с

различна трудност, вкл. преходи с бегови ски, със снегоходки или с кучешки впряг, сноуборд и други.

2.5. Ресурси за развитие на селски туризъм

Селският туризъм също е перспективна ниша в туристическия отрасъл. Неговата основна цел е да ангажира населението с допълнителен алтернативен бизнес, без да го откъсва от основното им занимание – земеделието и животновъдството. Селският туризъм предоставя добри възможности за създаване на заетост за немалка част от жителите на Копривщица и за повишаване на доходите им. На територията на Копривщица се наблюдава уникално съчетание на забележителна природа, климат, културно-исторически забележителности и автентична селска атмосфера, търсени изключително много от чуждестранните туристи. По данни на Евростат близо 45% от общия брой нощувки на туристите в ЕС се осъществяват в селски райони.

2.6. Туристическа инфраструктура

На фона на богатото наследство и традиции, които дават възможности да се практикуват различни видове туризъм на територията на общината, готовността за удовлетворяване на нарастващите желания на туристите в тази връзка, е слаба. В региона съществуват слаби познания за обслужване на туристите по линия на екологичния и селския туризъм. На туристическия пазар на територията на общината не се предлагат конкретни туристически пакети. Частният сектор все повече обръща внимание на увеличаване на инвестициите в туризма, като се изгражда леглова база и места за хранене и развлечения, но все още в недостатъчна степен. На територията на общината се изпитва трудност за усвояване на средства, които се отпускат по различни международни донорски програми, подпомагащи малкия и среден бизнес в областта на туризма. В много от туристическите обекти, обслужващият персонал не притежава необходимата професионална квалификация или образование за заемане на съответната длъжност. В региона не се предлагат и такива образователни програми или курсове за повишаване на квалификацията на кадрите в сферата на туризма. Липсва разнообразяване и допълваемост на досега предлаганите туристически услуги с други елементи, като например екотуристически.

Необходимо е обогатяване и диверсифициране на туристическото предлагане с нови форми на туризъм: екотуризъм, рекреативен, селски туризъм, спортен и приключенски туризъм, фестивален и събитийен, ловен туризъм, така, че да се задоволяват нуждите на различни категории туристи.

Осъществени са връзки и контакти с туроператори, но те са недостатъчни и в по-голямата си част ориентирани в сферата на предлагане предимно на културно – познавателен туризъм. За бъдещото развитие на туризма на региона е необходимо да се вземат предвид всички тези факти, които влияят негативно върху процеса на диверсифицирано туристическо предлагане и развитие и да се търсят възможности за отстраняването им.

Броят на функциониращите заведения за пребиваване и хранене, свързани с туризма на територията на общината непрекъснато се увеличава. Към края на м. декември 2021 г. категоризираните средства за подслон и места за настаняване са 90 с общ капацитет 961 легла, от които :

- Семейен хотел- 9 бр., от които 4 бр.- 3 ***; 4 бр.-2 **; 1 бр- 1 *;
- Къща за гости- 57 бр., от които 11- 3***;39 бр. - 2 **; 7 бр.- 1 *;
- Стаи за гости – 8 бр. - 2 **;
- Апартамент за гости- 2 бр. - 3 ***;
- Регистрирани стаи и апартаменти- 14 бр.;

Най-голям е броят на къщите/къщи за гости и самостоятелните стаи.

Броят на категоризираните заведения за хранене и развлечение е 23 бр. с капацитет 1370 места за сядане на закрито и 895 места - на открито.

4. SWOT анализ

SWOT анализът е разработен за постигане на следните цели:

- ✓ синтезирано представяне на комплексна картина на състоянието на туризма в общините;
- ✓ изграждане на предварителна представа за решимостта на разкритите проблеми;
- ✓ идентифициране на проблемите и препоръки за въздействие;
- ✓ насочване към приоритетни сфери на развитие;
- ✓ насочване към приоритетни проблеми за решаване.

Силни страни	Слаби страни
• Благоприятно географско положение; • Изключително културно-историческо и архитектурно богатство, местни исторически забележителности;	• Негативни демографски тенденции; • Влошено състояние на пътната и жп инфраструктура; • Ниско равнище на доходите в общината;

• Богат културен календар и съхранени автентични културни традиции и обичаи; • Провеждане на Националния събор на народното творчество-Копривщица и включването му в списъка на нематериалното културно наследство на Юнеско; • Наличие на екологично чисти територии, благоприятен климат, богато биоразнообразие; • Добре развита база за настаняване /хотелска база/ и хранене; • Наличие на действащ Туристически информационен център; • Туризмът е формулиран като приоритет за развитие от страна на община Копривщица; • Включване на Копривщица в национални маршрути и регионални туристически сдружения.	• Недостатъчно качество на обслужване и подготовка на заетите в областта на туризма; • Недостатъчни инвестиции за реконструкция и модернизация на съществуващите места за настаняване; • Недостатъчно туристически атракции, които да увеличат престоя на туристите. • Слаба заинтересованост от страна на местния бизнес за установяване на партньорство при изработване и предлагане на качествен туристически продукт.
Възможности	Заплахи
• Развитие на съществуващите и създаване на нови туристически атракции; • Привличане на местни и чужди инвестиции в туристическия сектор; • Финансиране от фондовете на Европейския съюз;	• Продължаващо влошаване на демографските характеристики и неблагоприятни миграционни процеси; • Недостатъчни инвестиции в туризма, основно по отношение разширяване туристическите атракции в общината;

• Развитие на алтернативни форми на туризма – екотуризъм, селски, културно-исторически, фестивален, спортен; • Повишаване качеството на рекламата за местния туристически продукт и за туристическите ресурси в общината; • Подобряване на достъпа до съществуващи паметници на културата, вкл. и чрез изграждане на туристически маршрути; • Развиване на съвместни туристически продукти с други общини от региона; • Установяване на партньорски връзки между главните заинтересовани страни– бизнес, местна общност и общински власти, при създаването и предлагането на качествени туристически продукти; • Разработване и промотиране на качествен и разнообразен туристически продукт, на основата на създадения положителен имидж на туристическата дестинация.	• Липса на финансиране на заложените мерки за развитие на туристическата дестинация; • Липса на публично-частни партньорства в сферата на туризма; • Липса на действащи туристически сдружения на територията на общината; • Неудовлетворяване на нарастващите изисквания по отношение на качеството на предлагания туристически продукт; • Наличие на конкурентни туристически продукти в съседните общини; • Неспособност за адаптация към иновативните методи и технологии за представяне на културно-историческото наследство и при маркетинга на дестинацията; • Недостатъчна подкрепа от страна на държавните органи за запазване и развиване на културно-историческото наследство; • Продължаващ спад на българския туристически пазар, икономическа и финансова криза в основните целеви пазари; • Удължаване на мерките и забраните, свързани с противоепидемичните мерки.

Препоръки от SWOT анализа:

- Необходима е по-голяма заинтересованост и ангажираност от страна на местния туристически бизнес по отношение на инвестициите в общината. Привличането на местни и чужди инвестиции би могло да се осъществи основно от туристически организации и общината, чрез програмите на Европейския съюз за финансиране развитието на различните видове туризъм;
- Необходимо е сериозно разнообразяване на предлагания туристически продукт чрез оптимално и ефективно оползотворяване на потенциала на общината и региона за развитието на различни видове туризъм;
- Необходимо е използването на иновативни маркетингови подходи за популяризиране на Копривщица и региона на местния и международен туристически пазар;
- Задължително е да се разшири дейността на съществуващия туристически информационен център и неговото сертифициране;
- Задължително е поставянето на указателни и информационни табели за туристическите обекти на български и английски език;
- Задължително е извършването на основен ремонт на транспортната мрежа, подмяна да настилките, обезопасяване и пътна маркировка, поставяне на указателни табели.

5. Визия и стратегически цели за развитието на туризма в община Копривщица

Основна цел на Програмата за развитие на туризма 2021г.-2027г. е устойчивото развитие на туризма в община Копривщица с утвърждаване конкурентоспособността и популяризиране на туристическия продукт на пазара в страната и чужбина, посредством оптимално използване на наличните природни и антропогенни ресурси в съответствие с пазарните изисквания и потребителските очаквания за развитие на туризма.

Конкретни стратегически цели:

1. Диверсифициране на туристическите продукти, дефиниране и предлагане на специфичен за община Копривщица интегриран туристически продукт, базиран на устойчиво развитие на културно-исторически, фестивален, спортен и еко туризъм;
2. Благоустрояване на инфраструктурата, обслужваща туризма, повишаване привлекателността на общия туристически продукт на Община Копривщица чрез развитие на туристическите атракции, съхраняване, опазване и подобряване състоянието и

експонирането на културно-историческото наследство, както и чрез контрол на качеството на туристическите услуги;

3. Увеличаване на броя и дните на престой на организирани групи и неорганизираните индивидуални туристи в Копривщица.

Постигането на основните цели на Програмата е предпоставка за формулиране на основната **ВИЗИЯ в общинската политика в сферата на туризма:**

Развитие на устойчив туризъм като структуроопределящ отрасъл на местната икономика с висок темп на икономически растеж, на базата на традиционния културно-исторически туризъм, допълван от алтернативни форми на туризъм и съпътстващите ги услуги

6. Приоритети

Основните приоритети за работа са в съответствие с всички стратегически цели за развитие на туризма в община Копривщица и те са описани, както следва:

- Поддържане на инфраструктурата до туристическите обекти;
- Разширяване функциите и информационното обслужване на Туристическия информационен център и неговото сертифициране;
- Подобряване качеството и разнообразяване формите на услугите, предлагани в общинските туристически обекти;
- Изграждане на нови и поддържане на съществуващи туристически обекти, общинска собственост или с предоставено право за ползване и управление на общината;
- Изграждане на инфраструктура за спорт и зимен туризъм: изграждане на Пъмп трак, ледена пързалка, ски писта, площадка за стрийт фитнес и др.;
- Поддържане на маркировката на еко, вело и туристическите маршрути и създаване на нови;
- Обособяване и изграждане на нови места за отдих и рекреация;
- Изработване и поставяне на информационни и указателни табели, карти за културно- исторически и природни дадености на ключови места в общината на български и английски език;
- Провеждане на маркетингови проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

- Реклама на туристическия продукт на Копривщица- заснемане на филми, издаване на рекламни материали, брошури, пътеводители, карти, включително участие на туристически борси и изложения;
- Взаимодействие и членство на община Копривщица в туристически сдружения и в организацията за управление на туристическия район „Долината на розите“;
- Включване на общината в специализирани туристически сайтове;
- Провеждане на мероприятията от Културния и Спортния календар на общината;
- Оказване на подкрепа и съдействие на частните предприемачи за съхраняване на традиционните дейности в селското стопанство и предлагането им като атракция на туристите;
- Разработване на специализирана туристическа информация за ученици и запознаване на подрастващите с културно-историческото богатство на Копривщица и региона;
- Провеждане на периодични срещи с представители на местния туристически бизнес, с цел идентифициране и разрешаване на текущи проблеми в сферата на туризма и установяване на сътрудничество;
- Организиране на рекламни- опознавателни турове за туристически агенции.
- Включване на Копривщица в туристически маршрути – съвместна работа със Стрелча, Панагюрище, Хисаря, Карлово, Калофер, Казанлък
- Засилване на контрола от страна на общинска администрация по отношение на нелоялната конкуренция на предлаганите туристически услуги на територията на общината и по отношение събираемостта на туристическия данък.

7. Очаквани резултати

Очакваният резултат от изпълнението на Програмата за развитие на туризма за периода 2021-2027 година е утвърждаване на Копривщица като привлекателна целогодишна туристическа дестинация с характерна идентичност, запазени културно-исторически традиции и съхранена природа.

8. Финансово осигуряване на програмата за развитие на туризма в община Копривщица през 2021-2027 г.

От ключово значение за постигане на целите, заложи в Програмата, е ефективното използване на всички възможни източници на финансов ресурс. В условията на икономическа нестабилност, много важно е постигането на по-високи резултати при използването на по-малко средства. Бюджетът на община Копривщица се формира на базата на собствени приходи от местни данъци и такси и приходи от субсидия, получена от

Републиканския бюджет на България. Основните разходни пера в общинския бюджет са разходи за образование, осигуряване на заплати и осигуровки на служители, поддръжка и ремонт на ДМА, социални, културни и спортни дейности на територията на общината. Капиталовите разходи са отделно перо в бюджета, като се предоставят целево от РБ за съответната календарна година. Тези средства се определят от Министерството на финансите и са недостатъчни, за да задоволяват потребностите на общината. Основна част от мерките, заложи в Програмата за развитие на туризма в община Копривщица, ще се осъществят със средства, предоставени от:

- Общинския бюджет;
- Такси от категоризация на туристически обекти по реда на чл.55, ал.4 от Закона за туризма;
- Туристически такси, събрани по реда на Закона за местните данъци и такси;
- Глоби и други имуществени санкции, наложени по реда на Закона за туризма;
- Средства от външни източници - фондове на ЕС, програми за финансиране на различните министерства и др. донори;
- Дарения.

Приходите от туристически данък за 2019 г. са в размер на 14 414,00 лв., а за 2020 г.- 10 931,00 лв.

Съгласно разпоредбите на чл. 60, ал. 2 от Закона за туризма, събраните средства от туристически данък се разходват само за мероприятията:

- Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;
- Изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;
- Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;
- Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;
- Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;
- Реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;
- Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

- Подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

9. Заключение

Въпреки традициите в сферата на културно-историческия туризъм, последните години бележат спад в реализираните нощувки в града, а мерките и ограниченията, свързани с епидемиологичната обстановка в страната от март 2020 г. до момента, рефлектираха тежко по отношение на туристическия бранш. Материално-техническата база значително се подобри, но няма значителни публични инвестиции. Не се използват максимално наличните туристически ресурси и не се разработват нови туристически продукти. Липсва достатъчна информация за състоянието на туризма, не се провеждат редовни маркетингови проучвания, липсва цялостна визия за управлението на туристическия продукт и планирана реклама на вътрешния и международен пазар. Присъствието на националните туристически борси е спорадично, организирано и представено предимно от общинска администрация-Копривщица, с минимално участие на представителите на туристическия бранш в града. В допълнение, нелоялната конкуренция от страна на некатегоризирани туристически обекти при предлагането на услуги, нерядко влияе неблагоприятно на имиджа на Копривщица като туристическа дестинация.

Усилията, които община Копривщица ще положи през следващия програмен период ще бъдат насочени към категоризирането на всички обекти за настаняване и към търсенето на възможности за участие по проекти с европейско или друго финансиране, за да се разшири обхвата на предлаганото в областта на туризма до сега.

VII. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия

Настоящото изменение на климата на планетата променя света. През последните две десетилетия бяха регистрирани 18-те най-топли години, откакто съществуват измервания, и екстремни метеорологични явления като горски пожари, големи горещини и наводнения, които зачестяват все повече в Европа и на други места.

Учените предупреждават, че без спешни действия глобалното затопляне вероятно ще надхвърли до 2060 г. с 2°C нивата от периода преди индустриализацията, а към края на века може дори да достигне 5°C.

Подобно повишаване на температурата в световен мащаб ще има опустошително въздействие върху природата, което ще доведе до необратими промени на много екосистеми и до последваща загуба на биологично разнообразие. По-високите температури и по-интензивните метеорологични явления ще доведат също до огромни разходи за икономиката на ЕС и ще възпрепятстват способността на страните да произвеждат храни.

Изменението на климата е глобално предизвикателство, което изисква глобален отговор. ЕС е една от организациите, подписали Парижкото споразумение, целта на което е да се ограничи глобалното затопляне значително под 2°C и да се положат усилия за ограничаването му до 1,5°C.

Държавите от ЕС одобриха целта до 2050 г. да бъде постигната неутралност по отношение на климата в съответствие с Парижкото споразумение. Постигането на тази цел ще изисква трансформация на обществото и икономиката на Европа, която ще трябва да бъде икономически ефективна и справедлива, а така също и социално балансирана.

Всичко това очертава централното място, което ще заема в предстоящите години темата за изменението на климата, смекчаване на негативните последици и адаптацията към тези изменения. Доколкото това изменение дава пряко и непосредствено отражение, както в икономическия и социален живот на хората, така и върху човешкото здраве и качеството на живот, следва да се постигне синергия и интегриран подход при очертаването на планове и политики, като те бъдат съобразявани с основно набелязаните цели за ограничаване на негативните последици от климатичните промени.

Основните инвестиционни насоки на ЕС относно финансирането по линия на политиката на сближаване за периода 2021-2027 г. за България по Цел на политиката 2: Нисковъглеродна и по-зелена Европа (чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, адаптиране към изменението на климата и превенция на риска), са във връзка с набелязани нужди от инвестиции с висок приоритет с цел насърчаване на мерките за енергийна ефективност, подобряване на ефективността на ресурсите и управлението на отпадъците и насърчаване на прехода към кръгова икономика. И по-специално:

- подкрепяне на мерките за енергийна ефективност, насочени предимно към намаляване на замърсяването на въздуха;
- подобряване на енергийната ефективност в промишлените малки и средни предприятия, включително техните помещения, инсталации и процеси;
- подобряване на енергийната ефективност на сградите - с основен акцент върху обществените сгради;
- преминаване към най-високите стъпала на йерархията на управление на отпадъците, включително инфраструктурата: предотвратяване на генерирането на отпадъци, повторно използване и рециклиране на отпадъците и разширяване на системата за разделно събиране на отпадъци;
- повишаване на ефективността на ресурсите и насърчаване на кръговата икономика, включително разработване на алтернативи на суровините и използване на рециклираните материали като суровини;
- подобряване на базата от знания относно кръговата икономика, мониторинга на отпадъците и потоците от материали;

- повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, както и относно съпътстващите ги мерки с акцент върху икономическите инструменти.

1. Основни цели, приоритети и политики на ЕС във връзка с изменението на климата

Европейският съюз (ЕС) е сред водещите основни икономики, когато става въпрос за справяне с емисиите на парникови газове. До 2018 г. той е намалил емисиите на парникови газове с 23 % в сравнение с нивата от 1990 г. и е поел ангажимент да постигне намаление от 40 % до 2030 г. През декември 2019 г. Европейската комисия представи европейския зелен пакт - пакет от мерки, насочени към увеличаване на амбицията на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове за 2030 г., и намаляване на въглеродните емисии на икономиката на ЕС до 2050 г. в съответствие с ангажиментите, поети по Парижкото споразумение.

1.1. Общ контекст

1.1.1. Глобалното затопляне

Без политики за допълнително намаляване на емисиите средната температура в световен мащаб се очаква да се увеличи между 1,1°C и 6,4°C в течение на този век. Човешките дейности като използването на изкопаеми горива, обезлесяването и селското стопанство водят до емисии на въглероден диоксид (CO₂), метан (CH₄), двуазотен оксид (N₂O) и флуор въглеводороди. Тези парникови газове улавят топлината, която се излъчва от земната повърхност, и ѝ пречат да се освободи в космическото пространство, като причиняват по този начин „глобално затопляне“.

1.1.2. Въздействие на изменението на климата

Глобалното затопляне доведе и ще продължава да води до повече екстремни метеорологични явления (като наводнения, суша, обилни валежи и горещи вълни), горски пожари, недостиг на водни ресурси, изчезване на ледници и покачване на морското равнище, промени в структурата на разпространение и дори изчезване на фауна и флора, болести и вредители по растенията, недостиг на храна и питейна вода и миграция на хора, бягащи от тези опасности. Науката показва, че рисковете от необратима и катастрофална промяна силно ще се увеличат, ако глобалното затопляне се повиши с повече от 2°C или дори с 1,5°C в сравнение с нивата преди индустриализацията.

1.1.3. Адаптиране към изменението на климата

Действията за адаптиране към изменението на климата варират от леки и нескъпоструващи мерки (опазване на водните ресурси, сеитбооборот, използване на устойчиви на суша сортове, обществено планиране и повишаване на информираността на обществеността) до скъпоструващи мерки за защита и преместване (увеличаване на височината на диги, преместване на пристанища, промишлени центрове и хора далеч от ниско разположени крайбрежни зони и алувиални долини). Стратегията на ЕС за адаптация към изменението на климата има за цел Европа да стане по-устойчива на климатичните изменения. Тя насърчава по-добра координация и по-голям обмен на информация между държавите членки и способства за интегриране на мерките за адаптиране във всички съответни политики на ЕС.

1.2. Усилия на ЕС за борба с изменението на климата

Чрез своята рамка в областта на климата и енергетиката до 2030 г., която представлява също така неговите ангажименти по Парижкото споразумение, ЕС се ангажира със следните цели, които да бъдат постигнати до 2030 г.

Намаляване на емисиите на парникови газове (ПГ) с най-малко 40% в сравнение с 1990 г.;

Повишаване на енергийната ефективност (ЕЕ) до поне 32,5%;

Увеличаване на дела на енергия от възобновяеми източници (ВИ) до поне 32% от brutното крайно потребление на енергия в ЕС;

Осигуряване на минимум 15% ниво на междусистемна електроенергийна свързаност между държавите членки

1.3. България в контекста на европейската политика по предотвратяване изменение на климата и адаптация към промените в климата

1.3.1. Национална програма за развитие България 2030 (НПРБ)

НПРБ е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи, детерминиращ визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, като основна ос на развитие е посочена „Зелена и устойчива България“.

В рамките на тази ос са определени три национални приоритета:

- ✓ Кръгова и нисковъглеродна икономика;
- ✓ Чист въздух и биоразнообразие;

- ✓ Устойчиво селско стопанство;

1.3.2. Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата

С цел осигуряване на координиран и съгласуван подход в целия ЕС и изпълнение на стратегията на Енергийния съюз, Министерството на енергетиката, съвместно с Министерството на околната среда и водите изготвиха Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата - в съответствие с изискванията на Регламент(ЕС) 2018/1999¹.

Към 2015 г. повече от 74% от емисиите парникови газове са от енергийния сектор, трансформацията на този сектор има ключова роля за намалението на ПГ като цяло. Значителен принос за намаляването на емисиите на парникови газове имат мерките, водещи до увеличаване на ЕЕ в производството на енергия, промишлеността и домакинствата, ВЕИ в производството на енергия и ВЕИ в транспорта, както и промените, предвидени във вътрешния енергиен пазар.

Резултатите от моделирането показват, че нивата на парникови газове в енергийния сектор намаляват с около 19% до 2030 г. в сравнение с базовата година за моделиране - 2015 г. Това може да се обясни със значителния спад в производството на първична енергия от твърди горива, запазващата се роля на производството на първична енергия от ядрено гориво, използването на природен газ и увеличаване на възобновяемите енергийни източници (като слънчева енергия, вятърна енергия и биомаса), съчетани с повишена енергийна ефективност в жилищния, промишления и енергийния сектор.

Очакваният принос на България за постигане на целите на Европейския съюз до 2030 г. е обобщен в таблицата по-долу:

Възобновяеми енергийни източници	
Национална цел за дял на енергия от ВИ в брутното крайно потребление на енергия до 2030г.	27.09%
ВИ -Е	30.33%
ВИ-ТЕ и ЕО	42.60%
ВИ –транспорт	14.20%
Енергийна ефективност	
Намаляване на първичното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	27.89%

Намаляване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	31.67%
Първично потребление на енергия	17466 ktoe
Крайно потребление на енергия	10 318 ktoe
Емисии на парникови газове	
Национална цел за намаляване на емисиите на ПГ до 2030 г. спрямо 2005 г. за секторите извън ЕСТЕ (сграден фонд, селско стопанство, отпадъци и транспорт), съгласно Регламент (ЕС) № 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021-2030 г.	0%
Национална цел в сектор Земеползване, промените в земеползването и горското стопанство, съгласно Регламент (ЕС) № 2018/841 за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г.	за периодите 2021—2025 г. и 2026—2030 г. емисиите на ПГ да не надхвърлят поглъщанията, изчислени като сбора на общите емисии и на общите поглъщания на нейна територия общо във всички отчетни категории площи (№-debit commitment)
Ниво на междусистемна електроенергийна свързаност	15%

1.3.3. Секторни политики за ограничаване изменението на климата

Сектор „Транспорт“

Основните цели на политиката за намаляване на емисиите на парникови газове в сектор Транспорт са:

- ✓ Насърчаване на производството и потреблението на електрически и други екологични превозни средства;
- ✓ Ускорено разгръщане на инфраструктурата за зареждане на електрически и хибридни автомобили;
- ✓ Насърчаване на научноизследователски и развойни дейности, свързани с екологични превозни средства;
- ✓ Организиране на кампании за повишаване на осведомеността, изграждане на капацитет на заинтересованите страни по отношение на развитието на устойчивата мобилност;
- ✓ Поддържане, модернизация и развитие на транспортната инфраструктура.

Мерките в транспортния сектор с непосредствено действие са, както следва:

- ✓ Рехабилитация и модернизация на съществуващата пътна инфраструктура за осигуряване на оптимална скорост и оптимални режими на управление на автомобилните двигатели;
- ✓ Въвеждане на интелигентни транспортни системи по националната и градската пътна мрежа;
- ✓ Увеличаване дела на обществения електрически транспорт - железопътен, тролейбусен, трамваен, метро;
- ✓ Разработване и изграждане на интермодални терминали за комбиниран транспорт;
- ✓ Увеличаване на дела на биогоривата.

Интелигентните транспортни системи (ИТС) обхващат широка гама от технически решения, предназначени да подобрят транспорта, като подобрят мобилността и повишат безопасността на движението по пътищата. Телематиката (комбинация от телекомуникации и информатика) използва усъвършенствани технологии, за да отговори на нуждите на транспорта. Интелигентните транспортни системи и телематичните решения спомагат за подобряване на безопасността по пътищата, насърчават ефективността на използваната съществуваща инфраструктура и допринасят за намаляване на замърсяването на околната среда чрез контролиране на трафика и управление на обема на трафика;

Интелигентните транспортни системи в градските условия могат да включват интегрирано управление на таксите за обществен транспорт, засилено управление на взаимоотношенията с клиентите, прогнози за трафика, подобро управление на трафика, информация за пътниците и събиране на пътни такси.

Сектор „Индустрия“

Мерките в индустриалния сектор са насочени към:

- ✓ По-висока енергийна ефективност в промишлеността и намаляване на топлинните загуби;
- ✓ Увеличаване използването на природен газ в промишлеността чрез нова газова инфраструктура;
- ✓ Използване на алтернативни горива;
- ✓ Създаване на технологичен парк - въвеждане на стимули за насърчаване на частния сектор да инвестира в научноизследователска и развойна дейност и иновации на

широко използвани производствени методи, насочени към оптимална ефективност на ресурсите;

- ✓ Насърчаване на обмена на добри практики между предприятията по отношение на ефективното използване на суровините в производството;
- ✓ Системи за мониторинг за използване на енергия в промишлеността;
- ✓ Одити за енергийна ефективност и изпълнение на предписаните мерки.

Освен Европейската схема за търговия с емисии, така и европейското законодателство относно промишлените емисии (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването), намаляване на флуорираните парникови газове и контролиране на веществата, които разрушават озоновия слой, също допринасят за намаляване на емисиите на ПГ и вредни вещества във въздуха.

Сектор „Селско стопанство“

- ✓ Законът за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) регламентира държавната подкрепа за земеделските производители по отношение на изпълнението на мерките, включени в Националния план за развитие на земеделието и селските райони. Помощта се предоставя на земеделски производители, които оперират и са регистрирани в райони в неравностойно положение или в райони, обхванати от мрежата "Натура 2000".
- ✓ ЗПЗП регламентира някои от дейностите, чрез които могат да бъдат приложени мерките, предвидени за селското стопанство, както и дейностите, свързани с производството на биогорива.
- ✓ ЗПЗП е законът, който регламентира основния финансов механизъм за управление на селскостопанските дейности. Повечето от предложенията за въвеждане на добри практики и иновативни решения могат да бъдат приложени чрез финансовите механизми, регулирани от ЗПЗП.
- ✓ Законът за защита на земеделските земи позволява промяна на предназначението на земеделската земя само в определени специфични случаи.
- ✓ Изгарянето на стърнища и други растителни остатъци в земеделските земи е забранено. Потребителите на земеделска земя са отговорни за изгарянето на стърнища и други растителни отпадъци на земеделската земя и трябва да участват в тяхното гасене.

- ✓ Собствениците и ползвателите на земеделска земя имат право на данъчни и кредитни преференции при изпълнение на задължителното ограничаване на използването на земеделските земи, както и при изпълнение на проекти за възстановяване и подобряване на плодородието на земеделските земи.
- ✓ Едно от основните предизвикателства, пред които е изправена ОСП, е намирането на решение на все по-влошените производствени условия в селското стопанство поради изменението на климата и необходимостта земеделските стопани да намалят своя дял от парниковите газове, да играят активна роля за смекчаване на изменението на климата и за предоставяне на енергия от възобновяеми източници.

Въз основа на анализа на основните източници на емисии в селското стопанство се определят следните две основни цели:

- ✓ Намаляване и/или оптимизиране на емисиите от селскостопанския сектор;
- ✓ Повишаване на осведомеността и познанията както на фермерите, така и на администрацията по отношение на действията и въздействието им върху изменението на климата.

До тези основни цели се отнасят следните приоритети:

- ✓ Намаляване на емисиите от земеделска земя;
- ✓ Намаляване на емисиите на метан от биологичната ферментация в животновъдството;
- ✓ Подобряване управлението на оборския тор;
- ✓ Оптимизиране на използването на растителни остатъци в селското стопанство;
- ✓ Подобряване на управлението на оризовите полета и технологиите за производство на ориз;
- ✓ Подобряване на познанията на земеделските стопани и администрацията по отношение на намаляването на емисиите от сектора на селското стопанство.

Мерките, предвидени в Третия национален план за действие за изменение на климата, които са предвидени да продължат до 2030 г., и Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г., включват:

- ✓ Стимулиране използването на подходящи сеитбообороти, особено с азотфиксиращи култури;
- ✓ Управление на деградирани земеделски земи чрез:

- ✓ Биологична рекултивация с типични за региона тревни видове и прилагане на мерки за контрол на ерозията и методи за обработка на почвата;
- ✓ Въвеждане на технологии за напояване и спестяване на вода и енергия, насърчаване на екстензивното земеделие;
- ✓ Мерки за намаляване на метановите емисии от биологичната ферментация в животновъдството;
- ✓ Подобряване на управлението и използването на оборския тор;
- ✓ Въвеждане на нисковъглеродни практики за обработка на оборски тор, напр. компостиране, превръщане на оборския тор в биогаз при анаеробни условия;
- ✓ Подобряване на осведомеността и знанията на земеделските производители относно възможната употреба на растителни остатъци и заплахите, породени от изгарянето на стърнища;
- ✓ Прилагане на Правила за добра селскостопанска практика за контрол на емисиите на амоняк, изпускани във въздуха от селскостопански източници, въз основа на Рамковия кодекс на ИКЕ на ООН за добра селскостопанска практика за намаляване на емисиите на амоняк;
- ✓ Добри практики за прилагане на торове/оборски тор с ниски емисии и засилване на прилагането на Директивата за нитратите);
- ✓ Добри практики за управление на животински тор.

Сектор „Управление на отпадъците“

Мерките от Третия национален план за действие за изменение на климата 2013 -2020 г., които се предвиждат да бъдат продължени и надградени до 2030 г. включват:

- Продължаване и увеличаване на разделното събиране на „зелени“ отпадъци в общините;
- Улавяне и изгаряне на биогаз във всички нови и съществуващи регионални депа;
- Улавяне и изгаряне на биогаз в стари общински депа за затваряне;
- Оценка на енергийния потенциал на биогаза от депата, които се планират да бъдат затворени;
- Въвеждане на анаеробна стабилизация на утайки с улавяне и изгаряне на биогаз в нови инсталации и инсталации в процес на реконструкция в населени места с над 20000 еквивалента на населението;
- Изграждане на общински съоръжения за оползотворяване на биоразградими отпадъци, с производство на енергия и компост;
- Въвеждане на диференцирани такси за генерираните отпадъци.

Основните цели в сектора са изложени подробно в Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г., както и в подробните програми и мерки за постигане на целите. Предвижда се планът и конкретните програми да бъдат актуализирани, а изпълнението на ключовите цели да бъде продължено и засилено в периода 2021-2030 г.

Основните цели предвиждат значително увеличение на процента на отпадъците за оползотворяване и рециклиране през годините, използване на значителния потенциал в България за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците.

Предполага се, че изпълнението на следните програми от мерки ще продължи като част от изпълнението на националния план:

- Национална програма за предотвратяване на отпадъците;
- Програма за постигане на целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло;
- Програма за постигане на целите за биоразградими отпадъци;
- Програма за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци;
- Програма за подобряване на йерархията на управление на други потоци от отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата.

Изпълнение на количествените цели за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци.

Целта е да се намалят депата на биоразградими отпадъци и да се ограничи количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци, като е предвидено да бъдат разширени и модернизирани.

Други мерки

Мерки по Трети национален план за действие за изменение на климата (2013-2020 г.) -удължени до 2030 г.:

- Реконструкция на когенерационни инсталации и котли за централно отопление с турбини на природен газ;
- Намаляване на загубите от разпределителните и преносните мрежи;
- Намаляване на загубите в топлопреносните мрежи;
- Заместване на горивата -от въглища на природен газ;
- Увеличаване на високоефективното комбинирано производство;

- Увеличаване на дела на отоплението и охлаждането въз основа на възобновяеми енергийни източници;
- Подобряване на ефективността на производството в съществуващите въглищни електроцентрали.

Обобщени политики и мерки за битовия и обществен сектор:

- Газоснабдяване на домакинствата;
- Монтаж на слънчеви колектори;
- Изпълнение на мерките в Националната програма за ускорена газификация (НПУГ) в България;
- Обновяване (саниране) до определения годишен процент на обществените и държавни сгради (с обща площ над 250 квадратни метра) след влизането в сила на Директивата за енергийна ефективност;
- Въвеждане на задължителна схема за енергийна ефективност (намаляване на потреблението на гориво и енергия в консумацията на крайно потребление на енергия);
- Ускоряване на датата, на която да влезе в сила Регламентът за екодизайна 2015/1185 и въвеждане на задължително, ускорено прекратяване на традиционните замърсяващи отоплителни уреди (печки) в съответствие с Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.;
- Въвеждане на стандарт за качество на горивата за въглища (в национален мащаб), сурогатни мерки за намаляване на съдържанието на влага в дърва за огрев, използвани в общини, които не отговарят на критериите за качество на въздуха PM10 и, евентуално, на максимален стандарт на съдържание на влага за дърва за огрев, в съответствие с Националния контрол на замърсяването на въздуха Програма 2020-2030 г.;
- Домакинствата, засегнати от задължителното прекратяване на традиционните печки за преминаване към отопление с природен газ (повторно свързване и нови връзки), централно отопление (повторно свързване и нови връзки) или отоплителни уреди, отговарящи на екодизайна), в съответствие с Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.

Сектор „Земеползване, промяна в земеползването и горско стопанство

✓ Закон за горите. Горските дейности са обект на планиране. Планирането на горите се осъществява на три нива и включва Национална стратегия за развитие на горите и стратегически план за развитие на горите, областни планове за развитие на горските

територии и горските планове и програми. Плановете и програмите за управление на горите определят допустимото ниво на използване на горските ресурси и насоките за постигане на целите за управление на горите за период от 10 години. ЗГ забранява намаляването на общия процент на горската земя в страната. Промяната на използването на земята в горските територии е възможна само в определени конкретни случаи.

✓Национална стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013-2020 г. Стратегическият документ отразява европейските и национални политики и стратегически документи, свързани с горите и горското стопанство в България.

✓Стратегически план за развитие на горския сектор 2014-2023 г. (СПРГС) Този план залага следните оперативни цели:

- Оперативна цел 1: „Увеличаване на горската площ, дървесните запаси и запасите от въглерод в горските територии“;
- Оперативна цел 2: „Подобряване на управлението и използването на горите“;
- Оперативна цел 3: „Повишаване ефективността на предотвратяването и борбата с горските пожари и незаконните дейности в горите“;
- Оперативна цел 4: „Увеличаване на устойчивостта и адаптивността на горските екосистеми към изменението на климата“.

Горепосочените оперативни цели и дейности се очаква да имат директен и понякога непряк положителен ефект както върху адаптирането на горските екосистеми към изменението на климата, така и върху намаляването на отрицателното въздействие на изменението на климата, включително чрез увеличаване на усвояването на парникови газове от атмосферата.

Съществуващите разпоредби на **Закона за собствеността и ползването на земеделските земи** предвиждат, че решението на **Общинския съвет определя ежегодно правилата за ползване на ливади и пасища**. Тези разпоредби съдържат:

- План за действие в перспектива за паша;
- Части от тревни площи и пасища, главно за косене;
- Мерки за опазване, поддържане и подобряване на пасищата, като почистване на храсти и други нежелани растителни видове, противоерозионни дейности, торене, временно ограждане;
- Части от тревни площи и пасища за изкуствени пасища за засаждане с подходящи тревни смеси;
- Начин на използване, забрани и ограничения в зависимост от особеностите на ландшафта, почвата, климата и други природни условия.

По отношение на обработваемите земи, съгласно чл. 7 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи се регламентира, че ерозиралите, замърсени, солени, кисели и водоподземни земеделски земи се възстановяват и подобряват въз основа на набор от дейности или технологии, които действат въз основа на предварително проектирани, координирани и одобрени технологии и проекти, одобрени от Експертен съвет. Долините, кариерите и другите райони с нарушен почвен профил, пепелници, хвостохранилища, сметища и други депа за отпадъци, стари речни корита, пътища на изоставени канали, пътища, железопътни линии и строителни площадки след разкомплектоване на инженерно оборудване, облицовки и надстройки подлежат на рекултивация.

Процедурата за използване на хумус след отнемането му, рекултивацията, подобрието на земята и приемането на рекултивирани площи са определени в Наредба № 26 за рекултивация на земите, подобряване на нископродуктивните земи, отнемане и оползотворяване на хумусния слой.

Един от основните стратегически документи, съдържащи мерки за земеползването, промяна в земеползването и горското стопанство, е **Националният план за действие по изменение на климата 2013-2020 г.**, чиито мерки ще продължат да се прилагат и след 2030 г.:

- Използване на "незалесени площи, предназначени за залесяване" в горските територии;
- Залесяване на изоставена земеделска земя, голи и обезлесени площи, ерозирани и застрашени от ерозия територии извън горските територии;
- Увеличаване на площта за градски и крайградски паркове и зелени зони;
- Възстановяване и устойчиво управление на влажните зони. Защита и опазване на влажните зони в горските територии, торфищата, блатата;
- Възстановяване и поддръжка на защитни горски пояси и ново противоерозионно залесяване;
- Увеличаване на плътността в изброените природни и изкуствени насаждения.

2. Приоритетни мерки за предотвратяване изменението на климата на община Копривщица

С оглед на значителния обем от приложими нормативни актове на вътрешното и общностно право и богат инструментариум от мерки за постигане на поставените цели на ЕС в областта на ПИК, към настоящия документ са разработени набор от приоритетни, ефективни и реалистични мерки за ПИК, приложими на ниво Община Копривщица. Същите са базирани на глобалните и европейски тенденции, но отчитат финансовия ресурс

и капацитет в общините, поради което са концентрирани към основен набор от мерки, които, предприети в краткосрочен порядък, ще окажат своето положително въздействие върху климата и околната среда.

Местните власти имат ключова роля в насърчаването на хората да се адаптират към изменението на климата. Държавите членки на ЕС, региони, общини и общности биха могли да преодолеят информационната празнина чрез обмен на знания и най-добри практики относно мерките за адаптация.

МЕРКИ	ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ
ПРИОРИТЕТ 1- Прилагане на интегриран пакет от мерки за подобряване на енергийната ефективност в общинския сектор	
Цел 1.1: Повишаване на енергийната ефективност в общинските сгради	
Енергийни обследвания (ЕО) и сертифициране на сгради - общинска собственост;	Подобряване комфорта на обитаване в обществените сгради и постигане на нормативно определените параметри на средата за отопление и осветление;
Реконструкция и обновяване на съществуващата общинска социална, културна, образователна и административна инфраструктура и въвеждане на пакети от енергоспестяващи мерки;	Оптимизиране на бюджетните разходи, в резултат на постигнатите икономии на енергия от изпълнените енергоефективни мерки, спрямо нормативно определените за предходни периоди;
Подобряване на системите за контрол и мониторинг на потреблението на енергия от сградния фонд – общинска собственост;	Удължен експлоатационен срок на публичната инфраструктура и на инсталации и съоръжения;
Периодични проверки за ефективността на работата на енергийните котли и климатични инсталации	Намаляване на въглеродните емисии от публичната инфраструктура.
Цел 1.2: Обновяване на системата за улично осветление	
Изготвяне и изпълнение на проект за ремонт на съществуващото и изграждане на ново енергийно ефективно улично осветление;	Подобряване на качеството и ефективността на уличното осветление и привеждането му в съответствие с енергийните норми;
Поетапно изграждане на автономно енергоспестяващо улично осветление в проблемни жилищни райони и участъци;	Намаляване на бюджетните разходи за електроенергия за улично осветление;
Разработване на ефективни системи за поддържане и експлоатация на уличното осветление, включително и с участието на гражданите.	Подобряване на безопасността и физическите характеристики на селищната среда; Намаляване на въглеродните емисии, генерирани от уличното осветление
Цел 1.3: Повишаване на дела на използване на енергия от възобновяеми източници в публичния сектор	
Монтиране на слънчеви колектори за осигуряване на битово горещо водоснабдяване;	Подобри енергийни характеристики на общинския сграден фонд и подобрен топлинен комфорт на обитаване;

Монтиране на фотоволтаични панели на покриви и фасади на сгради – общинска собственост, за производство на електроенергия за собствени нужди (off-grid system);	Подобри енергийни характеристики на общинския сграден фонд
Разработване и прилагане на мерки за въвеждане на хибридно улично осветление.	Намаляване разходите за енергия за отопление и осветление в публичния сектор;
Разработване на механизми за публично-частно партньорство за изграждане и за използване на ВЕ на територията на общината	Намаляване на въглеродните емисии, генерирани от публичния сектор.
Цел 1.5: Информационни и организационни мерки в областта на енергийната ефективност	
Създаване на база данни и система за отчитане, анализ и контрол на енергопотреблението на територията на общината;	Структуриране на информация за енергийната ефективност във формат, удобен и достъпен за потребителите;
Разработване на краткосрочни и дългосрочни общински програми за ЕЕ в съответствие с националната енергийна стратегия	Повишаване на знанията на обществеността относно енергийната ефективност;
Организиране и провеждане на информационни кампании относно ефективното отопление и класовете енергийни уреди	Намаляване разходите за енергия за отопление и осветление в публичния сектор;
Разпространение на информация за възможности за намаляване количеството на отпадъците;	Намаляване на въглеродните емисии, генерирани от публичния сектор. ;
Разработване и въвеждане на програма за обучение в училищна и извънучилищна среда;	Повишаване на квалификацията и познанията на администрацията и гражданите в областта на енергийната ефективност;
Обособяване на структурно звено за координация, планиране, реализация и мониторинг на устойчиви енергийни политики на местно ниво;	Постигане на устойчив прогрес в областта на прилагане на енергийната ефективност
Организиране на лекции относно измененията в климата, очакваните отражения върху живота и икономическите дейности, международните инициативи, програми и задължения, факторите, които причиняват;	
Създаване на информационна система за потенциални източници на финансиране - структурни фондове, международни и национални програми, включително ЕСКО.	

ПРИОРИТЕТ 2 - Повишаване на енергийната ефективност в жилищните сгради и личния транспорт на територията на общината	
Цел 2.1: Активизиране на процесите по цялостна реновация на жилищния сграден фонд	
Извършване на обследвания за енергийна ефективност на жилищните сгради на територията на общината;	Подобри енергийни характеристики на жилищния сграден фонд и подобрен топлинен комфорт на обитаване; План за действие за устойчиво енергийно развитие на общината
Въвеждане на пакети от мерки за енергийна ефективност в жилищните сгради на територията на общината, приоритетно на многофамилните жилищни сгради;	Намаляване на годишните финансови разходи за енергия на домакинствата;
Разработване и прилагане на местни финансови механизми в подкрепа на въвеждане на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради;	Удължен живот на енергийно обновените сгради и на техните инсталации и съоръжения; Намаляване на въглеродните емисии, генерирани от частния жилищен сектор;
Цел 2.2: Повишаване на обществената информираност и изграждане на култура за енергийно ефективно поведение в битовия сектор	
Организиране и провеждане на информационни кампании, основани на принципа на социалния маркетинг;	Повишено ниво на информираност и изградена положителна нагласа сред обществеността за енергийно ефективно поведение;
Изграждане на партньорства с местни и регионални структури на гражданското общество, медиите и бизнеса за провеждане на съвместни инициативи за популяризиране на мерки за енергийна ефективност в бита;	Изградена култура за прилагане на мерки за енергийна ефективност в бита;
Разработване и въвеждане на програма за обучение в училищна и извънучилищна среда.	Намаляване потреблението на енергия и респективно емисиите на парникови газове.
Цел 2.3: Повишаване дела на енергията, произведена от ВЕИ в жилищния сектор	
Организиране и провеждане на информационни кампании, които да популяризират използването на енергия от възобновяеми източници в частни жилищни сгради – природен газ, биомаса, енергия от слънцето – слънчеви колектори и фотоволтаични инсталации;	Създадена подходяща информационна среда за стимулиране на инвестиции в производството на енергия от възобновяеми източници.
Създаване на консултативен механизъм за техническа помощ за реализиране на проекти за оползотворяване потенциала от ВЕИ;	Намаляване разходите за енергия на домакинствата и редуциране на въглеродните емисии в резултат на въведени ВЕИ системи в жилищните сгради.
Разработване и прилагане на ефективни информационни модели за популяризиране на европейското,	

национално и местно законодателство в областта на възобновяемите енергийни източници.	
Цел 2.3: Повишаване на енергийната ефективност на личния транспорт	
Актуализация на общинската транспортна схема и пътната маркировка;	Намаляване на времето за шофиране до определена крайна точка;
Разпространение на информация за екологично шофиране чрез курсове за шофьори;	Намаляване на вредните емисии;
Разпространение на информация за автомобили, използващи алтернативни горива, чрез курсове и работни срещи	Повишаване информираността на гражданите за новите екологичносьобразни технологии в областта на транспорта.
Монтиране на зарядна станция за електромобили	
ПРИОРИТЕТ 3 - Повишаване на енергийната ефективност в местната промишленост	
Цел 3.1: Насърчаване на бизнес инвестициите за изграждане на енергийни предприятия и инфраструктура на територията на общината	
Използване на високоефективни системи за отопление на биомаса в малки и средни предприятия;	Създадена подходяща информационна и подкрепяща среда за стимулиране на инвестиции в зелена икономика на местно ниво;
Изграждане на партньорства за разработване и прилагане система от услуги за консултиране на малки и средни предприятия за въвеждане на пакети от енергийно ефективни мерки и оползотворяване на енергия от възобновяеми източници;	Увеличен дял на бизнес инвестициите в технологии за въвеждане на енергийно ефективни мерки и изграждане на ВЕИ системи.
Разработване на механизми за публично-частно партньорство за изграждане на ВЕИ инсталации на територията на общината;	
Цел 3.2: Подкрепа за промяна на енергийното поведение в бизнеса:	
Организиране на информационни кампании, конференции, семинари и други срещи, предназначени за представители на бизнеса в общината;	Повишено ниво на информираност и изградена положителна нагласа сред бизнеса за интелигентно енергийно поведение;
Административно стимулиране на промишлеността и бизнеса за използване на енергия от възобновяеми източници чрез напр. данъчни преференции, специализирано административно обслужване и други стимули;	Изградена култура за прилагане на мерки за енергийна ефективност в промишлеността;
Създаване на енергийна информационна база за инсталираните енергийни мощности от възобновяеми източници на територията на общината;	Установяване на трайни публично-частни партньорства на регионално ниво.

ПРИОРИТЕТ 4 - Въвеждане на управление на енергията на територията на общината	
Цел 4.1: Повишаване на местния капацитет за устойчиво енергийно развитие:	
Обособяване на структурно звено в общинската администрация, което поема отговорността за координирането на цялостния процес на планиране, реализация и мониторинг на устойчиви енергийни политики на местно ниво;	Повишен капацитет на общината за планиране, реализация и мониторинг на местни политики за устойчиво енергийно развитие;
Въвеждане на подходяща система за обучение на експерти в местната администрация от ресорните звена, ангажирани с планирането, изпълнението и контрола на капиталовите инвестиции и политиките по териториално развитие;	Повишено ниво на информираност и изградена култура за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската администрация;
Усъвършенстване на системата за отчитане, контрол и анализ на енергопотреблението на територията на общината;	
Създаване на международни партньорства, подготовка и изпълнение на партньорски проекти в областта на енергийната ефективност.	
Цел 4.2. Проучване потенциала за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници и възможностите за неговото оползотворяване	
Възлагане изготвянето на проучвания за потенциала на територията на общината по отношение наличието и използваемостта на енергия от възобновяеми източници;	Създадени предпоставки за оползотворяване на потенциала на ВЕИ;
Разработване на енергиен баланс на общината на основата на установения потенциал на енергия от възобновяеми източници;	Енергиен баланс, съставен на основата на потенциала на ВЕИ на територията на общината и на стратегическата цел за постигане на енергийна независимост;
Проучване на местните нужди от техническа помощ в областта на енергийната ефективност и ВЕИ;	Идентифицирани финансови източници и инструменти за финансиране на проектите и дейностите от енергийната стратегия на общината;
Проучване на алтернативни възможности за финансиране на енергийни проекти.	Създадена Енергийна информационна база на общината
ПРИОРИТЕТ 5 - Намаляване на количеството отпадъци и тяхното третиране	
Цел 5.1. Подобряване на управлението на отпадъци (УО) в общината	
Подобряване на организацията на събирането и затваряне на нерегламентирани сметища;	Предотвратяване на незаконното изхвърляне на отпадъци, включително на замърсяването;
Ефективно третиране на отпадъците - сепариране и преработка, инвестиране в екоинновации и публично-частни партньорства за реализирането им;	Подобряване и разширяване на разделното събиране на отпадъци, включително на биоотпадъци;

Изграждане на инсталации за биоразградими и зелени отпадъци;	Доближаване до европейските стандарти и изисквания;
Определяне на минимални стандарти за разделно събиране (например честота на събиране, видове контейнери и др.) в общините, за да се гарантира висока степен на улавяне на годните за рециклиране отпадъци;	Обучение и информираност на гражданите в областта на УО и кръговата икономика;
Запечатването и рехабилитацията на депата, които не отговарят на изискванията; Въвеждане на относими икономически инструменти, например принципа „плащаш повече, ако изхвърляш повече“; Разпространение на информация за възможности за намаляване количеството на отпадъците; Разработване и въвеждане на програма за обучение в училищна и извънучилищна среда; Курсове, обучения, лекции за повишаване на местните умения в областта на управление на отпадъците и кръговата икономика	Повишаване на капацитета и познанията на администрацията и бизнеса в областта на УО и кръговата икономика;
Цел 5.2. Подобряване изпълнението на изискванията за разделно събиране и рециклиране на отпадъци	
Извършване на анализ за възможностите в общината за доближаване до изискванията на ЕС за рециклиране на битови отпадъци; Проучване на възможностите за финансиране и публично-частни партньорства; Изготвяне на анализ на масово отделяните отпадъци в общината и реалистичен план за достигане на стойностите за рециклиране и разделно събиране според европейското законодателство; Осигуряване на действаща система за събиране на отпадъците, включваща разполагането на специализирани контейнери и подвижен състав.	Постигане на заложените за изпълнение цели по чл.31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, а именно: подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци най-малко до 55 на сто от общото тегло на тези отпадъци.

Изграждане на площадка за открито компостиране на биоотпадъците от поддържане на обществени площи, паркове и градини на територията на общината Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата; Изграждане на инсталация за рециклиране на строителни отпадъци (стационарна и мобилна).	
Цел 5.3 Намалване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда	
Подготовка за изпълнение на изискванията на Директива (ЕС) 2019/904;	Информираност за актуалните проблеми по предотвратяване изменението на климата;
Изготвяне на анализ на предстоящите забрани за използване на определени пластмасови продукти за еднократна употреба и ефекта върху местната икономика;	Превантивни действия за подготовка за изпълнение на предстоящите нормативни забрани;
ПРИОРИТЕТ 6 – Подобряване на жизнената среда	
Цел 6.1. Обновяване на обществените зелени пространства и осигуряване на нови места за отдих, спорт и други колективни дейности	
Създаване на зелени зони;	Създаване на благоприятни условия за всекидневен отдих, активен спорт и здравословен начин на живот;
Рехабилитация на пешеходни алеи и тротоари; Разполагане на указателни знаци и средства за ориентация и информация в селищна среда	
ПРИОРИТЕТ 7 – Подобряване качеството на атмосферния въздух	
Цел 7.1. Намалване на концентрациите на показателите, определящи качеството на атмосферния въздух, в които е налице превишение на установените в законодателството норми и високите нива на шум в околната среда от производствените и строителните дейности, транспорта, битовото отопление и други неорганизиран източници	
Стимулиране на устойчиви и нисковъглеродни форми на транспортно придвижване;	Превенция и намаляване на редица заболявания на дихателната система;
Изграждане на инсталации за ограничаване на вредните емисии от производствата;	Изграждане на устойчива, здравословна и екологично чиста градска среда;
Поетапно изваждане от употреба на отоплителните уреди на твърдо гориво; Контрол на строителството, снабдяването с материали от тежки	Повишаване на интереса за заселване в общината

машини, изхвърляне на строителните отпадъци на определените за това места, почистване на строителните площадки и прилежаща площ от строителни отпадъци	

IX. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на План за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г.

За целите на наблюдението и оценката се изгражда система, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. Описанието на тази система и на действията, които ще осигурят нейното ефективно функциониране, са част от структурата на ПИРО.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка. Особено внимание трябва да се отдели на организацията и методите за изпълнението на плана и на програмата, прилагани от съответните органи и звена.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО за периода 2021-2027 г. са посочени в матрица на индикаторите - Приложение № 3. За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор са посочени мерните единици, в които ще се измерва, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана. При наличие на достатъчно информация и данни на периодична база могат да се определят и междинни стойности на индикаторите по ключови приоритети.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО се имат предвид общите индикатори в областта на

регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021 -2027 г.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на плана, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

Индикаторите за наблюдение обхващат физическите характеристики (параметри) по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни. За целите на плана се използват два вида индикатори: за продукт и за резултат.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. По някои от приоритетите те се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи - с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Типа индикатор, който се прилага към съответен приоритет или цел зависи от конкретиката на формулираните цели, приоритети и мерки в ПИРО. Най-общо индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат - по отношение на целите. Въпреки това е възможно за даден приоритет да се формулира както индикатор за продукт, така и индикатор за резултат.

Индикаторите за резултат се формулират само по отношение на целите. С индикаторите за продукт се измерват и постигането на мерките, но не е задължително да се формулират за всяка отделна мярка, дейност или проект - включването на индикатори по отношение на мерките зависи от конкретната ситуация. В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските заместници, общинската администрация,

социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Индикаторите за наблюдение и резултат са разработени в отделен документ, приложение към настоящия план и следва да бъдат обществено достъпни наравно с ПИРО.

Х. Предварителна оценка, съгласно условията на чл. 32 от Закона за регионалното развитие

Съгласно Методическите указания за разработване на ПИРО и съгласно чл. 32 от ЗРР, по преценка на кмета може да бъде извършена предварителна оценка за социално икономическото въздействие на плана. ПИРО на община Копривщица е разработен експертно и подробно и в неговото съдържание са имплементирани всички изисквания на българската и европейската нормативна уредба. По тази причина, общинското ръководство не счита за необходимо да бъде изготвена предварителна оценка на ПИРО.

ХІ. Заключение

Планът за интегрирано развитие на община Копривщица за периода 2021-2027 г. е разработен съгласно препоръките, изведени в Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г.,Интегрирана териториална стратегия за развитие на ЮЦР за периода 2021-2027,Национална програма за развитие България 2030:

- Спазена е общата структура за изготвяне на анализ за икономическото и социално развитие;
- SWOT-анализът съответства напълно на анализа на икономическото и социалното развитие и приложената стратегическа рамка;
- Стратегическата част е структурирана ясно и в съответствие с изискванията на европейските, националните, регионалните и областните стратегически документи. ПИРО на община Копривщица е хармонизиран с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2021-2027 г. и които са изготвени към момента на разработването на плана;
- Планираната „визия“ е завършена в смислово отношение и отговаря на поставената стратегическа рамка;
- Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти за изпълнение, от което може да се съди и за ефективността и ефикасността за постигане на целите на ПИРО на община Копривщица.
- Във финансовата индикативна таблица е спазен изцяло принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;

- Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на План за интегрирано развитие на община Копривщица включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори, което позволява да се изготвят качествени междинна и последваща оценки на плана и да се определи социално-икономическото му въздействие;

- Успешното изпълнение на ПИРО ще доведе до икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Копривщица в края на плановия период;

- ПИРО на община Копривщица гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности - равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление, партньорство.

С реализацията на плана ще се интегрират екологични принципи с цел насърчаване устойчивото развитие и пространственото планиране на селищната среда, като ще се създаде и благоприятен микроклимат за бизнес и инвестиции, туризъм, екологично селско стопанство и модерна инфраструктура.

ПИРО е отворен документ, който може да бъде изменян и актуализиран с Решение на Общински съвет- Копривщица.